

Opinion:

Voksnes utdannings- og yrkesvalg 2023

Gjennomført for Direktoratet for høyere
utdanning og kompetanse

Bjørn Jacobsen | bj@opinion.no

Line Bjerke | line.bjerke@opinion.no

Innhold

- Prosjektinformasjon
- Om undersøkelsen og rapporten
- Sentrale funn
- Del 1: Utdanning
- Del 2: Yrke og videreutdanning
- Del 3: Informasjon og veiledning
- Del 4: Utdanning.no
- Del 5: Beskrivelse av utvalget

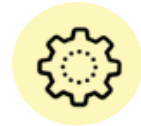

Prosjektinformasjon

OPPDRAKSGIVER

Direktoratet for høyere utdanning
og kompetanse
v/ Cecilie Hoe

METODE

Webundersøkelse

FORMÅL

Kartlegging av voksnes utdannings- og
yrkesvalg

MÅLGRUPPE

Menn og kvinner i alderen 26-60 år

GJENNOMFØRING

April/mai 2023

UTVALG

1102 respondenter. Respondentene er
trukket fra Norstat sitt webpanel. Dataene er
vektet lands-rep på alder, kjønn og geografi

Om undersøkelsen og rapporten

FORMÅL OG TEMA

Avdeling for utdannings- og arbeidsmarkedsinformasjon i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-Dir), som drifter Utdanning.no, ønsker å avdekke hvilke holdninger voksne har til sine utdannings- og yrkesvalg, og hvilke holdninger de har til å ta mer utdanning.

Formålet med undersøkelsen er å innhente kunnskap om hvilke behov og ønsker voksne har for informasjon og tjenester på nett når de skal øke sin kompetanse, ta mer utdanning og vurderer å bytte yrke eller jobb.

Rapporten er også tilrettelagt slik at det er mulig å sammenligne med rapporten for unge 15-25 år. I tillegg er det også kommentert der vi ser klare sammenhenger. Rapporten inneholder tidsserier fra 2021 der vi har sammenlignbar data.

OM RAPPORTEN

Rapporten inneholder et helhetlig sammendrag innledningsvis, samt en kortfattet oppsummering knyttet til hvert kapittel.

Underveis i rapporten illustreres de viktigste funnene fra undersøkelsen grafisk med kommentarer.

Endringer fra 2021 kommenteres der det er signifikant og illustreres med tidsserie. Variasjoner mellom undergrupper kommenteres der det er signifikante forskjeller. I tillegg til kjønn, ser vi i analysene gjennomgående på fire ulike aldersgrupper:

- Den yngste aldersgruppen 26-29 år.
- Aldersgruppen 30-39 år.
- Aldersgruppen 40-49 år.
- Den eldste aldersgruppen 50-60 år.

UTVALG OG METODE

Målgruppen for undersøkelsen er et kvotebasert utvalg av den norske befolkningen mellom 26 og 60 år. Vi har fått svar fra 1102 personer i perioden 27/04-03/05 2023. Resultatene er vektet på kjønn, alder og landsdel i henhold til offentlig statistikk for befolkningssammensetningen.

Utvalgsundersøkelser er alltid beheftet med usikkerhet. Feilmarginen varierer med antall intervjuer og svarfordelingen på det enkelte spørsmål. Med over 1000 spurte ligger feilmarginene for totalutvalget på rundt +/- 1,4 - 3,2 prosentpoeng. Feilmarginen for tall i undergrupper er større.

Resultatene tolkes med bakgrunn i kji-kvadrattesting med 95 % signifikansnivå. Signifikante forskjeller mellom undergrupper og gjennomsnittet (totalen) er med 95 % sannsynlighet utenfor feilmarginene og skyldes ikke tilfeldigheter.

Sentrale funn

Mer enn 2 av 5 ønsker å ta mer utdanning, og de fleste på et høyere nivå enn de har fra før

Viktigste kriterier for å ta mer utdanning blant de med jobb er at det ikke resulterer i dårligere økonomi og at det er mulig å kombinere med jobb. For de som ikke er i jobb, er interesse for fagområdet og at utdanningen fører til en jobb man ønsker de viktigste kriteriene for mer utdanning/kurs.

Viktig å kunne kombinere jobb med utdanning

Alder, pris og mangel på tid er de største barrierene mot å ta mer utdanning. 45 % svarer at det er et viktig kriterium at arbeidsgiver tilrettelegger for at man kan ta utdanning og kurs dersom man skal vurdere ny utdanning/kurs.

Mange føler et press om å ta mer utdanning

Omtrent 3 av 10 har startet på en utdanning uten å fullføre. Årsakene er varierende men flest (13%) svarer at det er fordi man fant ut at utdanningen ikke var den rette. 1 av 3 i aldersgruppen 26-29 år føler et press om å ta mer utdanning. De fleste (71 %) føler presset om å ta mer utdanning kommer fra samfunnet generelt, mens mange (41 %) mener også det er på grunn av konkurranse i arbeidsmarkedet.

Sentrale funn

Kjønnsforskjeller i yrker reflekterer preferanser blant unge

De fleste jobber med helse og omsorg, skole og barnehage og økonomi, kontor og administrasjon. Dette henger tett sammen med at en stor andel kvinner jobber i disse yrkene. For menn er det større spredning i yrker og flest jobber i bygg, anlegg og industri.

Mange ville valgt en annen utdanning om de fikk velge på nytt

4 av 10 ville ikke valgt samme utdanning dersom de skulle valgt utdanning på nytt i dag. Årsaken til å velge samme yrke er i hovedsak trivsel, mens årsaken til å ville velge et annet yrke er ofte ønske om bedre lønn.

Behov for mer informasjon om veiledningstjenester for karrierevalg

1 av 5 har hatt behov for veiledning om fremtidig jobb og karrierevalg de siste fem årene. Men, svært få har hørt om offentlig e-veiledningstjeneste (kun 6 %). Videre har kun 16% har hørt om karriereveiledning.no, og bare 1 av 10 har hørt om et gratis offentlig karrieresenter i fylket. Av de 10% som har mottatt karriereveiledning de siste 5 årene har flest mottatt dette fra NAV (28 %).

Sentrale funn

Internett fortsetter å være den viktigste kilden til informasjon om utdanningsmuligheter

7 av 10 av de voksne mener dette er en viktig kilde. Deretter følger kollegaer og arbeidsgiver som meget eller ganske viktige informasjonskilder. Hele 58 % foretrekker å finne informasjon om utdanningsmuligheter via nettet, men 1 av 4 har benyttet sosiale medier til informasjon/diskusjon om karriere/utdanning.

Kjennskap og bruk av Utdanning.no er relativt høy også hos de over 25 år

Blant 26-29 åringer er det 90 % som kjenner til Utdanning.no, deretter reduseres andelen med alder til laveste kjennskap på 42 % blant 50-60 åringer. De yngre som kjenner til Utdanning.no bruker nettstedet i mye høyere grad (88 %) enn de eldste (44 %). Tilfredsheten med innholdet på Utdanning.no ligger på 75 % for aldersgruppen 26-29 år . Blant de eldre ligger tilfredsheten lavere rundt 65 %-72 %.

Del 1

UTDANNING

Utdanning

DET ER FORSKJELLER MELLOM KJØNN PÅ UTDANNING

Flest er utdannet innen helse og omsorg, økonomi, kontor og administrasjon samt skole og barnehage. Dette er stabilt fra 2021.

Flere kvinner enn menn er utdannet innen helse og omsorg, skole og barnehage. Samtidig er det flere menn som er utdannet innen data og IT samt mekanikk teknikk og elektronikk og bygg, anlegg og industri.

MANGE HAR HATT ET ØNSKE OM Å TA MER UTDANNING

Rundt 1 av 3 har startet på en utdanning uten å fullføre. Dette er en signifikant nedgang fra 2021. Årsakene er varierende men flest (13%) svarer at det er fordi man fant ut at utdanningen ikke var den rette.

2 av 5 ville ikke valgt samme utdanning dersom de skulle valgt på nytt i dag – stabilt fra 2021.

1 av 3 i aldersgruppen 26-29 år føler et press om å ta mer utdanning. De fleste (71 %) føler presset om å ta mer utdanning kommer fra samfunnet generelt, mens mange (41 %) mener også det er på grunn av konkurranse i arbeidsmarkedet.

Halvparten (51 %) sier de har hatt et ønske om å ta mer utdanning de siste fem årene. Dette er en signifikant økning fra 2021.

VIKTIG Å KUNNE KOMBINERE JOBB MED UTDANNING

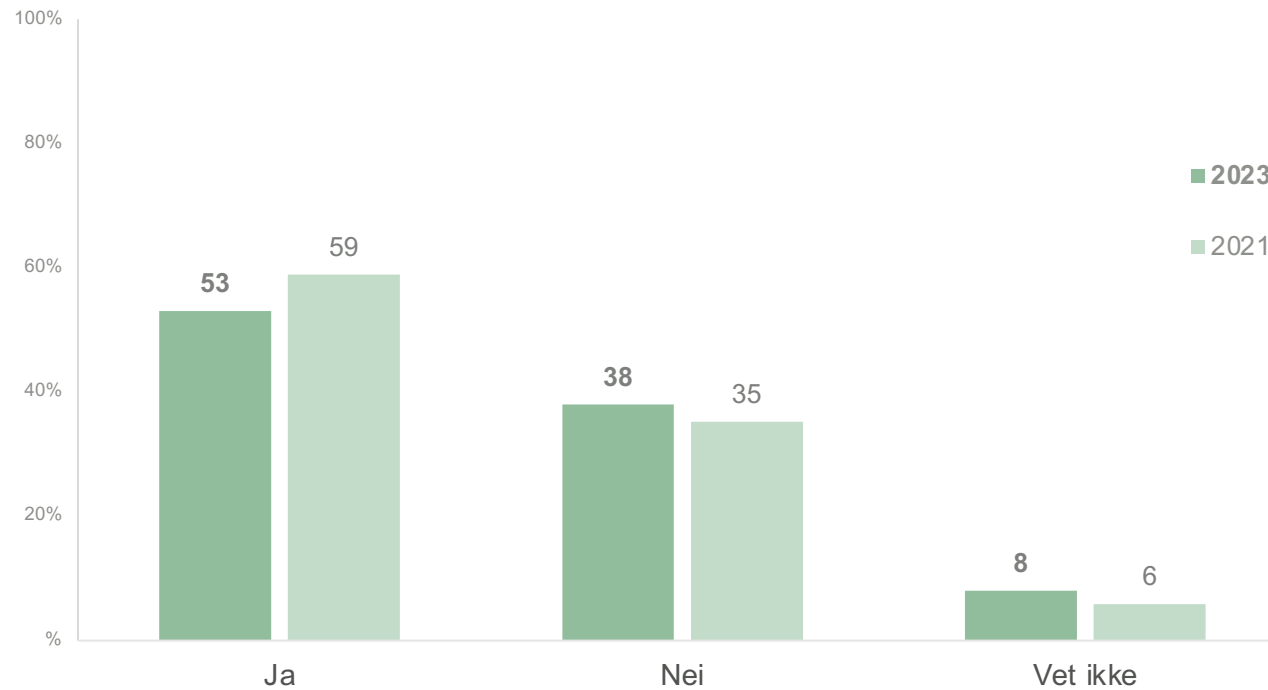
Når det gjelder informasjon man trenger for å vurdere om en utdanning er den rette, så er det flest (60 %) som trenger informasjon om det er mulig å kombinere jobb med utdanning. Mange (57 %) vil ha informasjon om pris.

Pris, alder og mangel på tid er de største barrierene mot å ta mer utdanning. Signifikant flere svarer pris samt opplæringssted er for langt unna og finner ikke veiledning til å ta riktig valg sammenlignet med 2021. Færre svarer de er usikker på egen kompetanse, interesser og ønsker for fremtiden samt ingen hindringer sammenlignet med 2021.

45 % svarer at det er et viktig kriterium at arbeidsgiver tilrettelegger for at man kan ta utdanning og kurs dersom man skal vurdere ny utdanning/kurs.

Litt over halvparten av de som har fullført ungdomsskole eller ett-to år på videregående skole har hørt om voksenretten til videregående opplæring

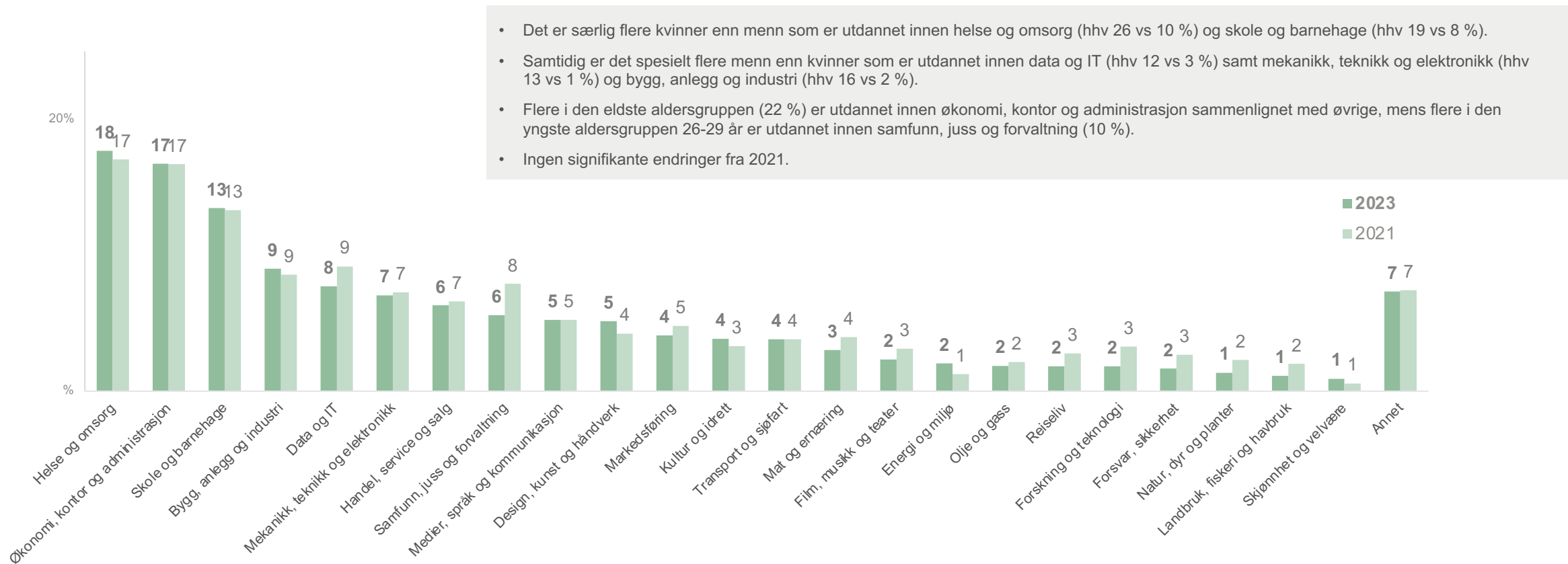
• Endringen fra 2021 er ikke signifikant.

n= 78

? Har du hørt om voksenretten til videregående opplæring? FILTER: De som har ungdomsskole eller vgs; fullført ett eller to år

De fleste er utdannet innen helse og omsorg, økonomi, kontor og administrasjon eller skole og barnehage

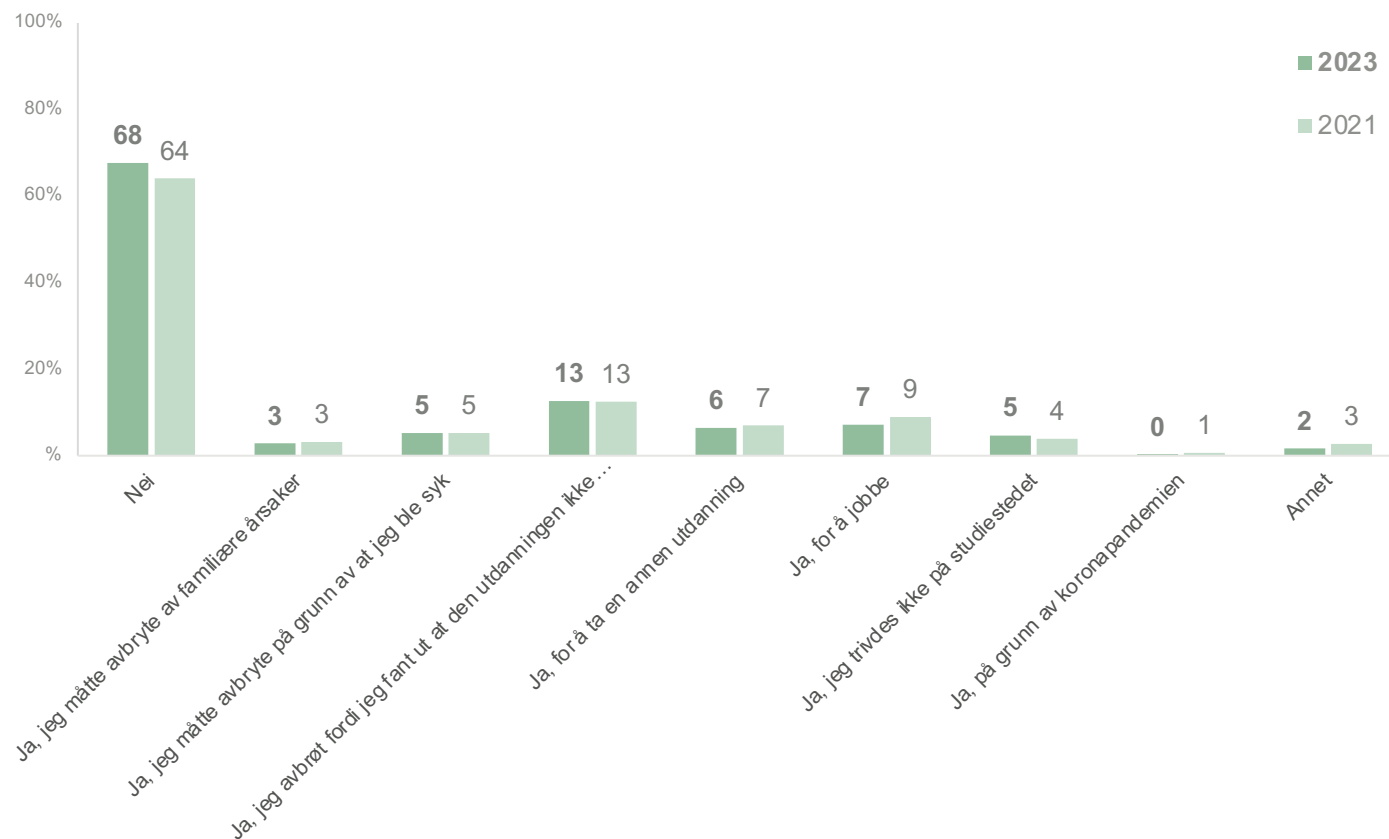
- Det er særlig flere kvinner enn menn som er utdannet innen helse og omsorg (hhv 26 vs 10 %) og skole og barnehage (hhv 19 vs 8 %).
- Samtidig er det spesielt flere menn enn kvinner som er utdannet innen data og IT (hhv 12 vs 3 %) samt mekanikk, teknikk og elektronikk (hhv 13 vs 1 %) og bygg, anlegg og industri (hhv 16 vs 2 %).
- Flere i den eldste aldersgruppen (22 %) er utdannet innen økonomi, kontor og administrasjon sammenlignet med øvrige, mens flere i den yngste aldersgruppen 26-29 år er utdannet innen samfunn, juss og forvaltning (10 %).
- Ingen signifikante endringer fra 2021.

n= 1077

? Hva er du utdannet innen? FILTER: De som har tatt utdanning

Omtrent 3 av 10 har startet på en utdanning uten å fullføre av ulike årsaker

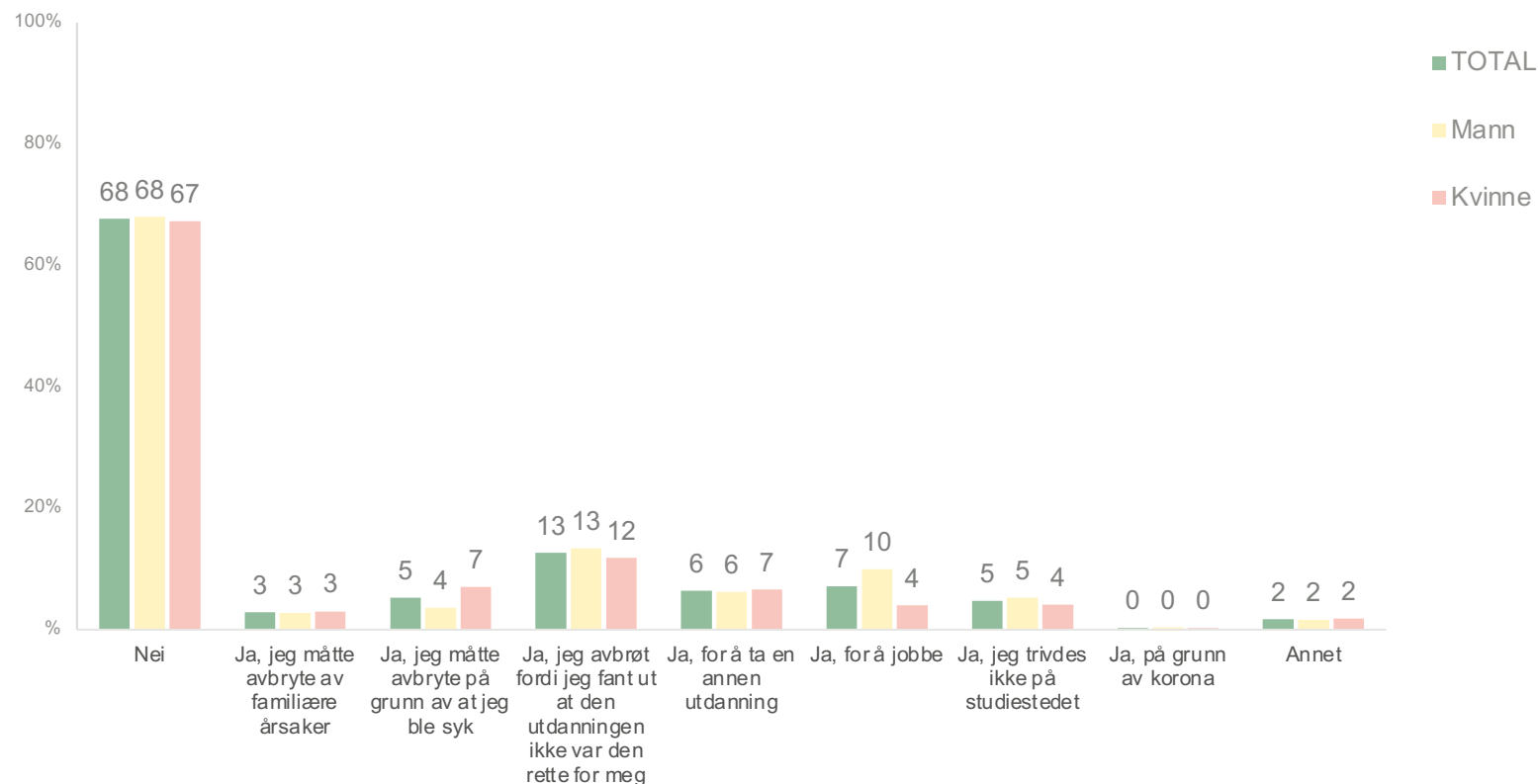
- Signifikant færre oppgir at de har begynt på en utdanning, men ikke fullført i 2023 sammenlignet med 2021.

n= 1102

? Har du begynt på en utdanning, og ikke fullført den?

1 av 3 har startet på en utdanning uten å fullføre av ulike årsaker

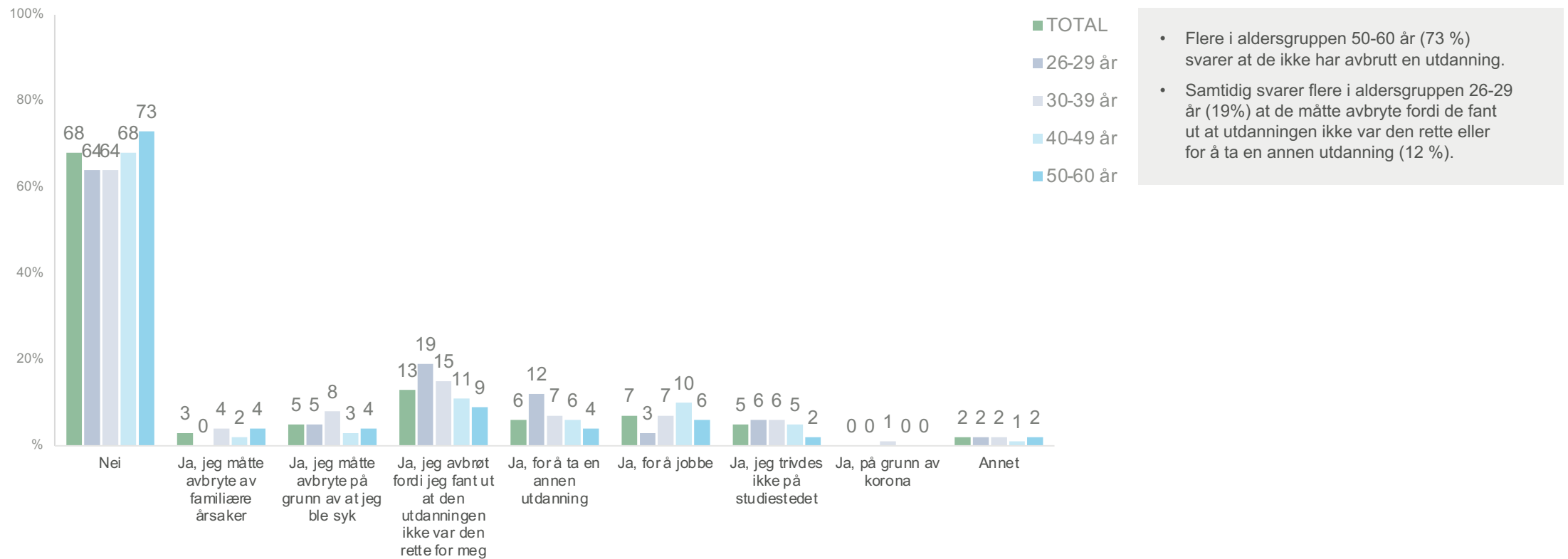
- Menn (10 %) svarer i større grad enn kvinner (4 %) at de måtte avbryte utdanning for å jobbe.
- Flere kvinner (7 %) enn menn (4 %) svarer de måtte avbryte på grunn av sykdom.

n= 1102

? Har du begynt på en utdanning, og ikke fullført den?

1 av 3 har startet på en utdanning uten å fullføre av ulike årsaker, færrest i aldersgruppen 50-60 år

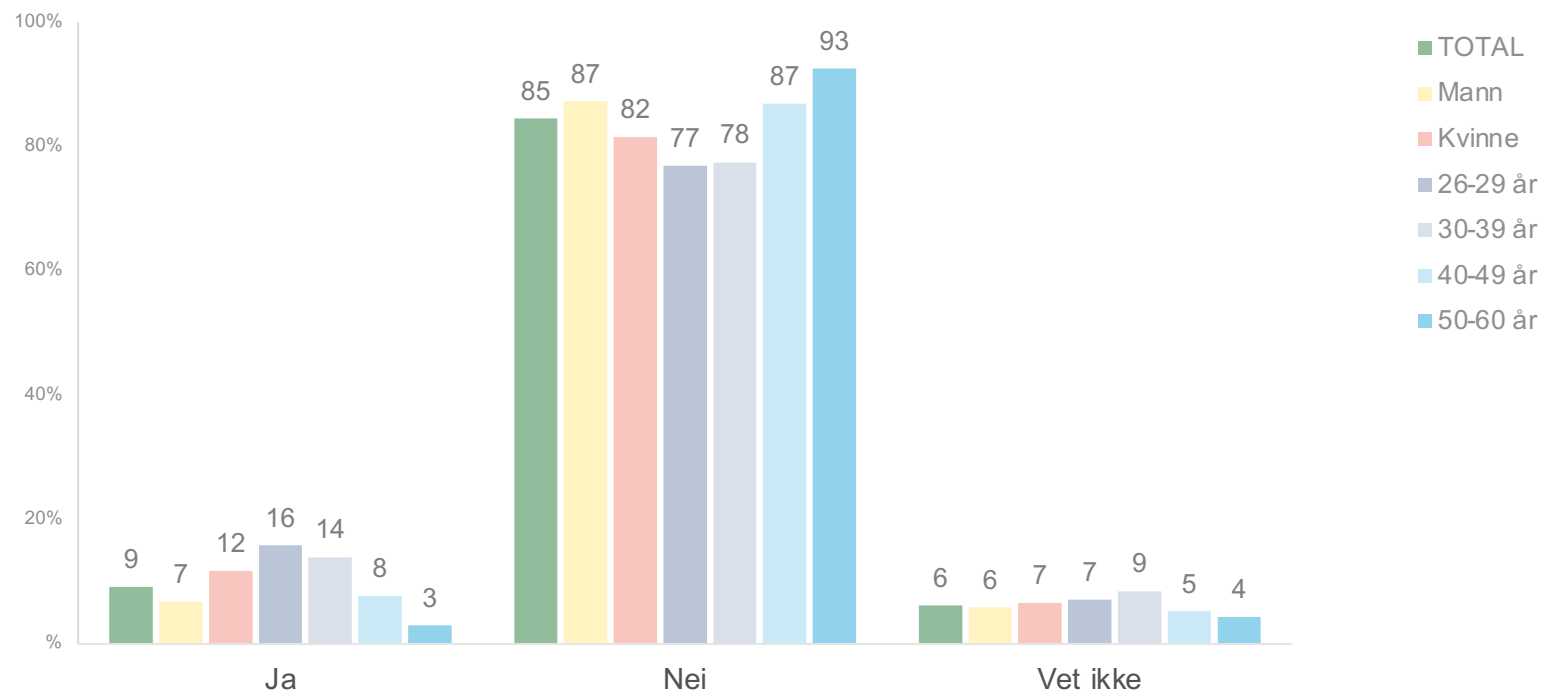

n= 1102

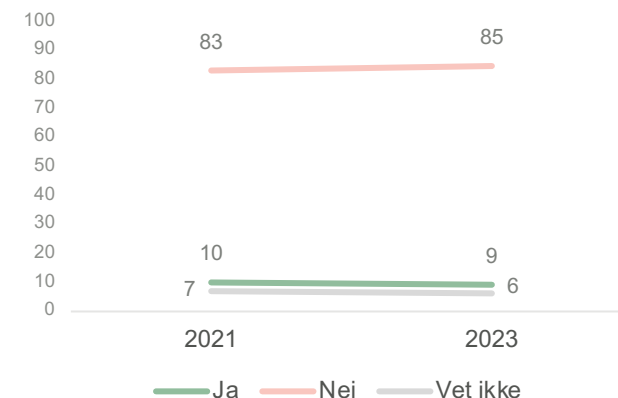
? Har du begynt på en utdanning, og ikke fullført den?

De fleste – mer enn 8 av 10 svarer at korona-pandemien ikke har påvirket synet på å ta utdanning. Klar forskjell på aldersgrupper.

- Det er flere i de yngste aldersgruppene 26-29 år (16 %) og 30-39 år (14 %) som mener pandemien har påvirket synet på utdanning enn de øvrige aldersgruppene.
- Menn (87 %) svarer i større grad at pandemien ikke har påvirket synet på utdanning enn kvinner (82 %)
- Endringen fra 2021 er ikke signifikant.

n= 1102

? Har korona-pandemien påvirket ditt syn på å ta utdanning?

Flere vurderer sitt syn på utdanning ut fra hvordan de opplever at pandemien har påvirket ulike bransjer og stillinger

Over til en mer sikker jobb som gjør at du kan jobb selv om det er epidemi eller andre årsaker

Etter korona begynte jeg å studere sykepleie for det er noe samfunnet trenger

Koronapandemien gjorde det ekstra tydelig at verden endres kontinuerlig og at for å stå i arbeidslivet livet ut må man regne med å måtte omskolere seg og videreutdanne seg.

Mest av personlig sikkerhet/trygghet. Få bygd på erfaringen en har og være bedre rustet til å stå så lenge som mulig i jobb som er egnet i passe prosentstilling også etter fylte 60 år

At man slipper oppmøte å kan gjøre mye via nett. Da er det lettere for meg

Livet er sårbart, ikke jobb livet av meg. Det viktigste er å ha det bra og klare seg greit økonomisk

n= 78

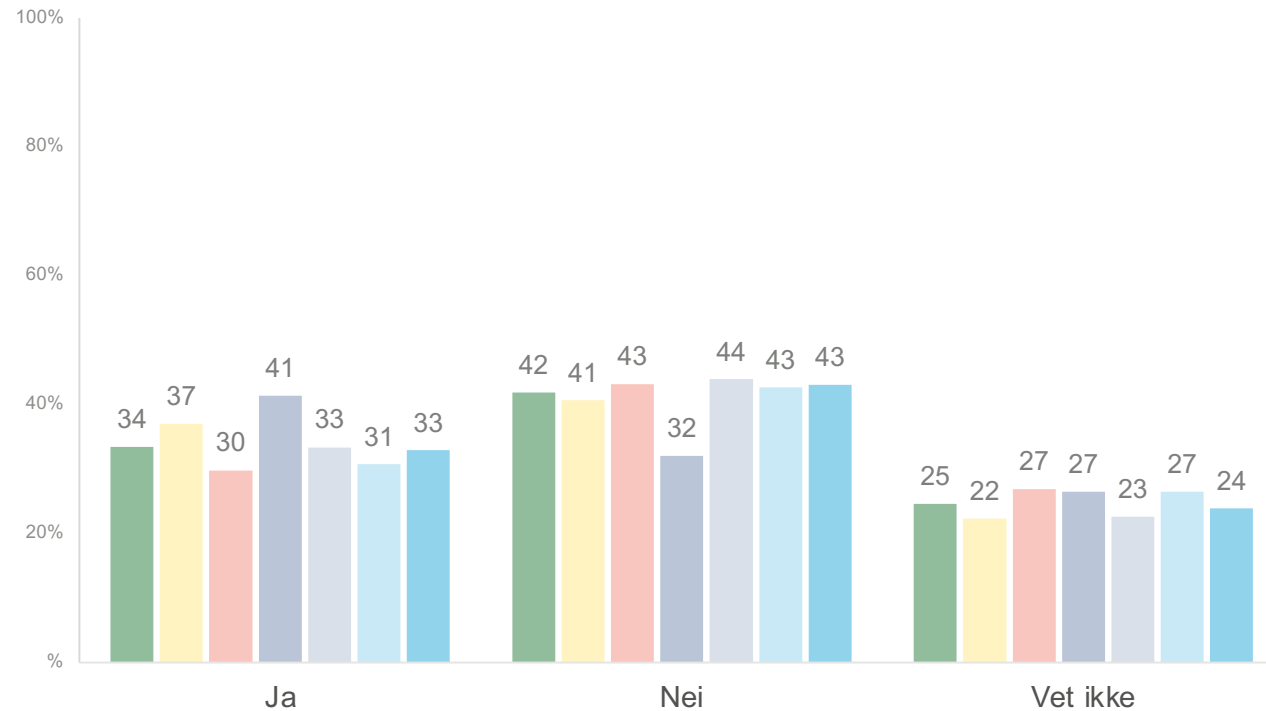
?

Hvordan har korona-pandemien påvirket ditt syn på å ta mer utdanning? FILTER: De som svarer at pandemien har påvirket synet på valg av utdanning

Størrelsen på ordene er basert på hvor mange som har svart dette i et åpent spørsmål

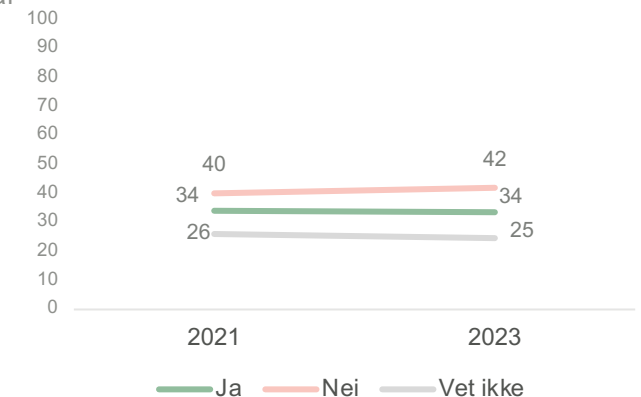

4 av 10 ville ikke valgt samme utdanning dersom de skulle valgt utdanning på nytt i dag

- TOTAL
- Mann
- Kvinne
- 26-29 år
- 30-39 år
- 40-49 år
- 50-60 år

- Signifikant flere menn enn kvinner sier de ville valgt det samme (hhv 37 vs 30 %).
- Flere i aldersgruppen 26-29 år svarer de ville valgt det samme sammenlignet med øvrige (41 %).
- Ingen signifikante endringer fra 2021

n= 1077

? Om du skulle valgt utdanning på nytt i dag, ville du valgt det samme? FILTER: De som har tatt utdanning

Årsaken til å velge samme yrke er i hovedsak trivsel, mens årsaken til å ville velge et annet yrke er ofte ønske om bedre lønn.

Hvorfor ville du valgt det samme?

Hvorfor ville du ikke valgt det samme?

n= 293 | 329

?

Hvorfor ville du valgt det samme?

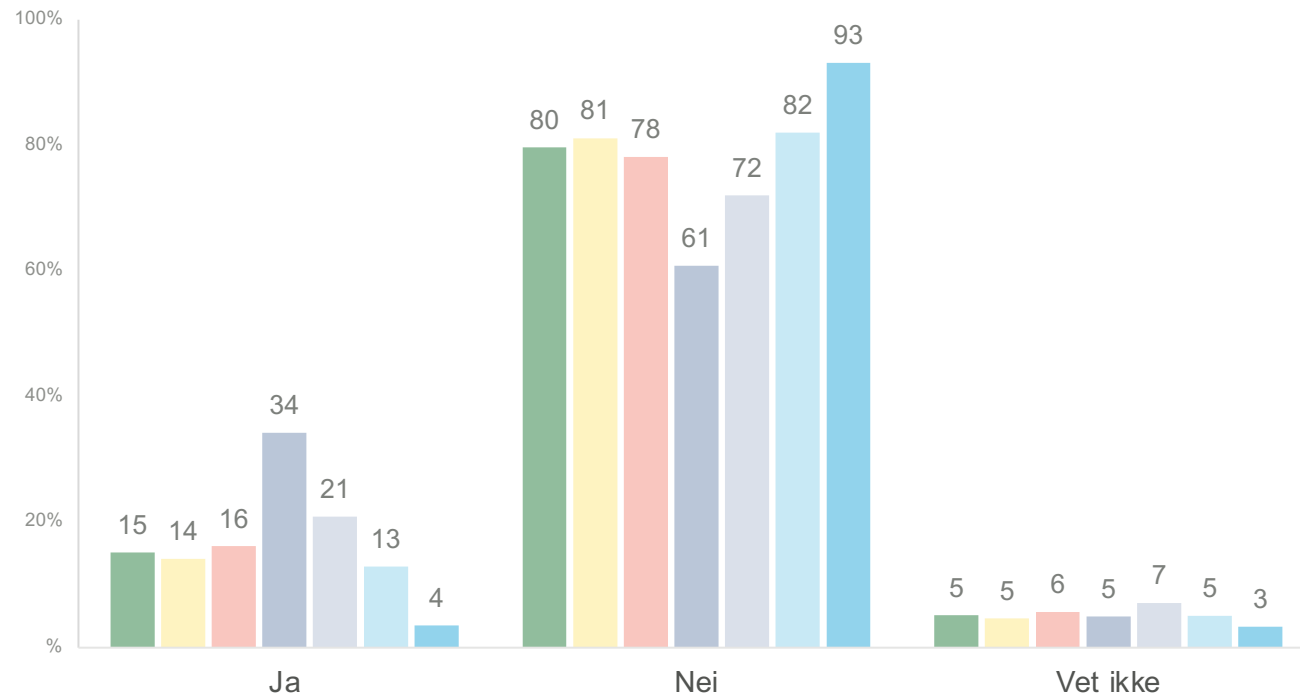
Hvorfor ville du ikke valgt det samme?

FILTER: De som har tatt utdanning OG Om du skulle valgt utdanning på nytt i dag, ville du valgt det samme? JA / NEI

Størrelsen på ordene er basert på hvor mange som har svart dette i et åpent spørsmål

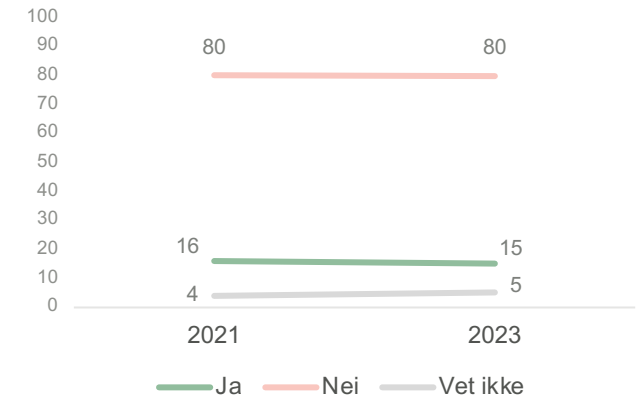

1 av 3 i aldersgruppen 26-29 år føler et press om å ta mer utdanning. Klar sammenheng med alder.

■ TOTAL
■ Mann
■ Kvinne
■ 26-29 år
■ 30-39 år
■ 40-49 år
■ 50-60 år

- Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn
- Signifikant flere i aldersgruppen 26-29 år (34%) og 30-39 år (21 %) føler et press om å ta mer utdanning sammenlignet med de som er eldre.
- Ingen signifikante endringer fra 2021.

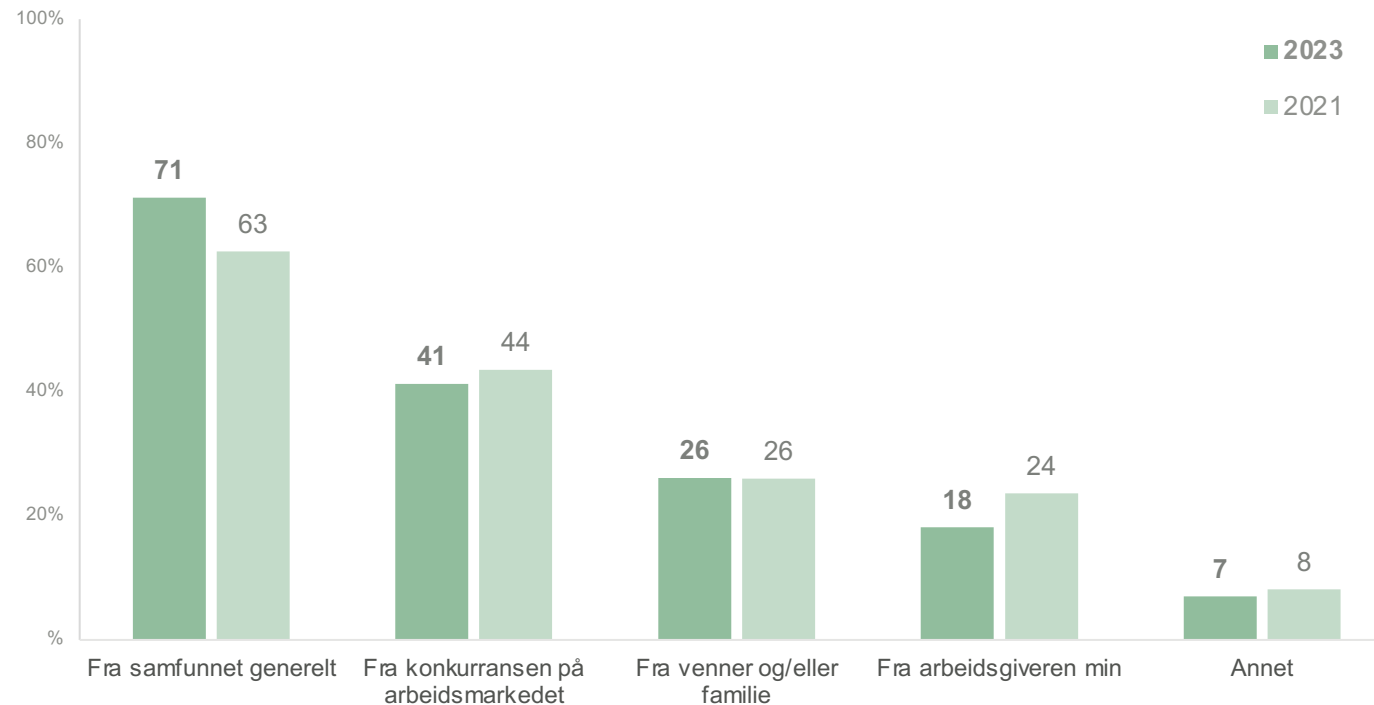

n= 1102

? Føler du et press på å ta mer utdanning?

De fleste føler et press om å ta mer utdanning fra samfunnet generelt, mange føler også et press fra konkurransen på arbeidsmarkedet

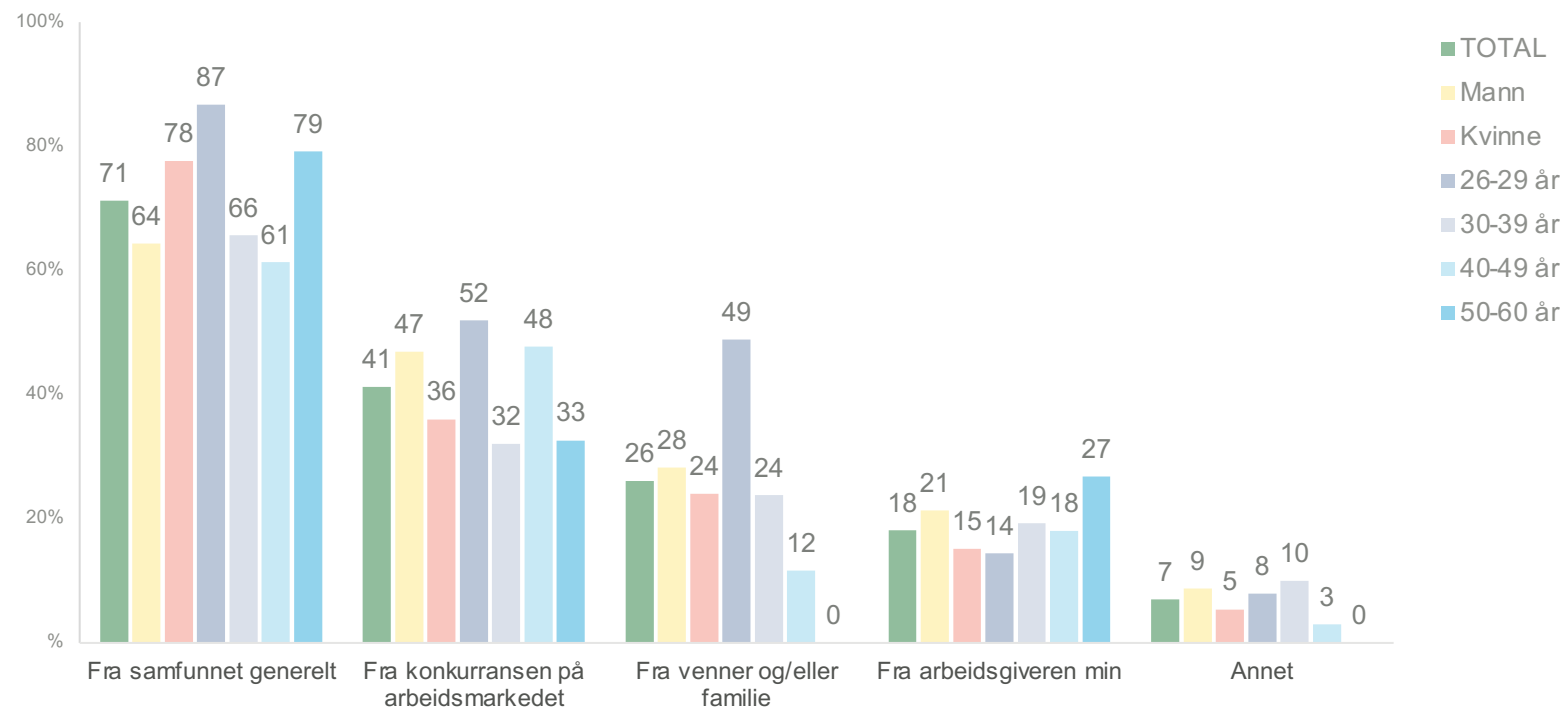
• Endringene fra 2021 er ikke signifikante.

n= 167

? Fra hvem føler du press om å ta mer utdanning? FILTER: De som føler press om å ta mer utdanning

De fleste føler et press om å ta mer utdanning fra samfunnet generelt, mange føler også et press fra konkurransen på arbeidsmarkedet

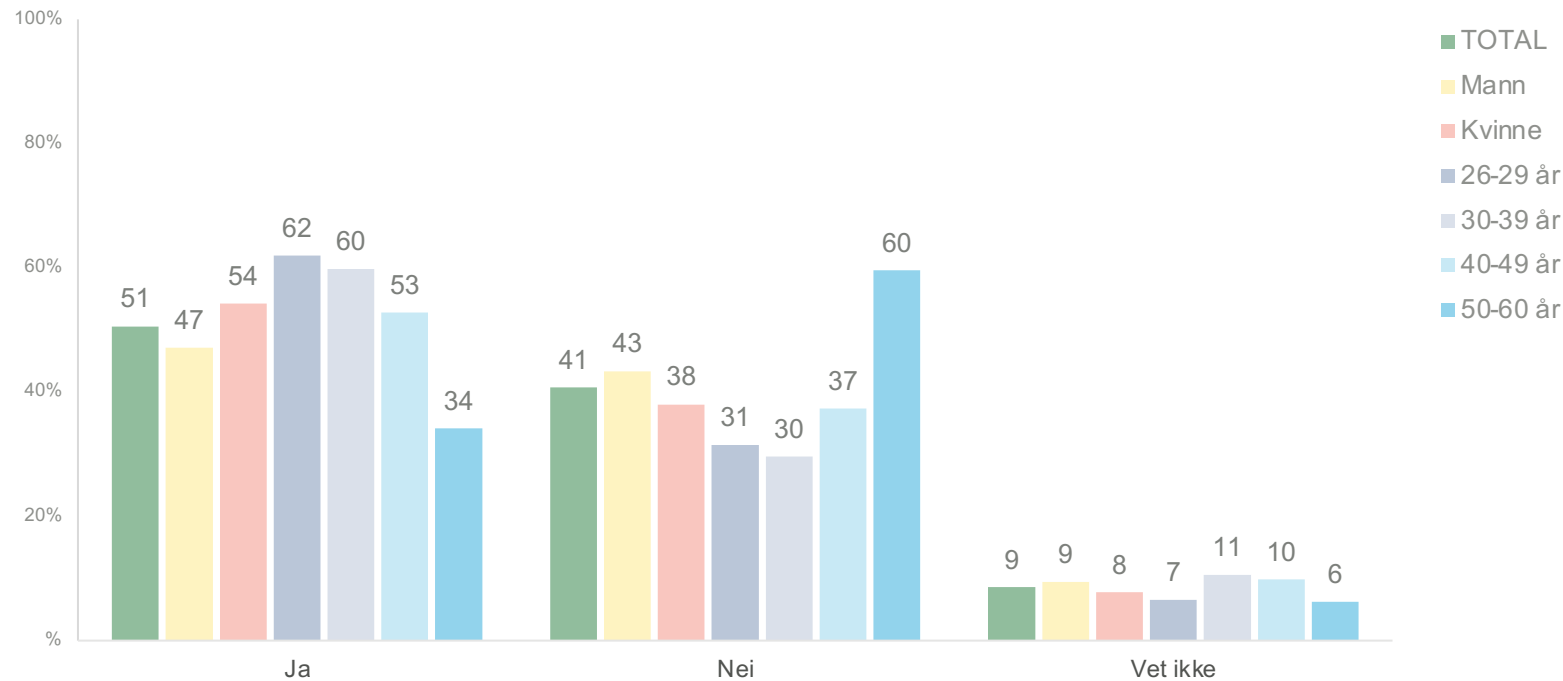
- Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn
- Signifikant flere i aldersgruppen 26-29 år føler et press fra samfunnet (87 %) og fra venner og eller familie (49 %) sammenlignet med øvrige.

n= 167

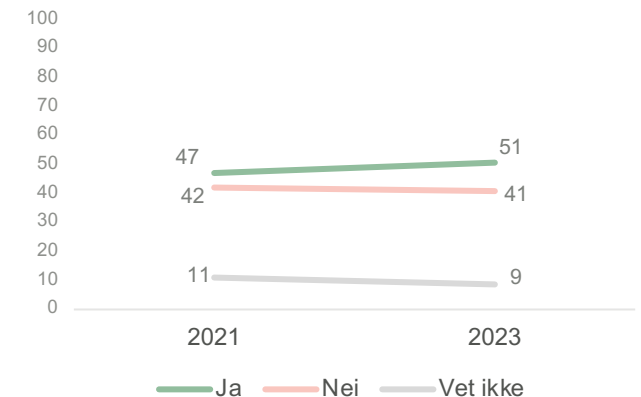
? Fra hvem føler du press om å ta mer utdanning? FILTER: De som føler press om å ta mer utdanning

Halvparten sier de har hatt et ønske om å ta mer utdanning de siste fem årene, spesielt kvinner og de under 40 år

- Det er signifikant flere kvinner (54 %) enn menn (47 %) som svarer at de har hatt lyst til å ta mer utdanning de siste fem årene.
- Den eldste aldersgruppen 50-60 år svarer i større grad (60 %) at de ikke har hatt et ønske om dette sammenlignet med øvrige aldersgrupper.
- Endringen fra 2021 er signifikant.

n= 1102

? Har du hatt lyst til å ta mer utdanning de siste fem årene?

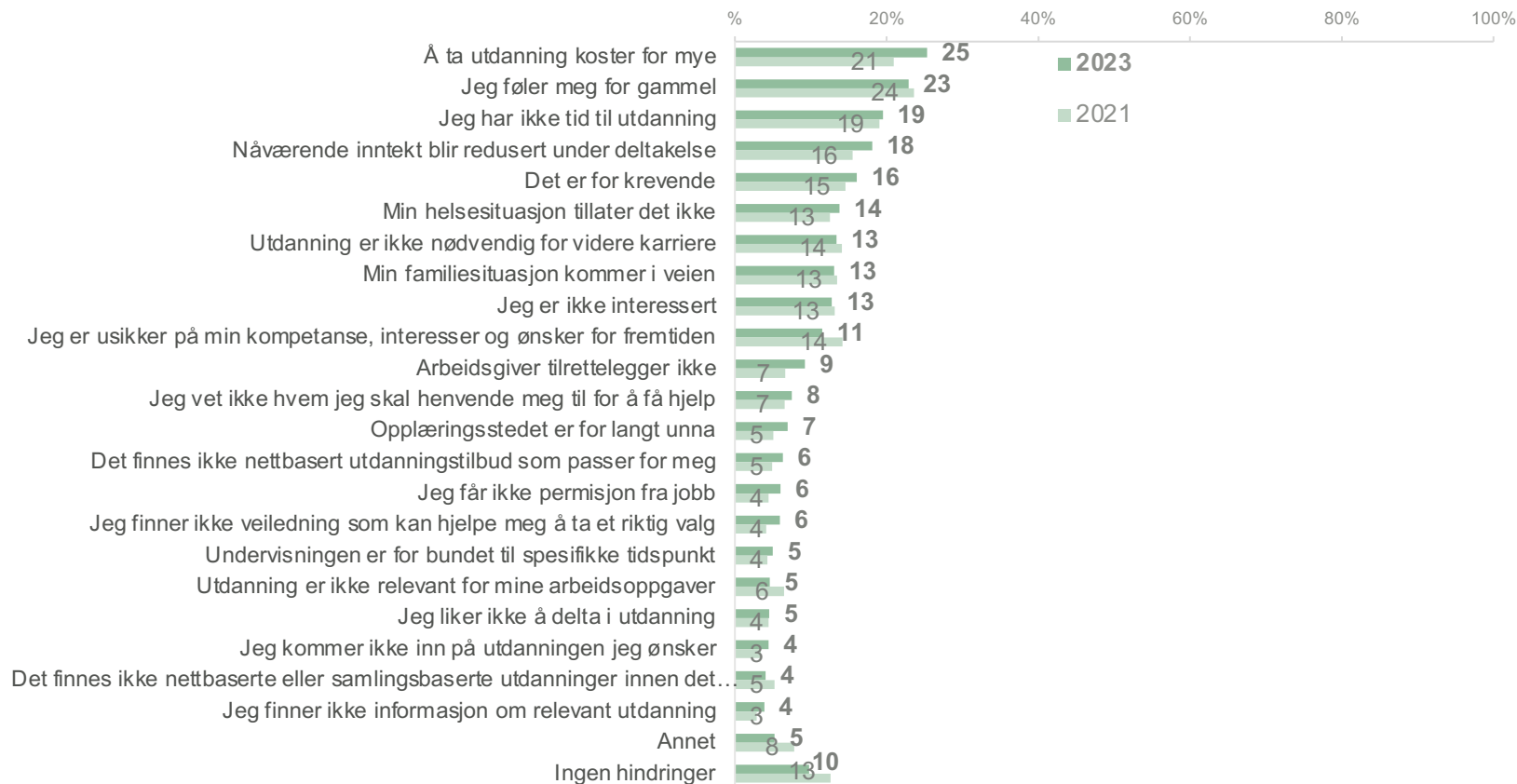
De fleste trenger informasjon om hvorvidt det er mulig å kombinere utdanningen med jobb samt pris

- Ser man på de viktigste faktorene er det særlig flere kvinner enn menn som trenger å vite om det er heltid eller deltid (hhv 56 vs 46 %), informasjon om opptakskrav (hhv 43 vs 31 %) og informasjon om utdanningens faglige innhold (hhv 49 vs 39 %).
- Flere menn enn kvinner trenger informasjon om utdanningens lengde kan forkortes gjennom realkompetansevurdering (hhv 25 vs 15 %).
- Aldersgruppen 30-39 år er mer opptatt av om det er heltid eller deltid (60 %), pris (63 %), arbeidskrav (26 %), mulighet for støtte fra Lånekassen eller NAV (45 %), når utdanningen starter/slutter (36 %) og om tidligere gjennomført utdanning kan godskrives og gi fritak (28 %).
- Endringer fra 2021 er ikke signifikante.

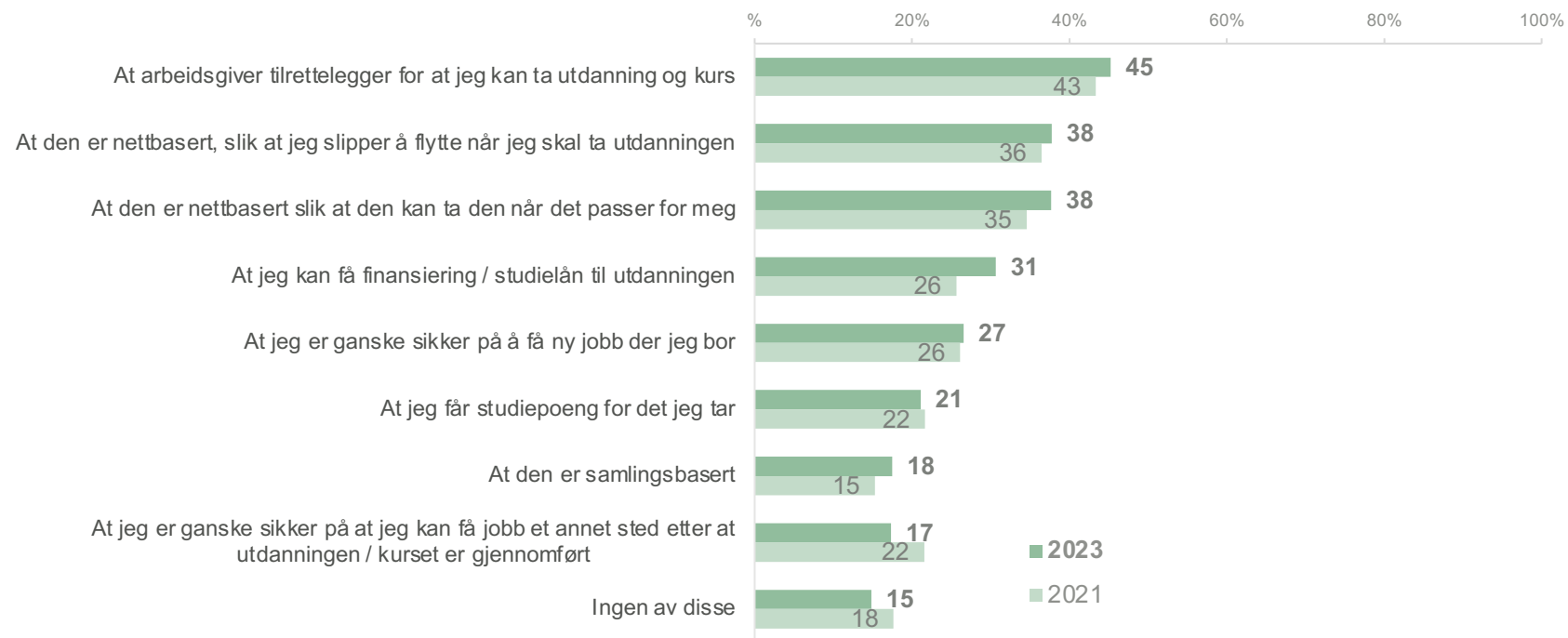
Pris, alder og mangel på tid er de viktigste barrierene mot å ta mer utdanning

- Ser man på de viktigste barrierene er det særlig flere kvinner enn menn som mener det er for krevende (hhv 20 vs 12 %) samt helsesituasjonen tillater det ikke (hhv 20 vs 8 %). Flere menn svarer de ikke har tid (hhv 23 vs 16 %).
- Aldersgruppen 50-60 år svarer i større grad at de ikke er interessert (17 %), og at utdanning ikke er nødvendig for videre karriere (18 %), samt føler meg for gammel (36 %) og helsesituasjonen tillater det ikke (20 %).
- Signifikant flere svarer at pris er en barriere samt opplæringssted er for langt unna og finner ikke veiledning som kan hjelpe til å ta riktig valg sammenlignet med i 2021, mens færre svarer de er usikker på egen kompetanse, interesser og ønsker for fremtiden samt ingen hindringer i 2023.

Nesten halvparten svarer det er et viktig kriterium at arbeidsgiver tilrettelegger for at man kan ta utdanning og kurs dersom man skal vurdere ny utdanning/kurs

- Flere kvinner enn menn svarer det er viktig å få studiepoeng for det man tar (hhv 25 vs 18 %).
- For aldersgruppene 20-26 år og 30-39 år er det viktigere med finansiering/studielån (hhv 48 og 38 %) samt sikkerhet på å få jobb et annet sted (hhv 26 og 22 %). Flere 20-26 svarer sikker på å få ny jobb der man bor (34 %), mens flere 30-39 åringer mener det er viktig med nettbasert slik at man slipper å flytte (45 %).
- Signifikant flere sier det er viktig med finansiering/studielån sammenlignet med i 2021, mens færre svarer sikkerhet med å få jobb et annet sted etter gjennomføring.

Del 2

YRKE OG VIDEREUTDANNING

Yrke og karriere

KJØNNSFORSKJELLER I YRKER REFLEKTERER PREFERANSER BLANT UNGE

Flest har hatt sin nåværende jobb i mer enn 7 år – dette gjelder hovedsakelig de over 29 år. Stabilt fra 2021.

De fleste jobber med helse og omsorg, skole og barnehage og økonomi, kontor og administrasjon. Dette henger tett sammen med at en stor andel kvinner jobber i disse yrkene. For menn er det større spredning i yrker og flest jobber i bygg, anlegg og industri.

Dette er også tydelig i undersøkelsen for de unge 15-25 der det fremkommer at kvinner er mer interessert i å jobbe med bl.a. helse og omsorg, skole og barnehage, natur, dyr og planter, design, kunst og håndverk, mat, ernæring, skjønnhet og velvære. Blant menn er det en signifikant høyere andel som kunne tenke seg å jobbe med data og IT, mekanikk, teknikk og elektronikk, transport og sjøfart, bygg, anlegg og industri, forsvar og sikkerhet og olje og gass. Data og IT er det område flest – 23% - unge menn (25 eller yngre) kan tenke seg å jobbe med, kun 13% av unge kvinner kan tenke seg det.

DET ER IKKE LIKE LETT FOR ALLE Å VITE HVILKE MULIGHETER DE HAR FOR MER UTDANNING

Nesten 2 av 5 har vurdert å bytte jobb det siste året – en signifikant økning fra 2021, og 1 av 4 har hatt behov for mer utdanning innen enten eget fagområde eller et annet fagområde for å få jobben man ønsker.

Blant de unge 15-25 er det å lykkes i arbeidslivet det som i størst grad forbindes med karriere, for de eldre dreier det seg mer om å stige til mer ansvarsfulle og bedre betalte stillinger.

3 av 4 av de som trenger fagbrev for å få jobben de ønsker, har ikke dette fra før. Over halvparten svarer de ikke kjenner til de ulike måtene for å oppnå fagbrev. Hele 65 % av de som har fagbrev svarer de ikke vet hvilke muligheter de har for mer utdanning med et fagbrev som utgangspunkt.

Mer enn 6 av 10 av de i arbeid sier de har deltatt på kurs betalt av arbeidsgiver i løpet av de siste fem årene (signifikant økning i andel som har deltatt på opplæring i form av opplæringsprogram, talentprogram, bedriftskoler i bedriften fra 2021), og 3 av 10 har deltatt på noen form for opplæring på egen fritid, som man har betalt selv.

BEDRE BETINGELSER VED JOBBSKIFTE ER EN STERK DRIVER FOR MER UTDANNING

Mer enn 2 av 5 ønsker å ta mer utdanning. Signifikant flere ønsker å ta mer utdanning på et høyere nivå sammenlignet med i 2021. 7 av 10 ønsker å ta mer utdanning for å få bedre lønn.

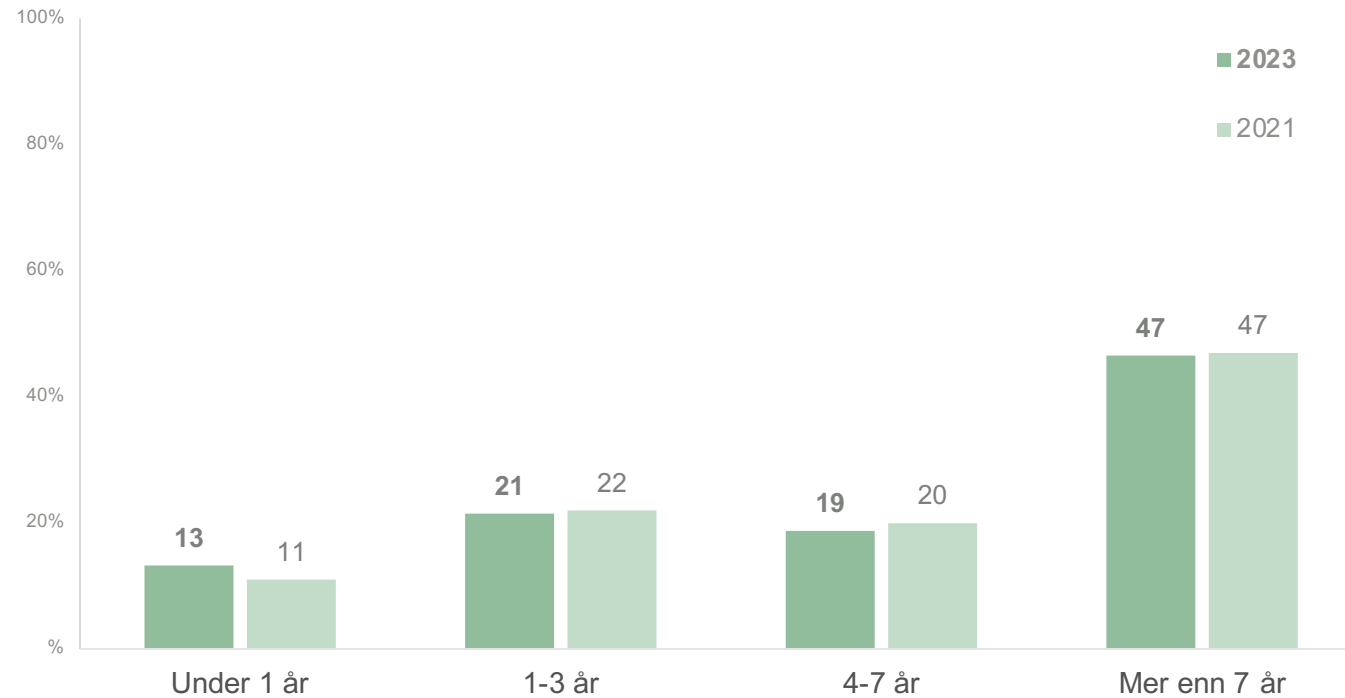
Viktigste kriterier for å ta mer utdanning blant de med jobb er at det ikke resulterer i dårligere økonomi og at det er mulig å kombinere med jobb.

For de som ikke er i jobb, er interesse for fagområdet og at utdanningen fører til en jobb man ønsker de viktigste kriteriene for mer utdanning/kurs.

De som ønsker å ta mer utdanning er mest enig i at det er andre kriterier som har betydning for valg av jobb og karriere nå enn da man var yngre. Mange opplever at egne preferanser endrer seg med årene, i tillegg til at arbeidsmarkedet har blitt mer krevende.

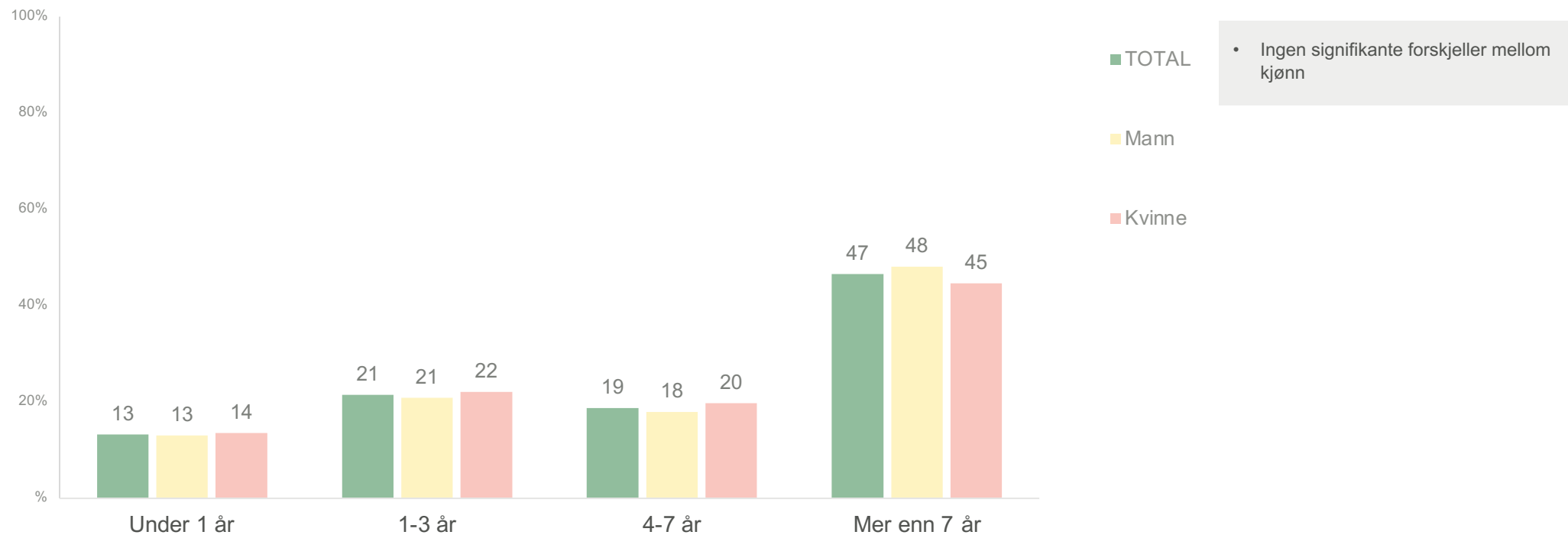
Flest har hatt sin nåværende jobb i mer enn 7 år

- Ingen signifikante endringer siden 2021.

Flest har hatt sin nåværende jobb i mer enn 7 år

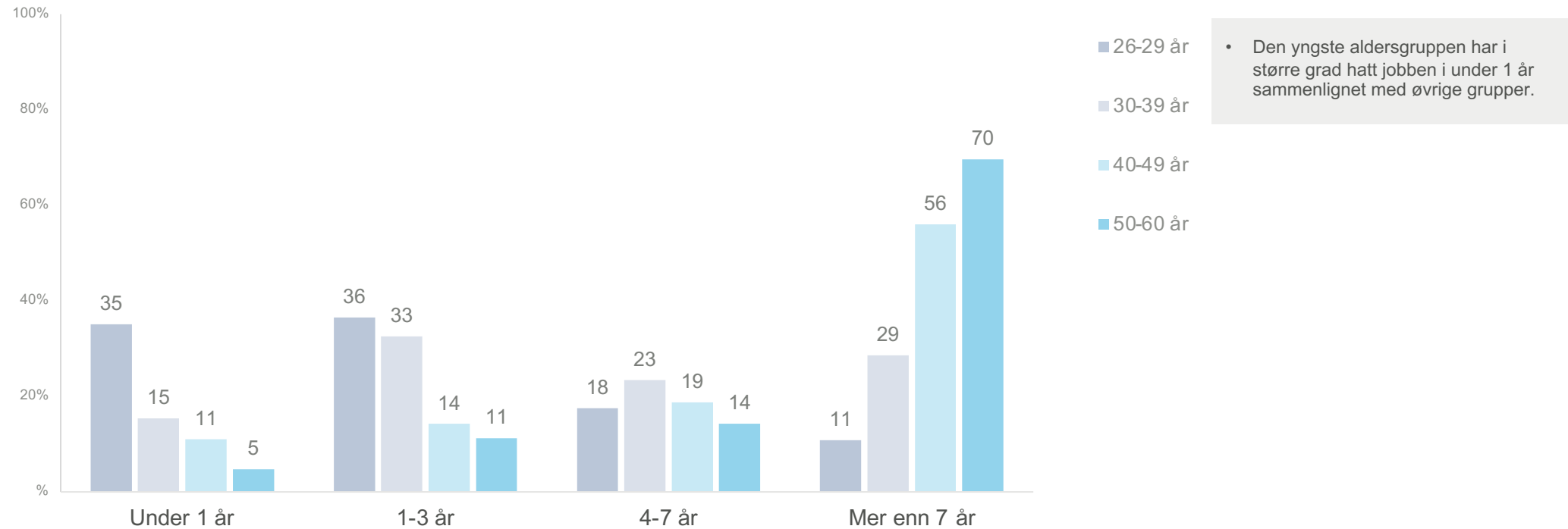

n= 920

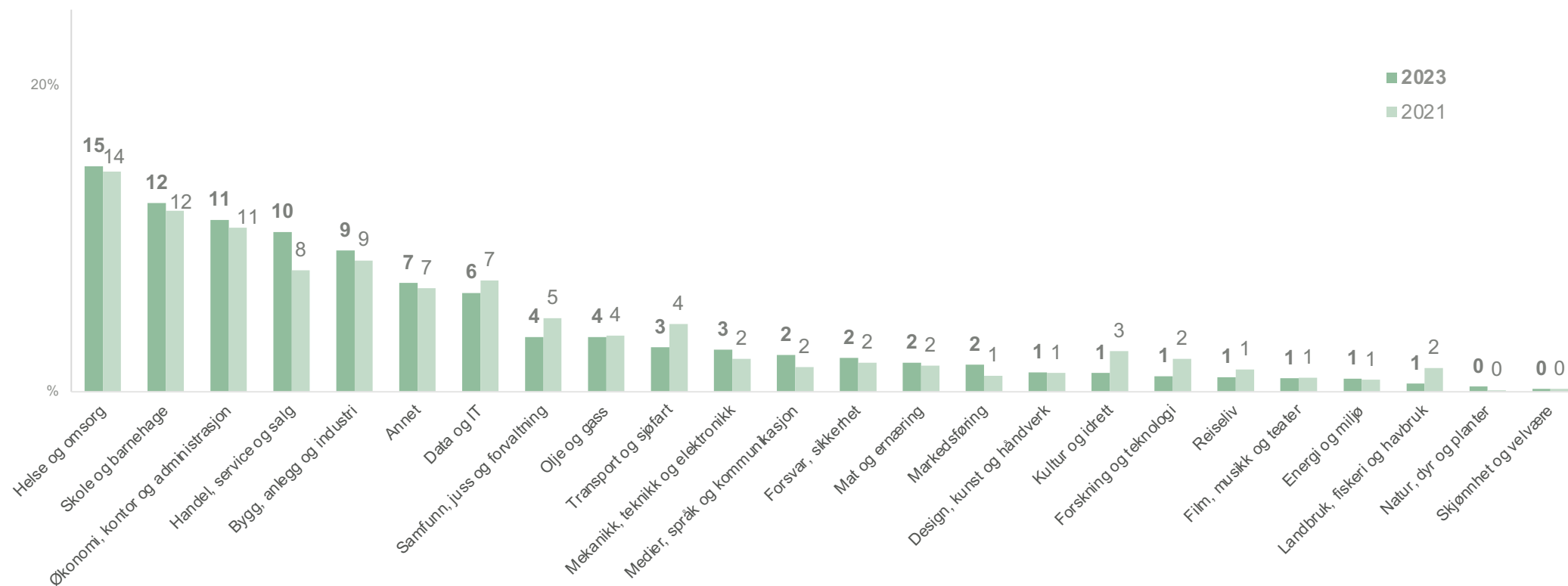
? Hvor lenge har du hatt din nåværende jobb? FILTER: De som har arbeid

Hvor lenge man har hatt jobben har en naturlig sammenheng med alder

De fleste jobber med helse og omsorg, skole og barnehage og økonomi, kontor og administrasjon – stabilt fra 2021 med unntak av liten nedgang i kultur og idrett

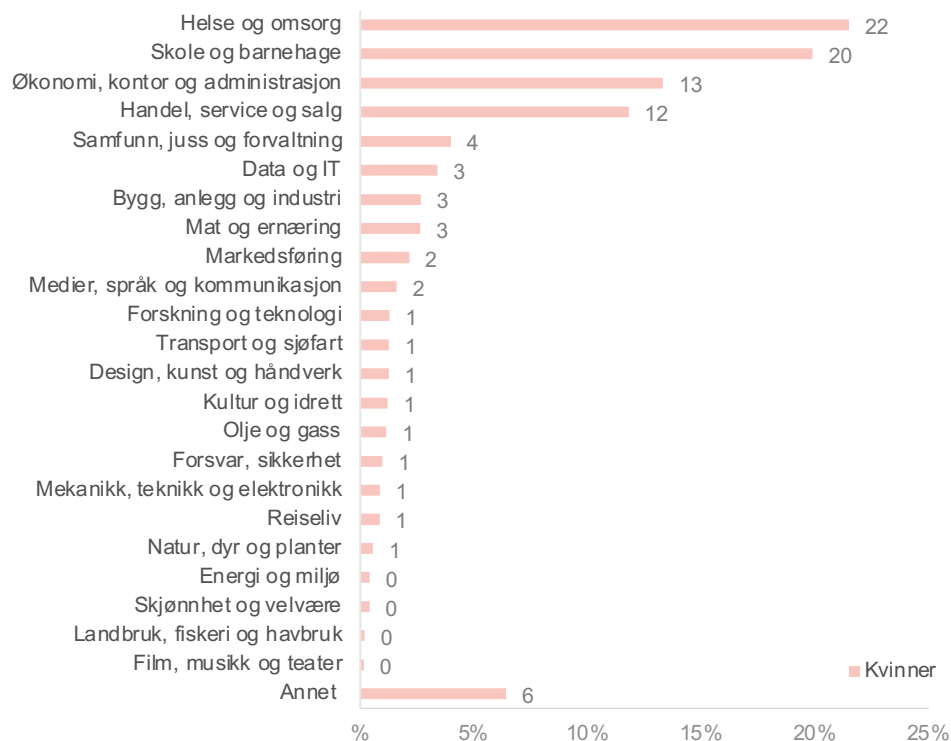
n= 920

? Hva jobber du med? FILTER: De som har arbeid

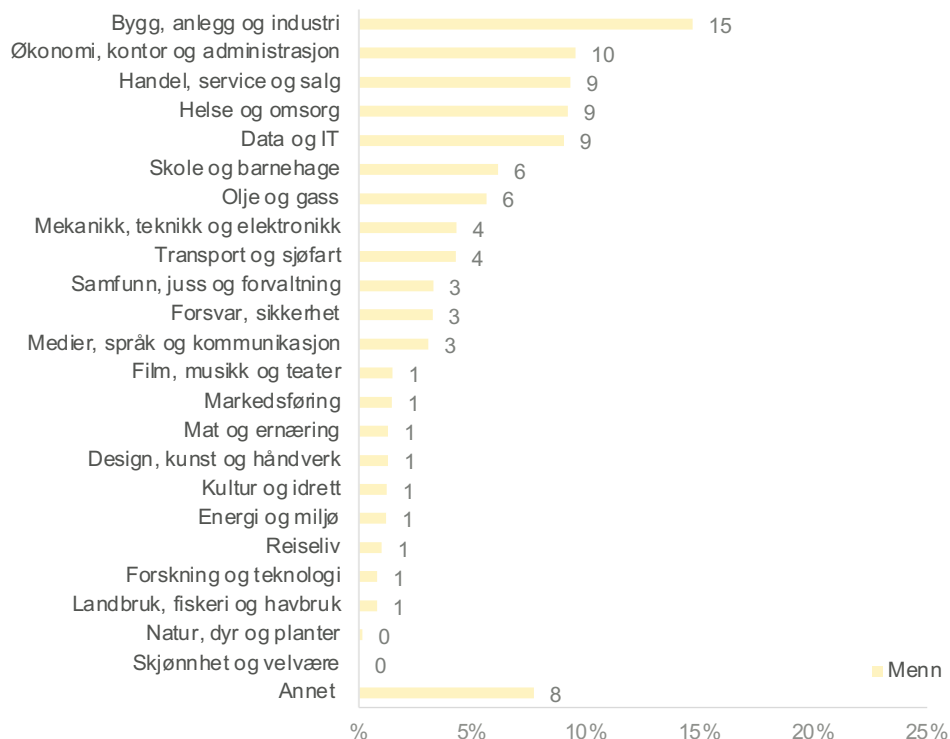

Flest kvinner jobber med helse og omsorg, skole og barnehage, mens for menn er det bygg, anlegg og industri samt data og IT som skiller mest

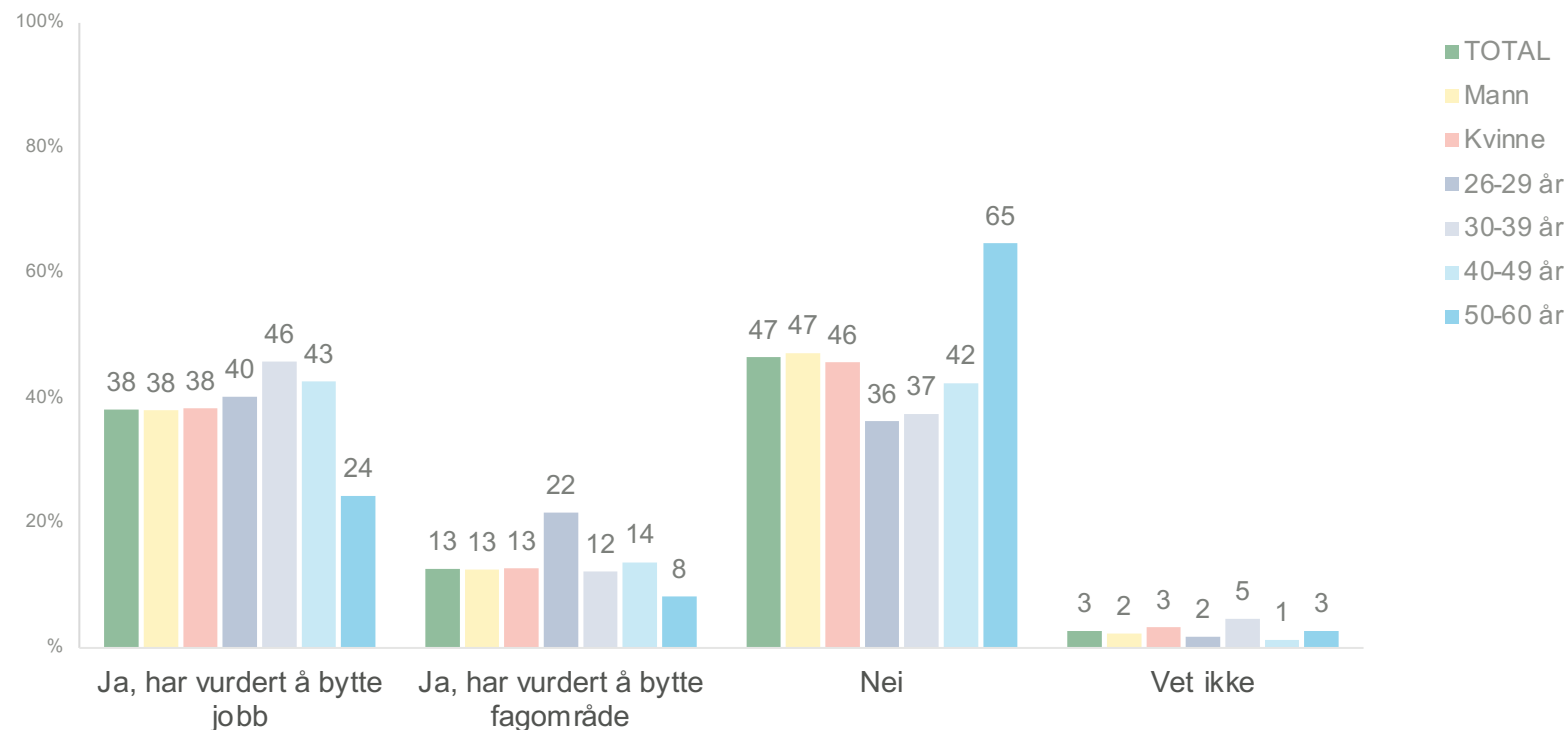
Hva jobber du med?
(Filter: Kvinner, n=416)

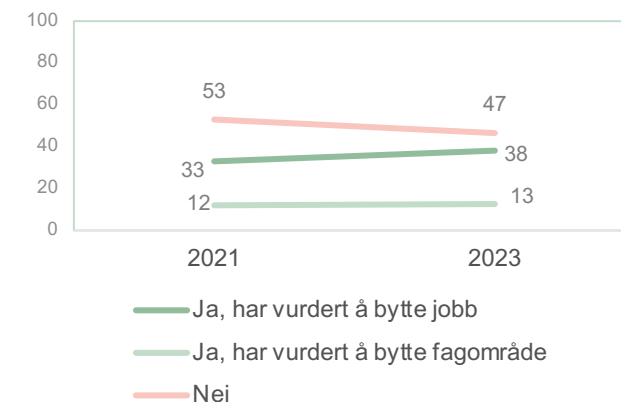
Hva jobber du med?
(Filter: Menn, n=504)

Nesten 2 av 5 har vurdert å bytte jobb det siste året, en signifikant økning fra 2021

- Ingen signifikante forskjeller mellom kjønn
- Signifikant flere mellom 26-29 år har vurdert å bytte fagområde (22 %), mens flere i aldersgruppen 30-39 år har vurdert å bytte jobb (46 %).

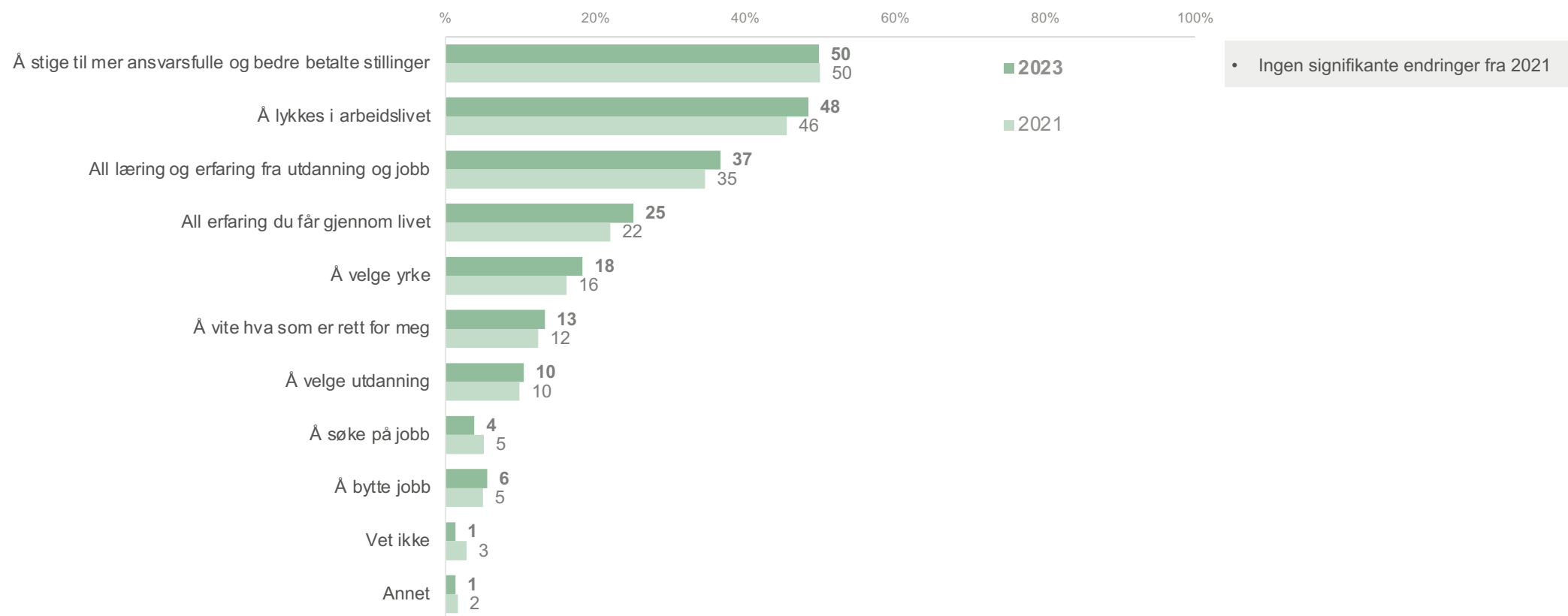
n= 920

? Har du det siste året vurdert å bytte jobb eller arbeidsområde? FILTER: De som har arbeid

*Endret formulering fra arbeidsfelt til fagområde i 2023

Halvparten forbinder ordet “karriere” med å stige til mer ansvarsfulle og bedre betalte stillinger

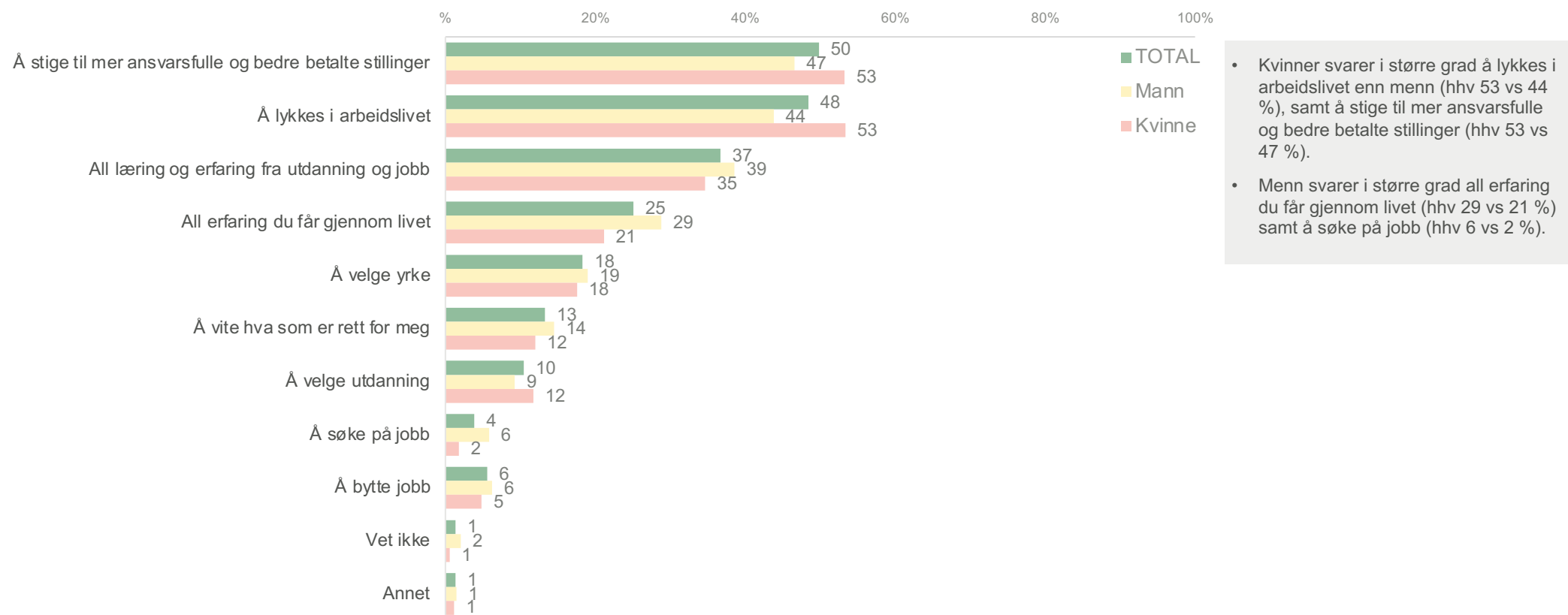

n= 1102

? Hva forbinder du med ordet «karriere»?

Halvparten forbinder ordet “karriere” med å stige til mer ansvarsfulle og bedre betalte stillinger

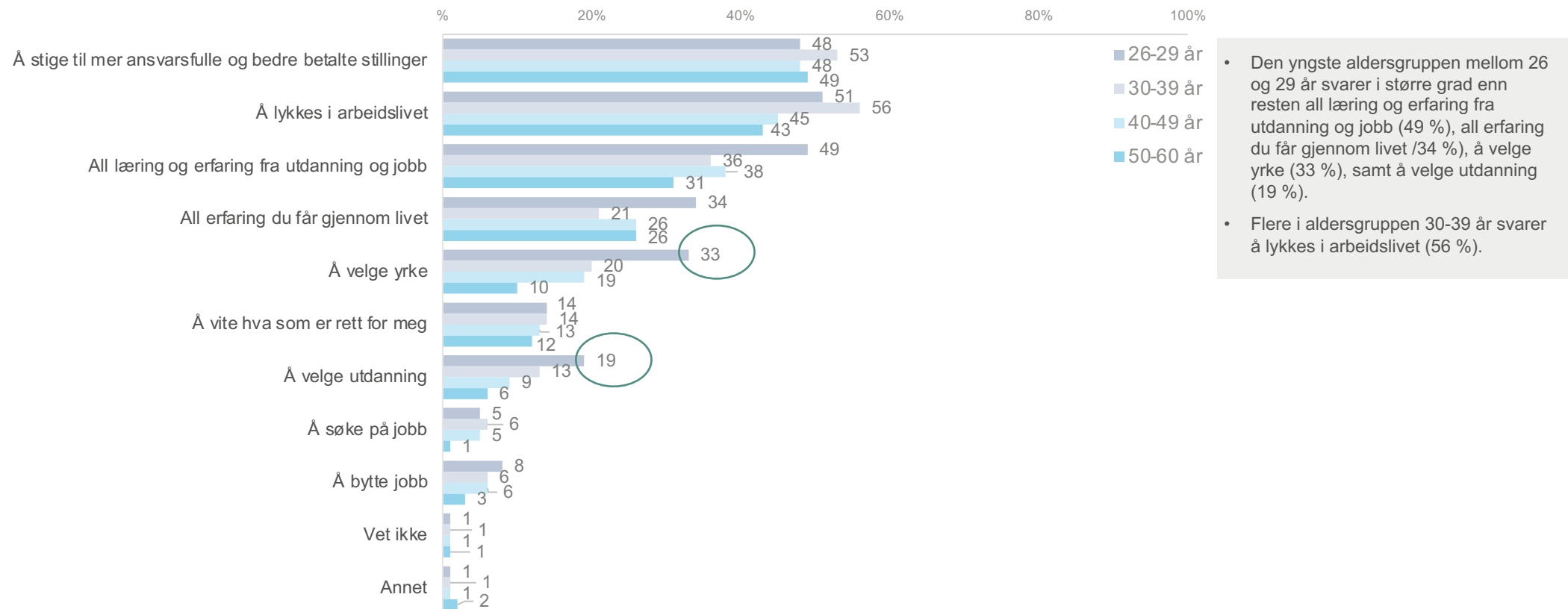

n= 1102

? Hva forbinder du med ordet «karriere»?

Å lykkes i arbeidslivet er det 30-39 åringer forbinder mest med karriere

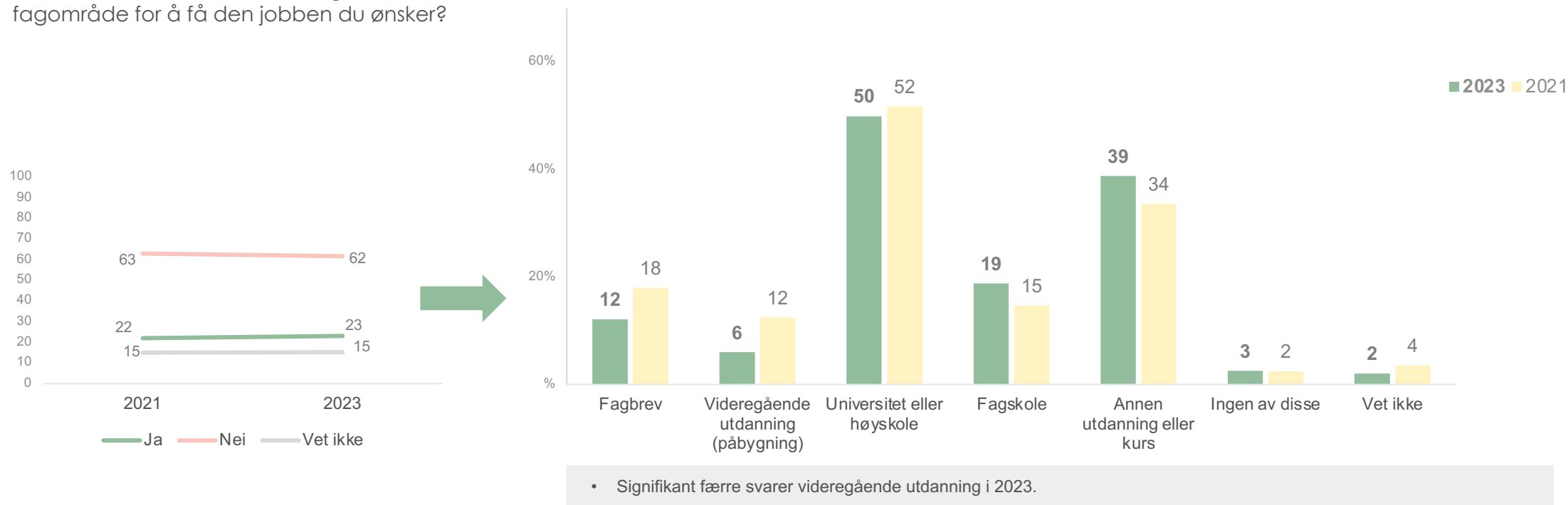
n= 1102

? Hva forbinder du med ordet «karriere»?

Nesten 1 av 4 har hatt behov for mer utdanning innen sitt fagområde for å få jobben man ønsker – halvparten svarer utdanning på universitet eller høyskole

Har du behov for mer utdanning innen ditt fagområde for å få den jobben du ønsker?

n= 1102/254

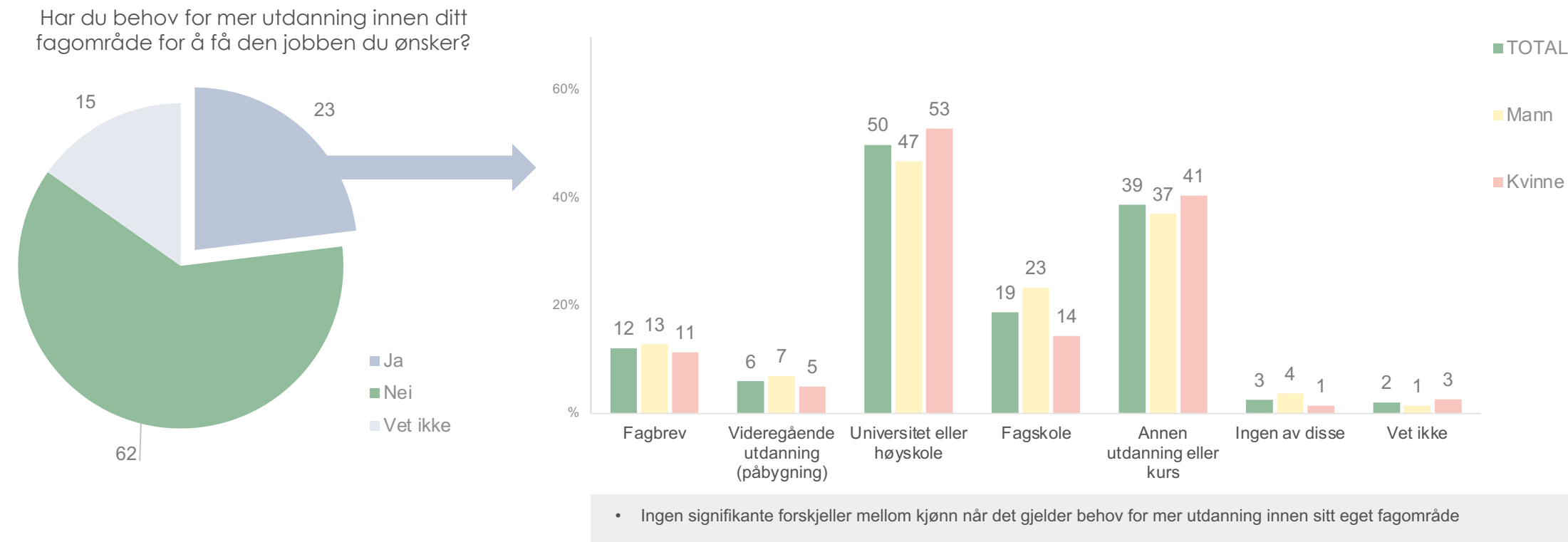
?

Har du behov for mer utdanning innen ditt fagområde for å få den jobben du ønsker? / Hvilken type utdanning tenker du er mest relevant for deg å ta innen ditt fagområde, for å få den jobben du ønsker?

*Endret formulering fra «Hvilken type utdanning har du behov for å ta innen ditt fagområde?» i 2023 samt fra «fagskole» til «fagskole / høyere yrkesfaglig utdanning»

Nesten 1 av 4 har hatt behov for mer utdanning innen sitt fagområde for å få jobben man ønsker – halvparten svarer utdanning på universitet eller høyskole

n= 1102/254

?

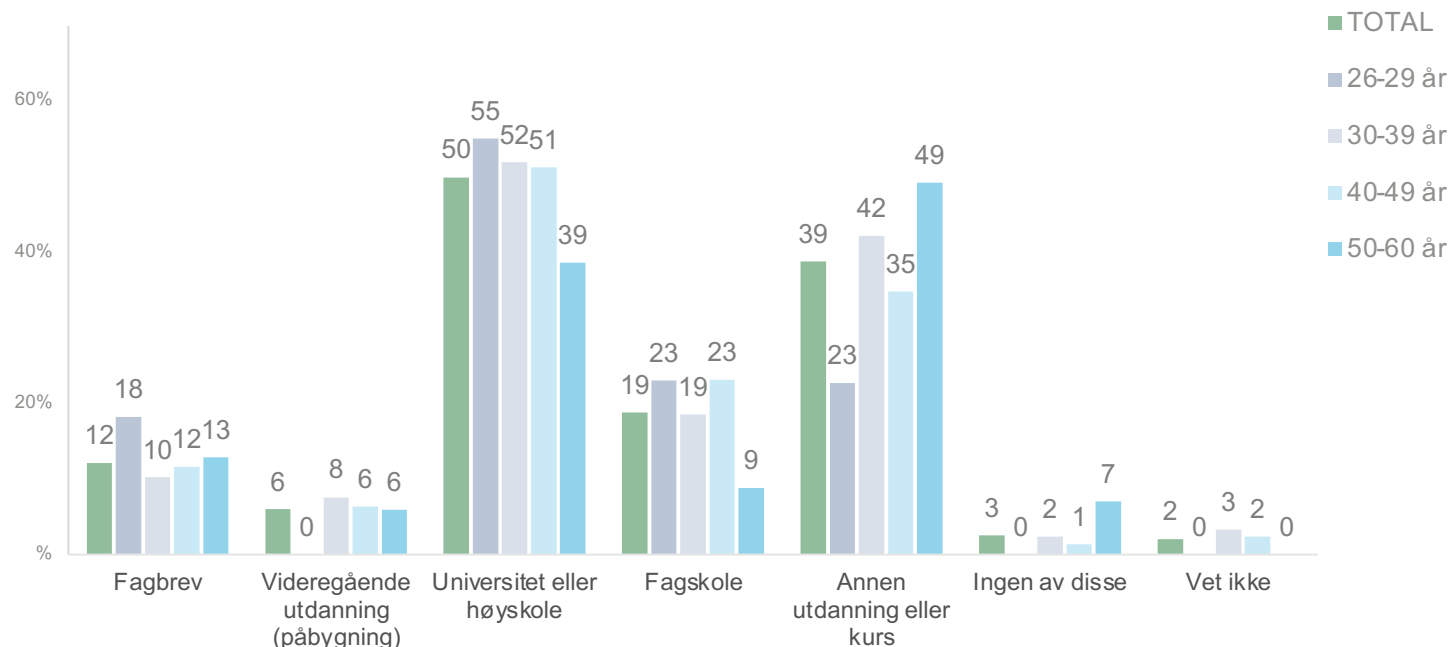
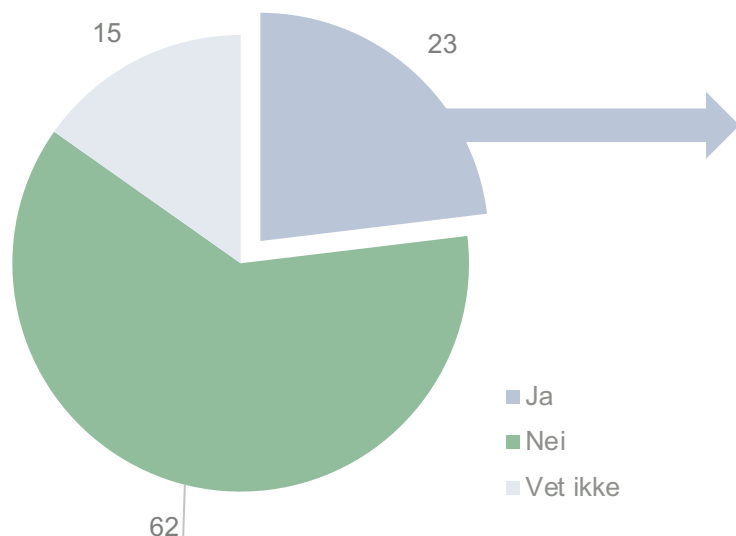
Har du behov for mer utdanning innen ditt fagområde for å få den jobben du ønsker? / Hvilken type utdanning tenker du er mest relevant for deg å ta innen ditt fagområde, for å få den jobben du ønsker?

*Endret formulering fra «Hvilken type utdanning har du behov for å ta innen ditt fagområde?» i 2023 samt fra «fagskole» til «fagskole / høyere yrkesfaglig utdanning»

Nesten 1 av 4 har hatt behov for mer utdanning innen sitt fagområde for å få jobben man ønsker – halvparten svarer utdanning på universitet eller høyskole

Har du behov for mer utdanning innen ditt fagområde for å få den jobben du ønsker?

- Signifikant flere i aldersgruppen 30-39 år sier de har behov for mer utdanning innen sitt fagområde (33 %).
- I og med at basene er lave for nedbrytning per type utdannelse er det ingen signifikante utslag på alder

n= 1102/254

?

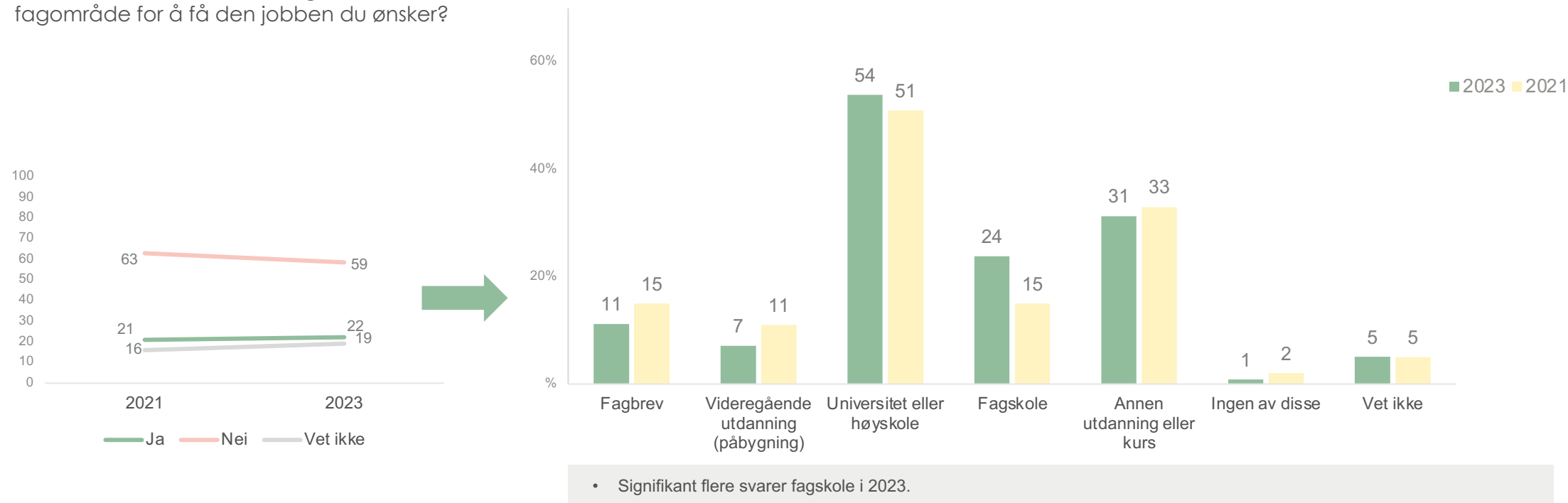
Har du behov for mer utdanning innen ditt fagområde for å få den jobben du ønsker? / Hvilken type utdanning tenker du er mest relevant for deg å ta innen ditt fagområde, for å få den jobben du ønsker?

*Endret formulering fra «Hvilken type utdanning har du behov for å ta innen ditt fagområde?» i 2023 samt fra «fagskole» til «fagskole / høyere yrkesfaglig utdanning»

Mer enn 1 av 5 har hatt behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få jobben man ønsker – mer enn halvparten svarer utdanning på universitet eller høyskole

Har du behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få den jobben du ønsker?

n= 1102/245

?

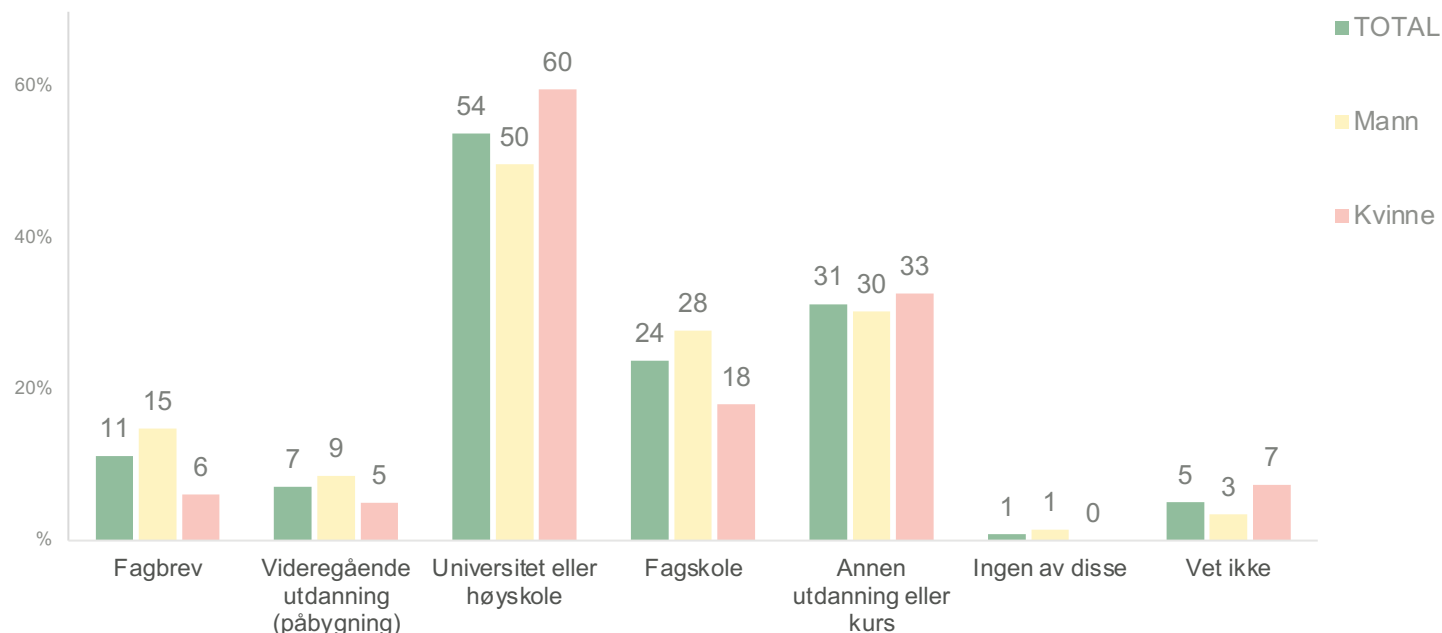
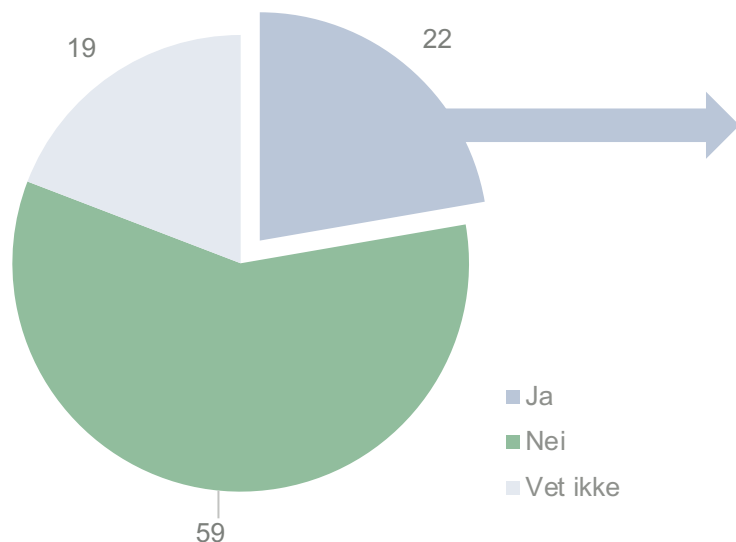
Har du behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få den jobben du ønsker? / Hvilken type utdanning tenker du er mest relevant for deg å ta innen et annet fagområde, for å få den jobben du ønsker?

*Endret formulering fra «Hvilken type utdanning har du behov for å ta innen et annet fagområde?» i 2023 samt fra «fagskole» til «fagskole / høyere yrkesfaglig utdanning»

Mer enn 1 av 5 har hatt behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få jobben man ønsker – halvparten svarer utdanning på universitet eller høyskole

Har du behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få den jobben du ønsker?

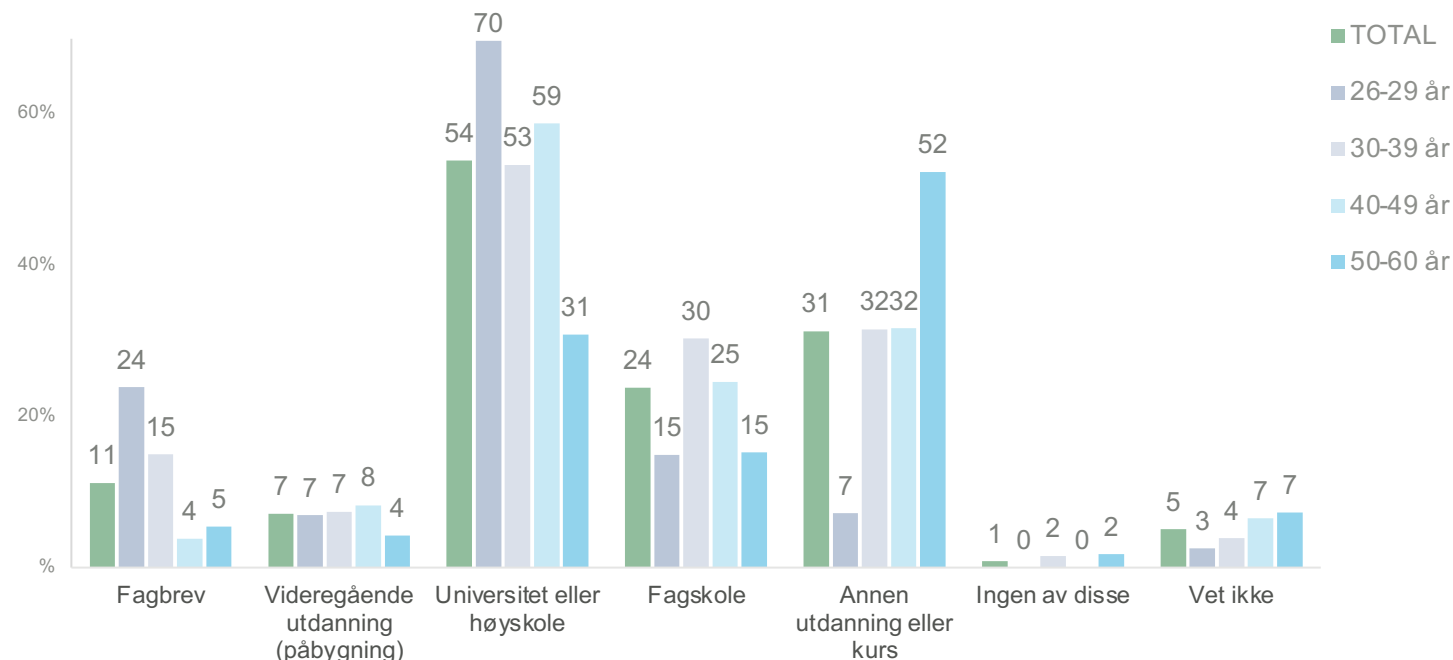
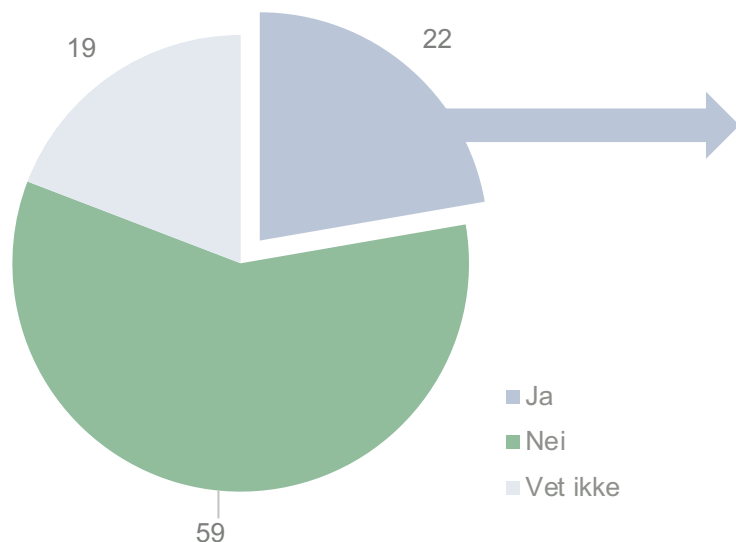

- Signifikant flere menn enn kvinner svarer de har behov for mer utdanning (hhv 25 vs 19 %).
- Flere menn oppgir fagskole enn kvinner (hhv 15 vs 6 %).

Mer enn 1 av 5 har hatt behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få jobben man ønsker – halvparten svarer utdanning på universitet eller høyskole

Har du behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få den jobben du ønsker?

- Signifikant flere i aldersgruppen 30-39 år sier de har behov for mer utdanning innen et annet fagområde (27 %). Flere i aldersgruppen 26-29 år svarer fagbrev (24 %) og universitet eller høyskole (70 %).
- Flere mellom 50-60 år svarer annen utdanning eller kurs (52 %).

n= 1102/245

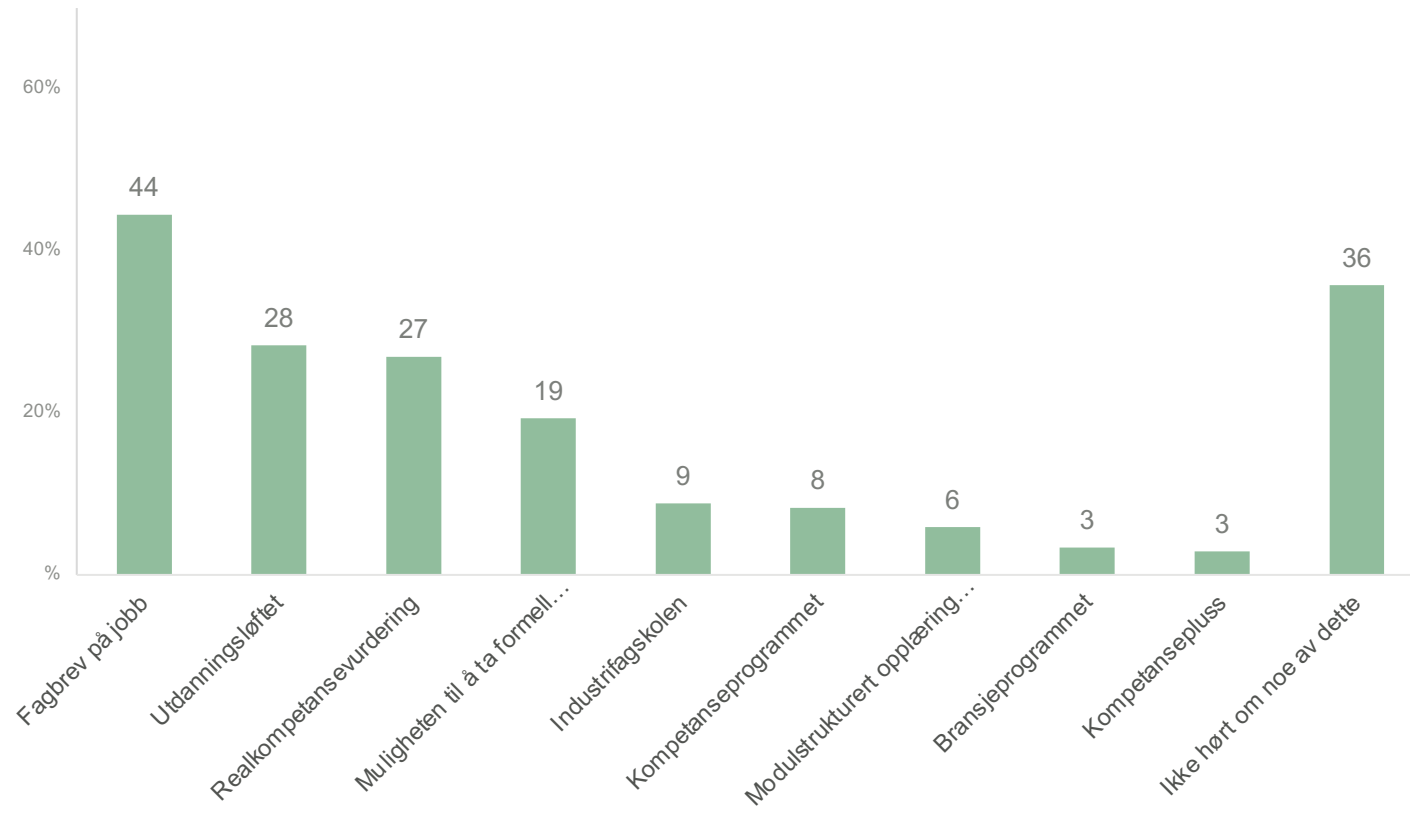
?

Har du behov for mer utdanning innen et annet fagområde for å få den jobben du ønsker? / Hvilken type utdanning tenker du er mest relevant for deg å ta innen et annet fagområde, for å få den jobben du ønsker?

*Endret formulering fra «Hvilken type utdanning har du behov for å ta innen et annet fagområde?» i 2023 samt fra «fagskole» til «fagskole / høyere yrkesfaglig utdanning»

Omtrent 1 av 4 har hørt om realkompetansevurdering

- Signifikant flere kvinner enn menn har hørt om realkompetansevurdering (hhv 30 vs 24 %).
- Flere i aldersgruppen 50-60 år har hørt om bransjeprogrammet (6 %), fagbrev på jobb (50 %), industrifagskolen (12 %) og kompetanseprogrammet (12 %).

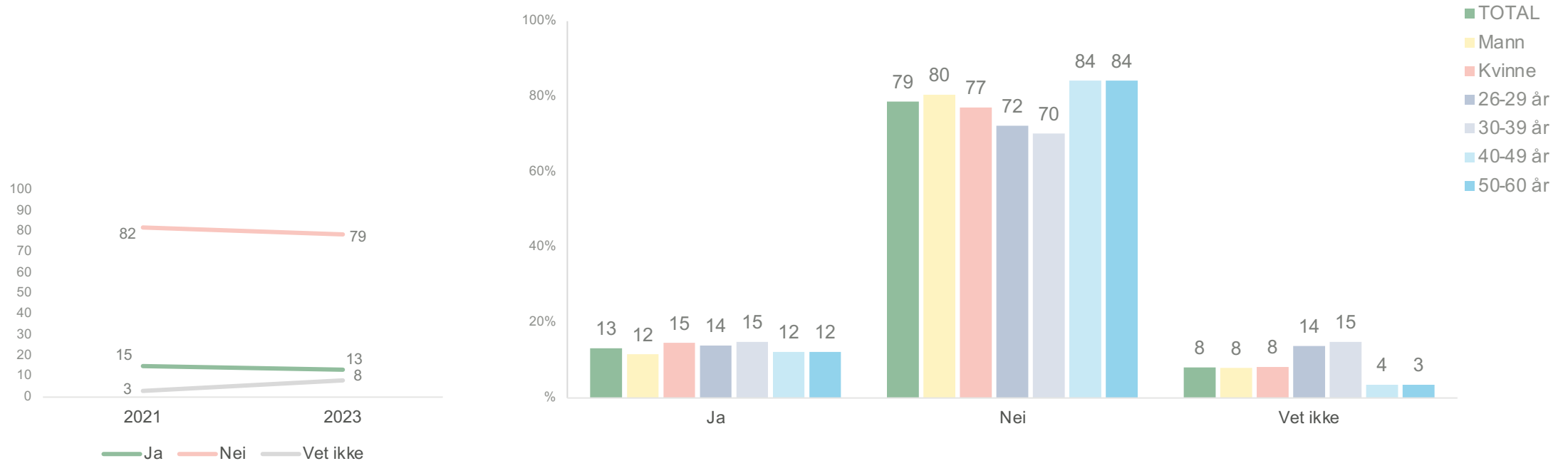
n= 1027

? Har du hørt om noen av disse ordningene?

*Nytt spm i 2023

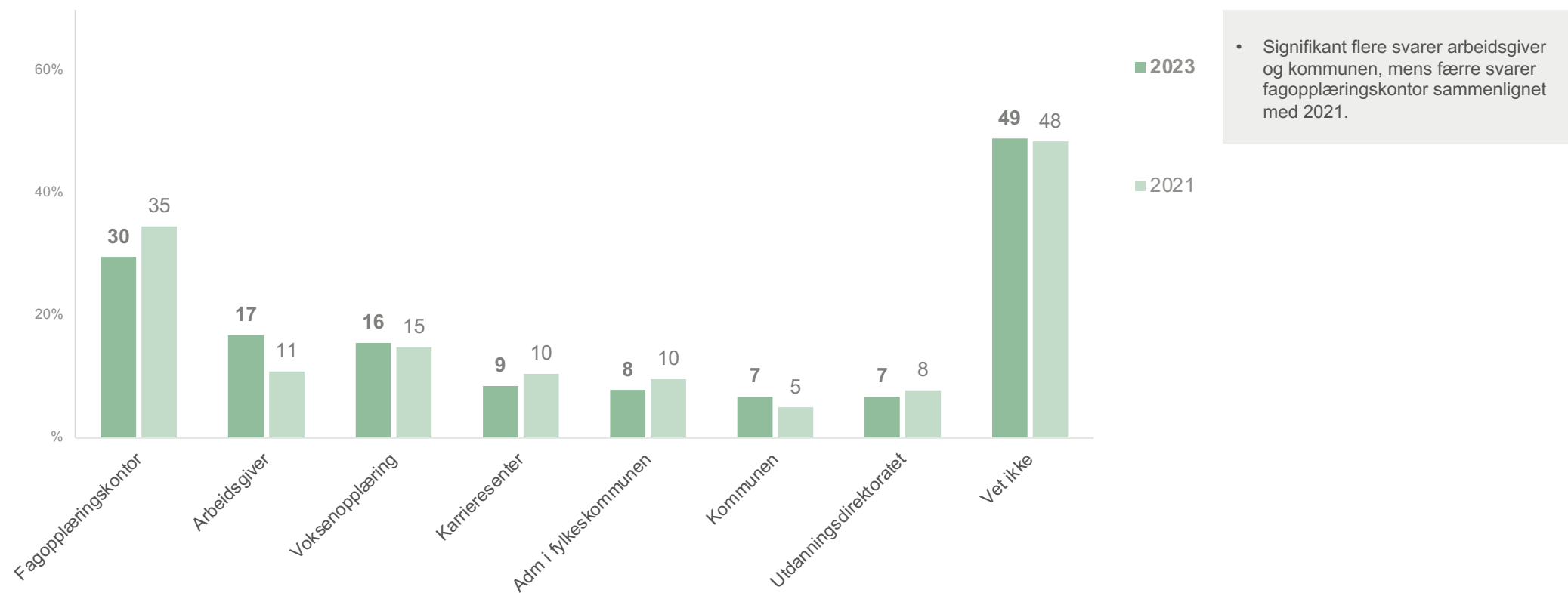
2 av 5 har hørt om realkompetansevurdering – kun 15% har selv gjennomført dette

- Ingen signifikante forskjeller på kjønn
- Færre i aldersgruppen 30-39 år svarer nei, flere vet ikke.
- Vet ikke signifikant opp siden 2021.

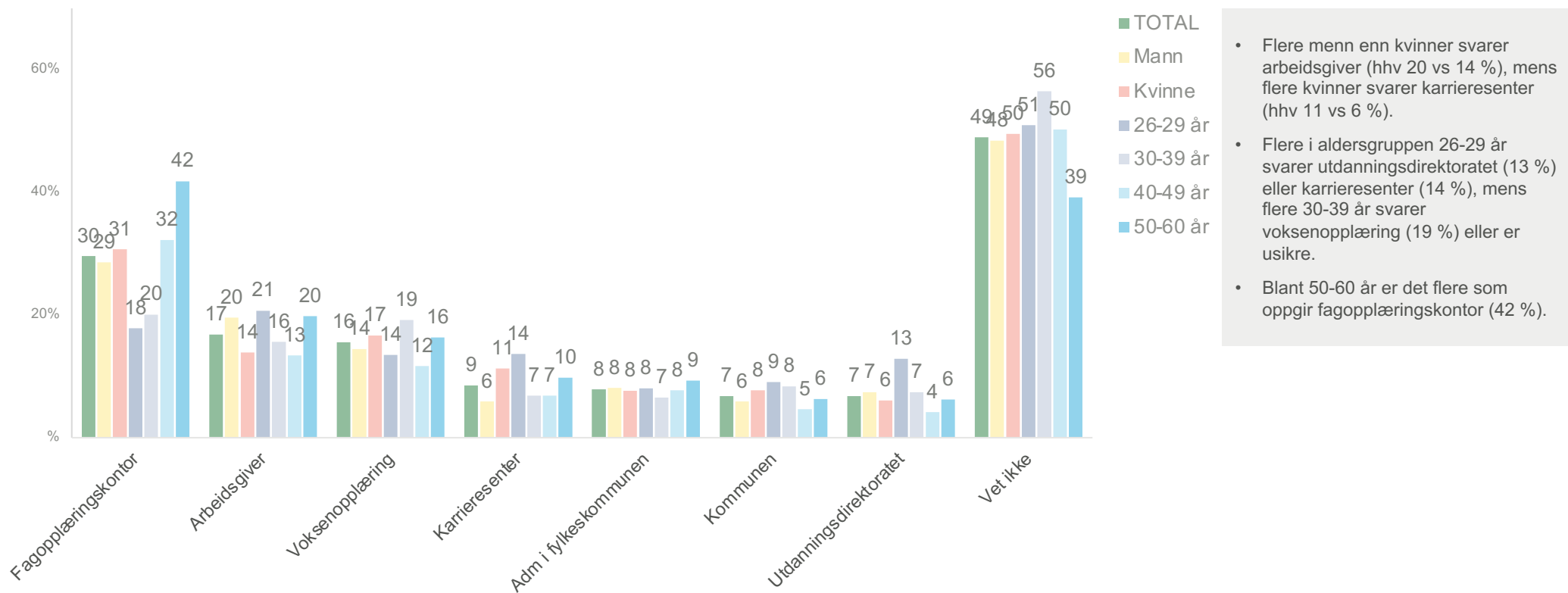
Nær halvparten vet ikke hvem de skal kontakte for informasjon om å ta fagbrev. 3 av 10 mener det er fagopplæringskontor

n= 1102 ? Vet du hvem du skal kontakte om du vil ha informasjon om å ta fagbrev?

Nær halvparten vet ikke hvem de skal kontakte for informasjon om å ta fagbrev. 3 av 10 mener det er fagopplæringskontor

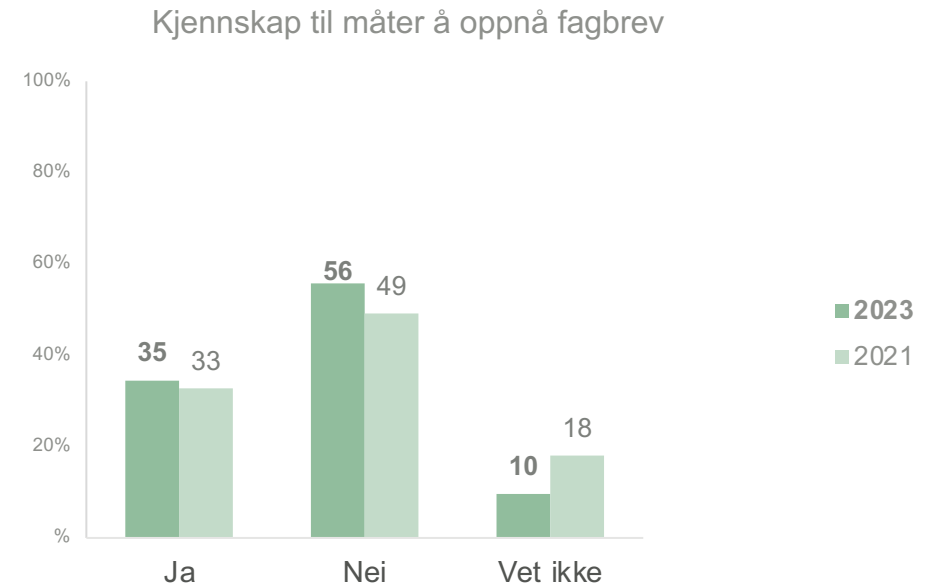
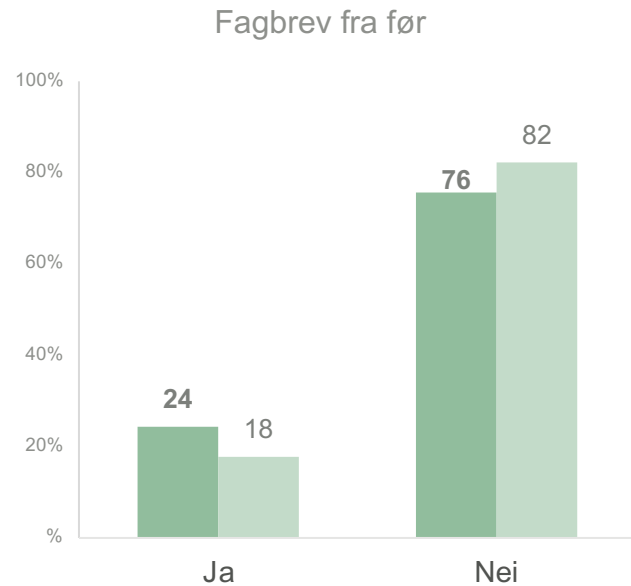

n= 1102

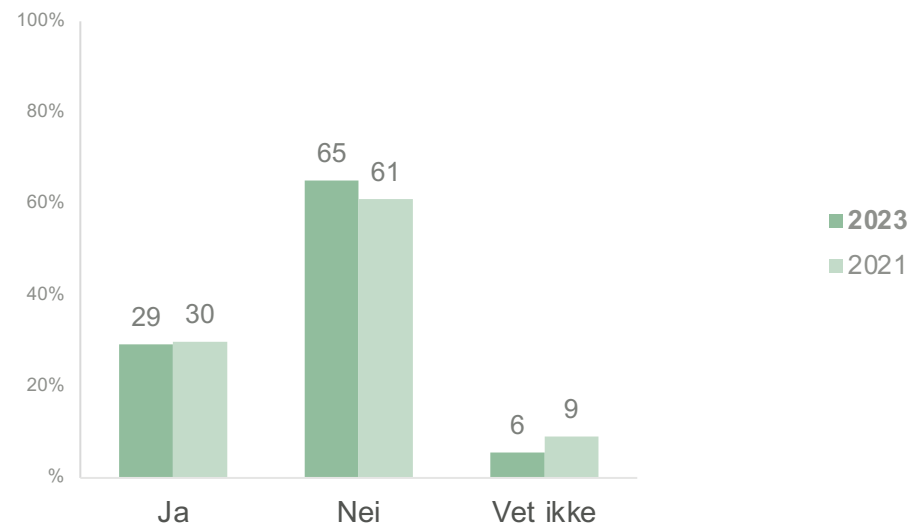
? Vet du hvem du skal kontakte om du vil ha informasjon om å ta fagbrev?

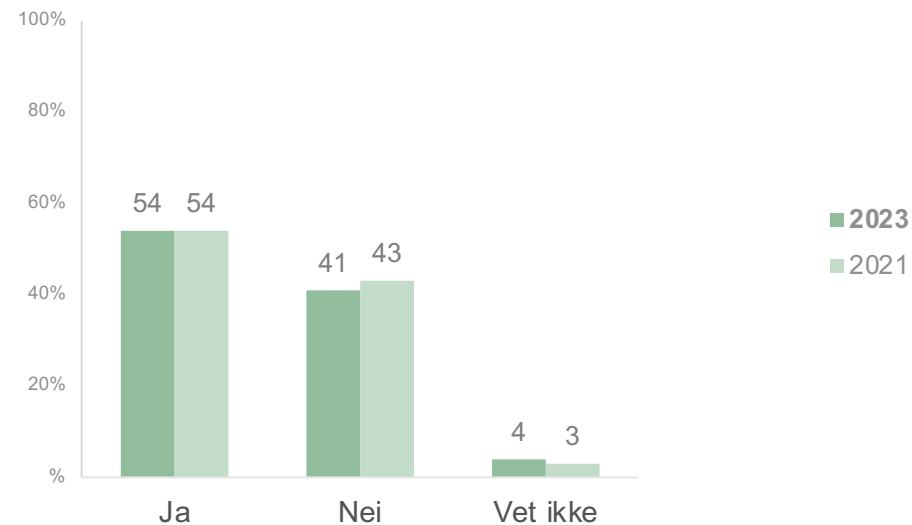
3 av 4 av de som trenger fagbrev for å få jobben de ønsker, har ikke dette fra før. Over halvparten svarer de ikke kjenner til de ulike måtene for å oppnå fagbrev. Stabilt fra 2021

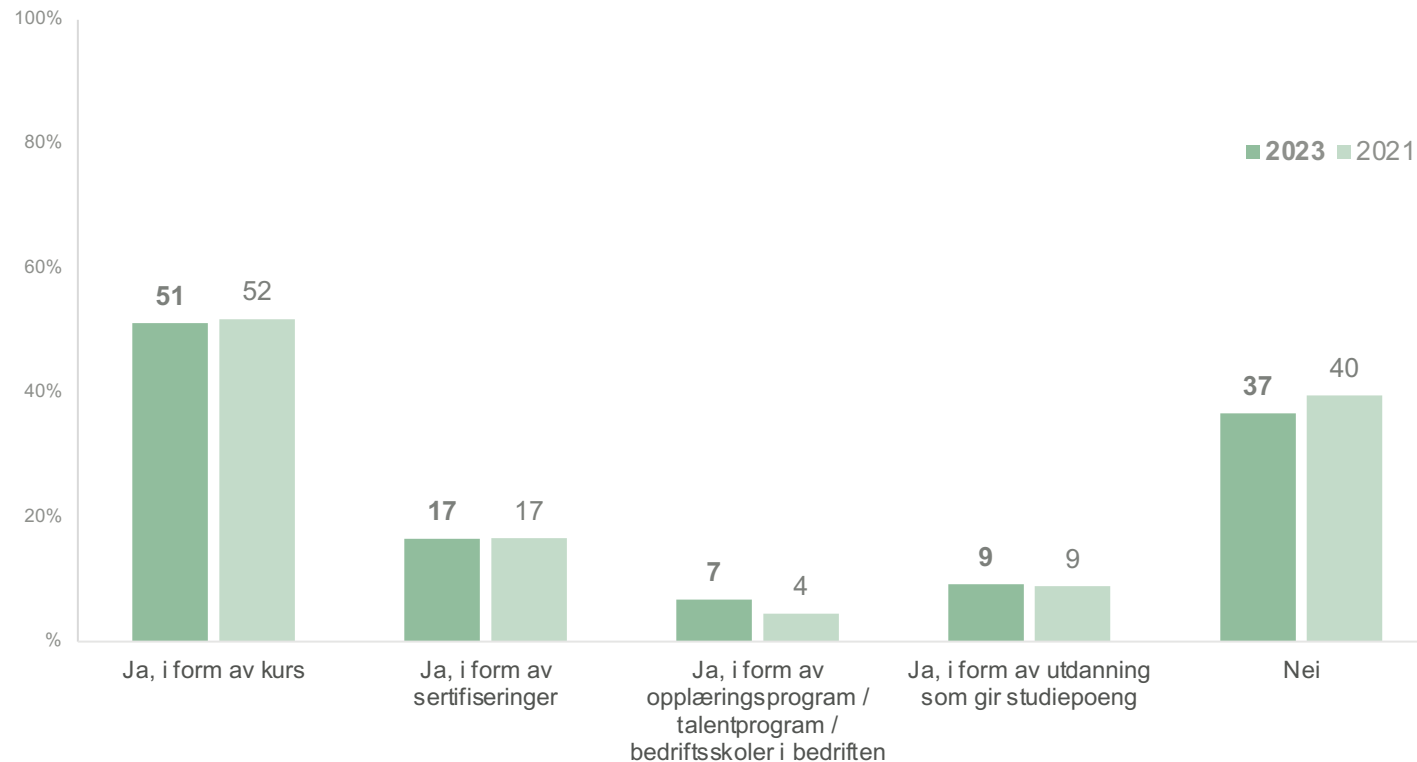
Mer enn 6 av 10 svarer de ikke vet hvilke muligheter de har for mer utdanning med et fagbrev som utgangspunkt – stabilt fra 2021

Over halvparten har prøvd å finne informasjon om fagbrev på nettet – stabilt fra 2021

Mer enn 6 av 10 av de i arbeid sier de har deltatt på kurs betalt av arbeidsgiver i løpet av de siste fem årene

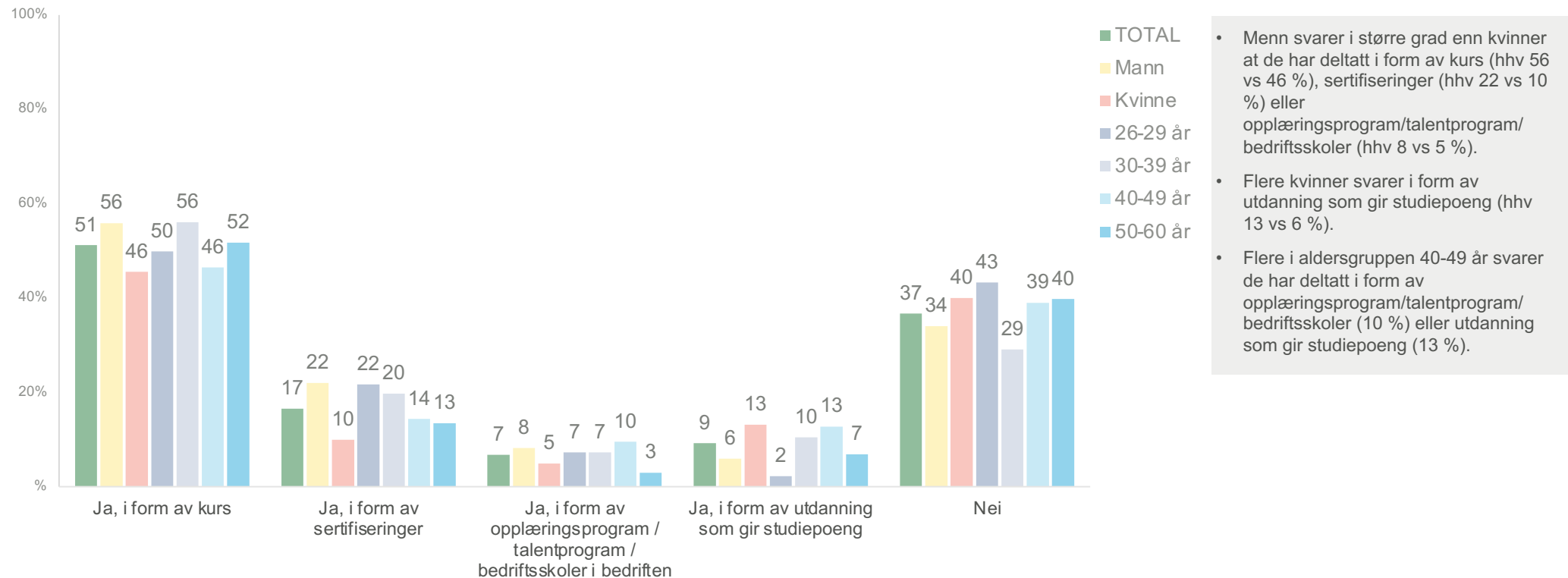
- Flere oppgir å ha deltatt på opplæring i form av opplæringsprogram, talentprogram, bedriftsskoler i bedriften sammenlignet med i 2021. Ellers ingen signifikante endringer.

n= 920

? Har du i løpet av de siste fem år deltatt på noen form for opplæring betalt av arbeidsgiveren din? FILTER: De som har arbeid

Mer enn 6 av 10 av de i arbeid sier de har deltatt på kurs betalt av arbeidsgiver i løpet av de siste fem årene

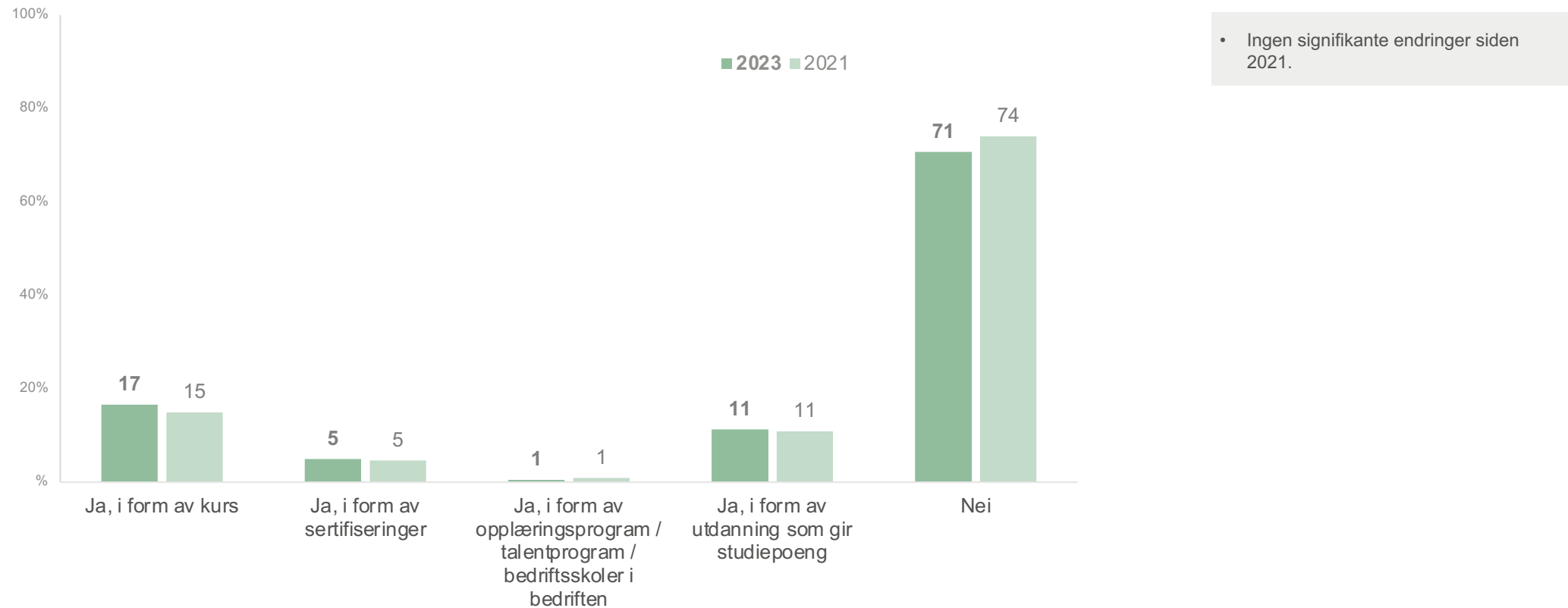

n= 920

? Har du i løpet av de siste fem år deltatt på noen form for opplæring betalt av arbeidsgiveren din? FILTER: De som har arbeid

3 av 10 har deltatt på noen form for opplæring på egen fritid, som man har betalt selv

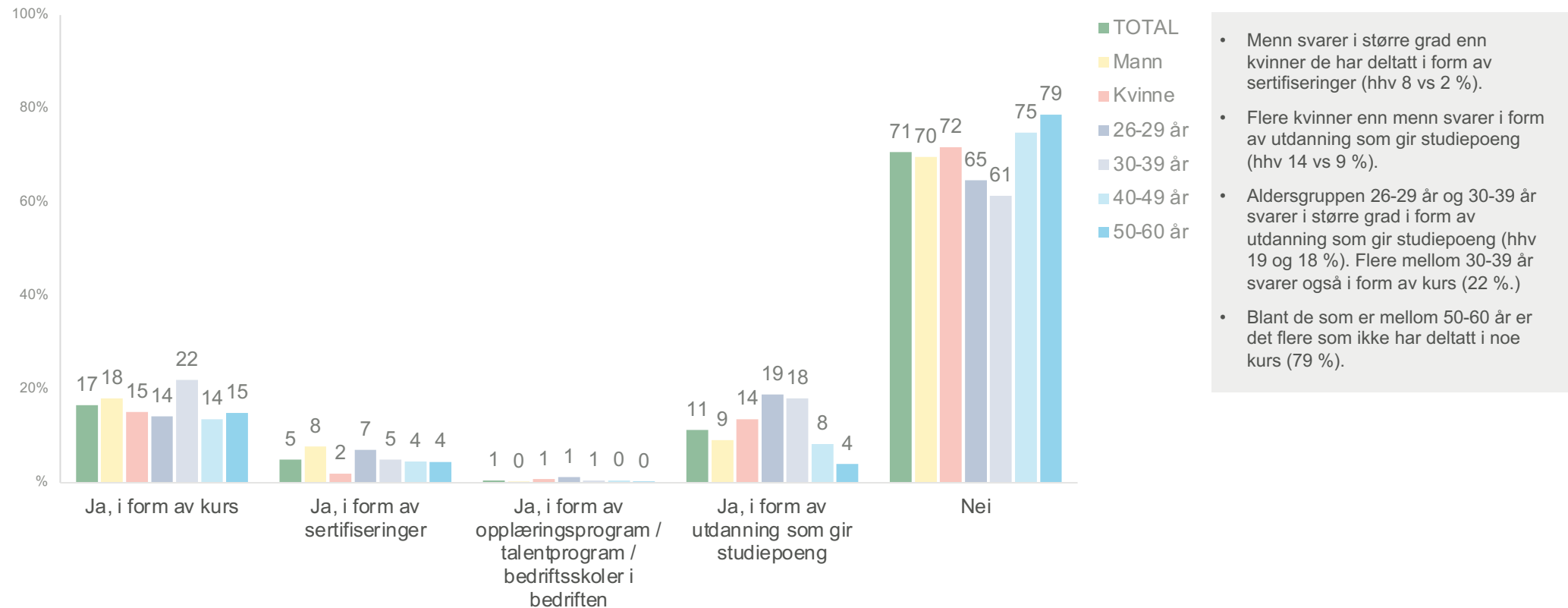

n= 1102

? Har du i løpet av de siste fem år deltatt på noen form for opplæring på din egen fritid, som du har betalt selv?

3 av 10 har deltatt på noen form for opplæring på egen fritid, som man har betalt selv

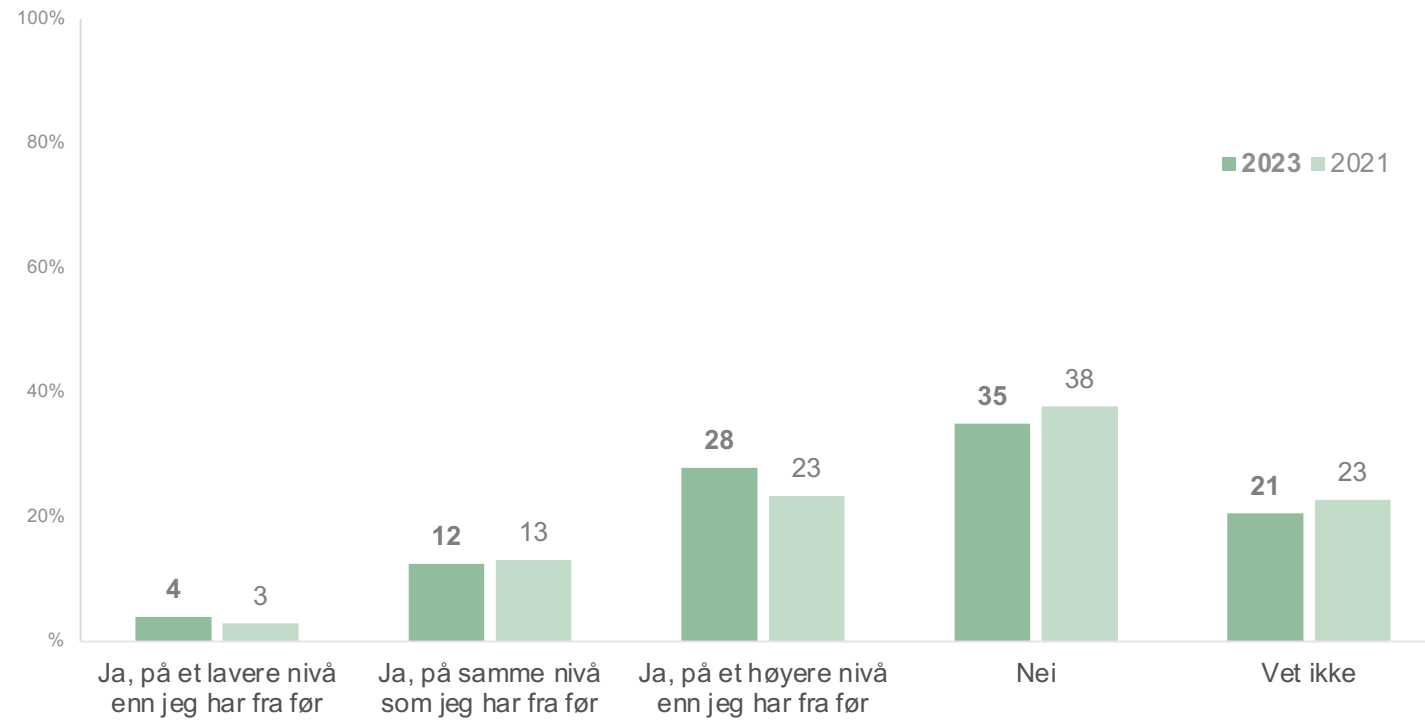

n= 1102

? Har du i løpet av de siste fem år deltatt på noen form for opplæring på din egen fritid, som du har betalt selv?

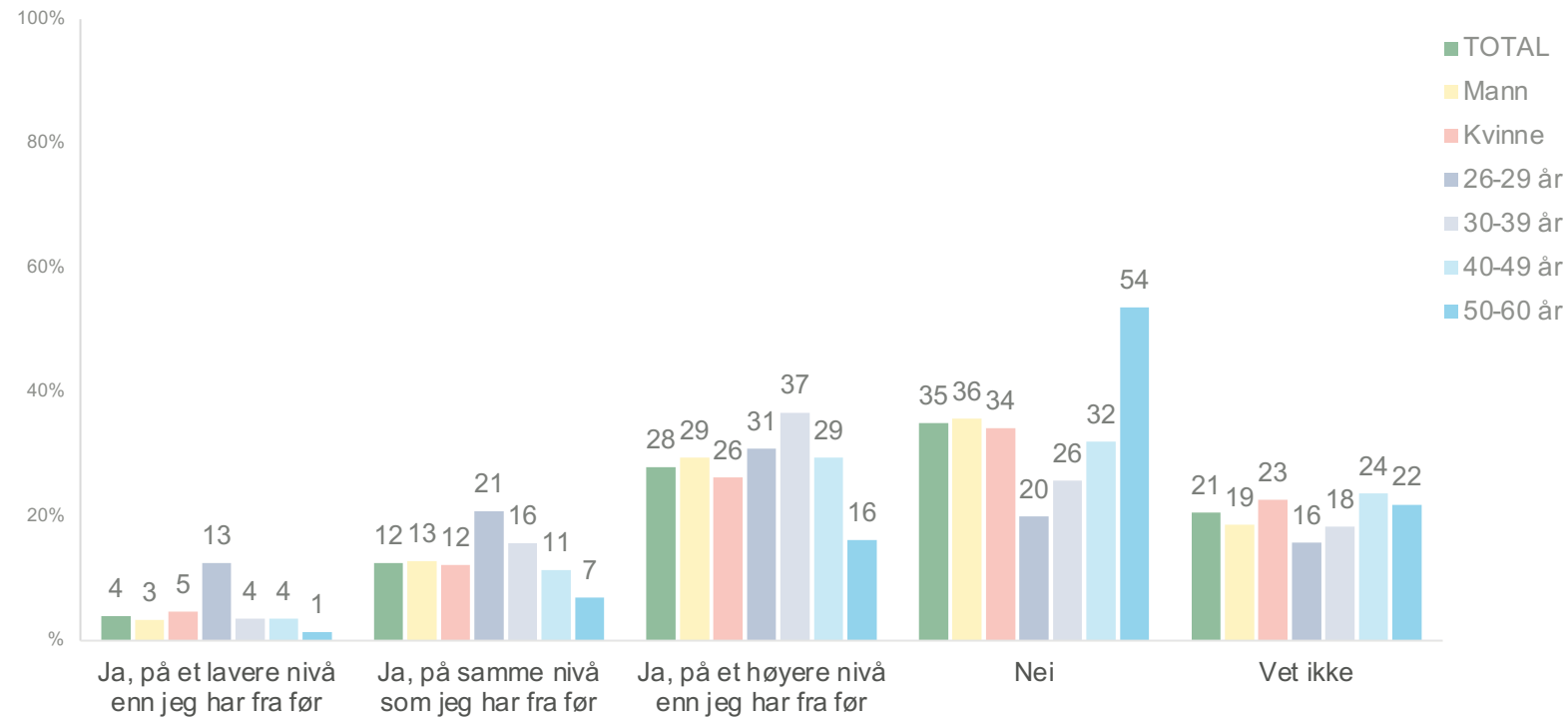
Mer enn 2 av 5 ønsker å ta mer utdanning

- Signifikant flere svarer de ønsker å ta mer utdanning på et høyere nivå enn man har fra før sammenlignet med i 2021.

Mer enn 2 av 5 ønsker å ta mer utdanning

- Ingen signifikante forskjeller mellom kjønn
- Den eldste aldersgruppen mellom 50 og 60 år ønsker i mindre grad å ta mer utdanning enn øvrige aldersgrupper.
- Aldersgruppen 26-29 år ønsker i større grad å ta mer utdanning på et lavere eller samme nivå som de har nå, mens flere mellom 30-39 år ønsker samme eller høyere nivå.

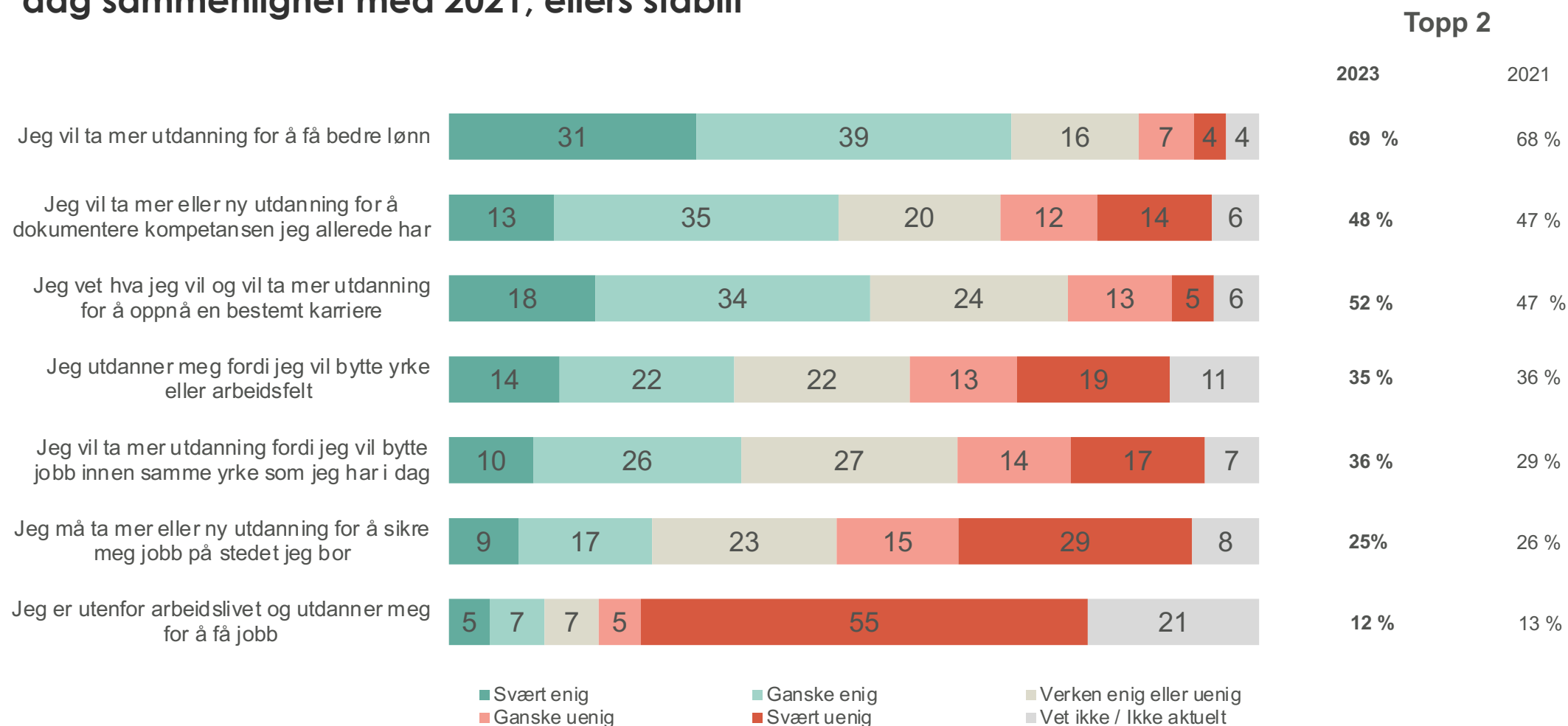
n= 1102

? Ønsker du å ta mer utdanning?

7 av 10 ønsker å ta mer utdanning for å få bedre lønn

Signifikant flere vil ta mer utdanning fordi man vil bytte jobb innen samme yrke som man har i dag sammenlignet med 2021, ellers stabilt

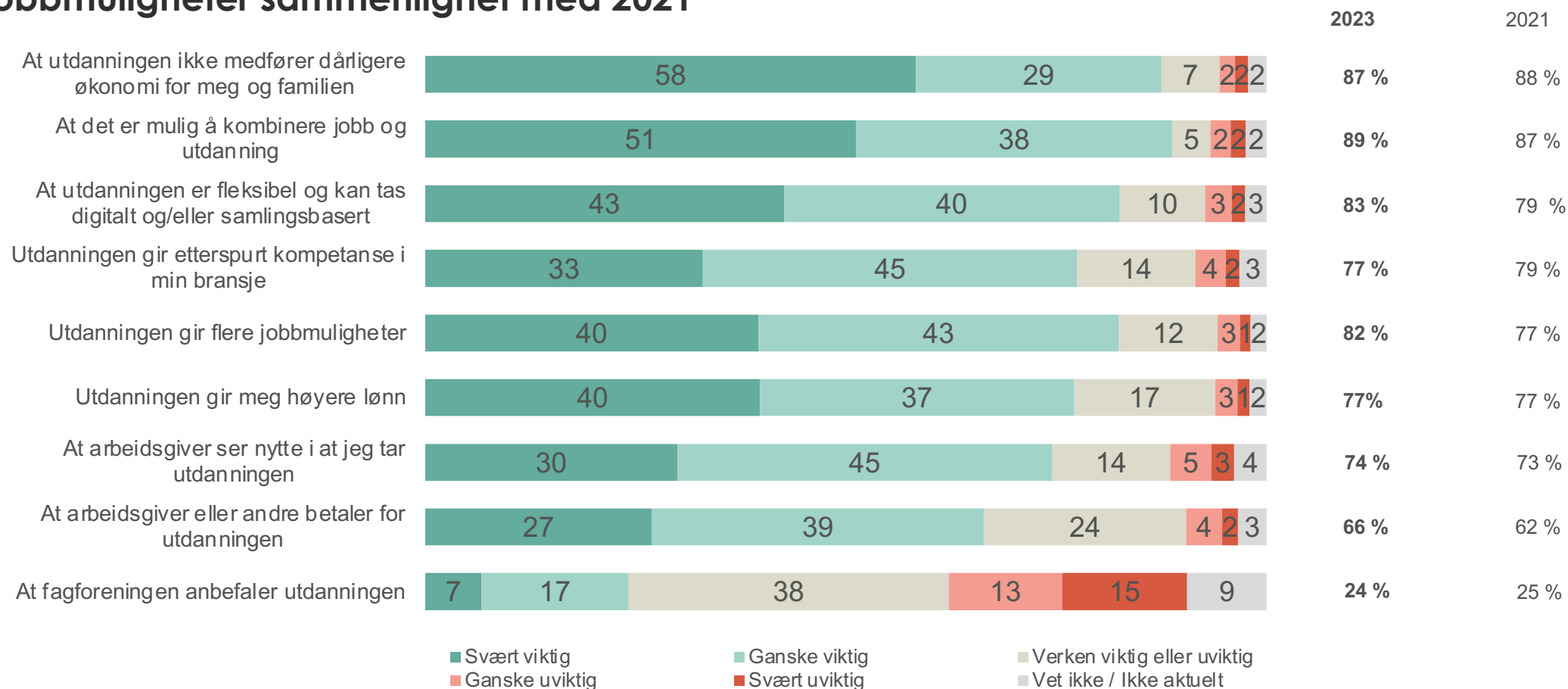
n= 489 ? Hvor enig eller uenig er du i disse utsagnene om å ta mer utdanning? FILTER: De som ønsker å ta mer utdanning

Viktigste kriteria for å ta mer utdanning blant de med jobb er at det er mulig å kombinere med jobb

Signifikant flere oppgir at utdanningen er fleksibel samt gir flere jobbmuligheter sammenlignet med 2021

Topp 2

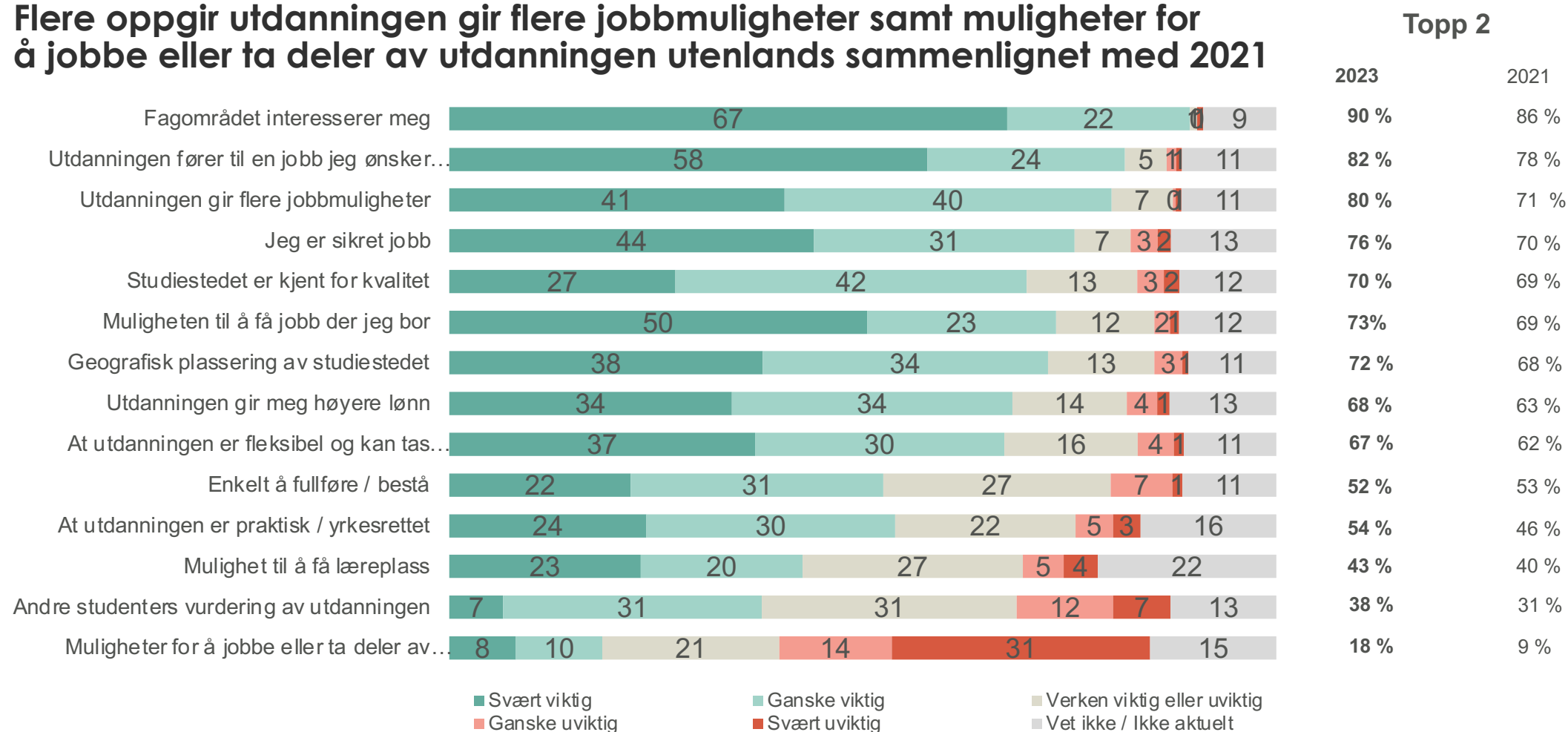
n= 920

? Hvor viktig eller uviktig ville følgende kriterier være for deg om du skulle tatt mer utdanning og kurs i dag? FILTER: De som har arbeid

Viktigste kriteria for å ta utdanning for de som ikke har jobb i dag er interesse for fagområdet

Flere oppgir utdanningen gir flere jobbmuligheter samt muligheter for å jobbe eller ta deler av utdanningen utenlands sammenlignet med 2021

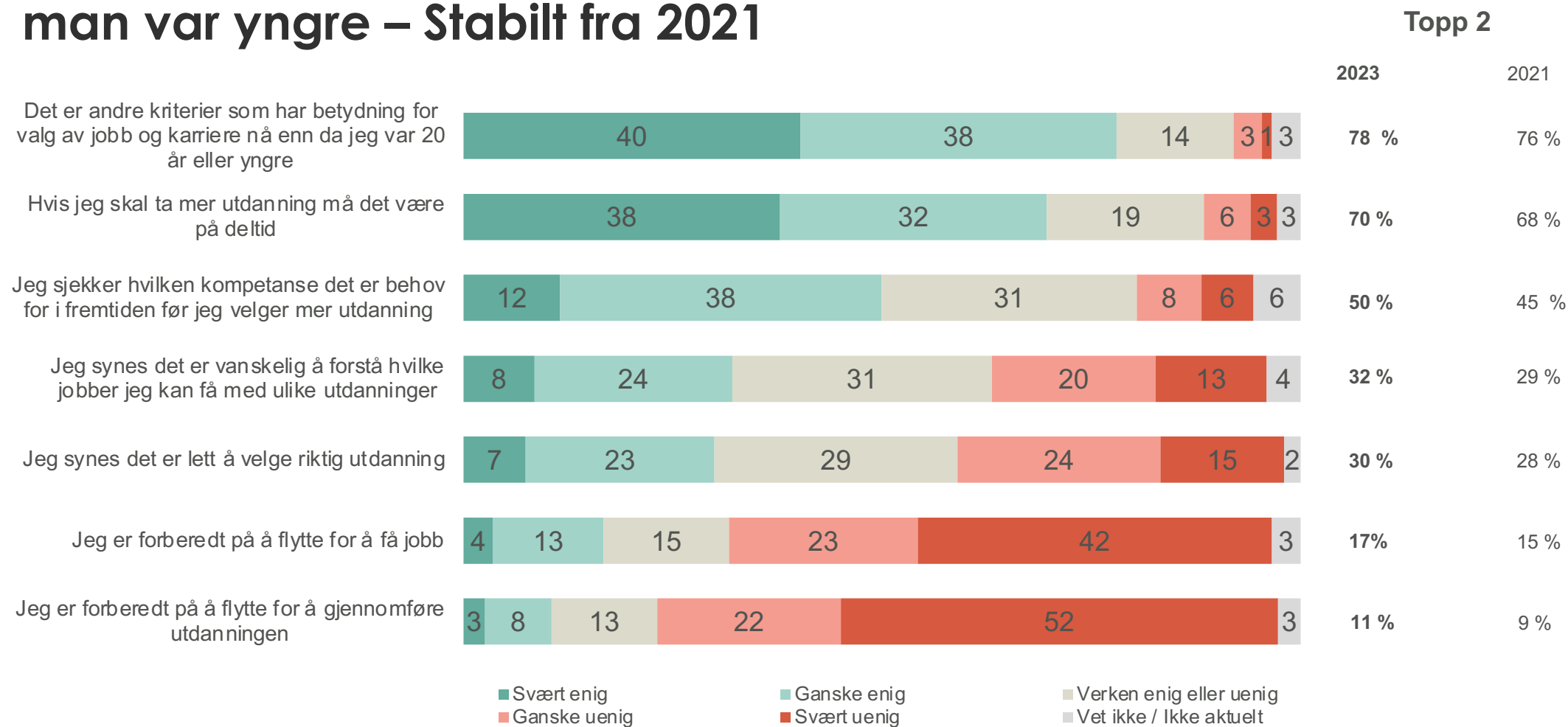

n= 182

? Hvor viktig eller uviktig ville følgende kriterier være for deg om du skulle tatt mer utdanning og kurs i dag? FILTER: De som ikke har arbeid

De som ønsker å ta mer utdanning er mest enig i at det er andre kriterier som har betydning for valg av jobb og karriere nå enn da man var yngre – Stabilt fra 2021

n= 489

? Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? FILTER: De som ønsker å ta mer utdanning

Mange opplever at egne prioriteringer endrer seg med årene, i tillegg til at arbeidsmarkedet har blitt mer krevende

Mine kriterier har endret seg
Før var det viktig med sikker
jobb, nå er det viktigere med
trivsel i jobben.

Viktig at jobb er interessant fremfor høy lønn. Viktig å føle at man utfører noe nyttig. Trivsel på jobb meget viktig pga all tiden man er der

Livssituasjon har endret seg. Fleksibilitet er viktigere enn lønn.

Blitt mer krav om å ha master, spesielt i Norge.
Å ha kontakter innen jobben du søker virker nesten som en kriterium i dag.

Ønsket annen karriere da jeg var 20 år, men er fornøyd med der jeg havnet.

Kriteriene er derfor endra til å ønske å være innenfor eget fagfelt

Større valgfrihet og
kjønnsforskjeller er mindre,
lettere å velge utradisjonelt

Tregere jobbmarked, vanskeligere å bytte jobb, vanskeligere å bytte bransje. Kreves mer spesiell kompetanse.

n= 238

?

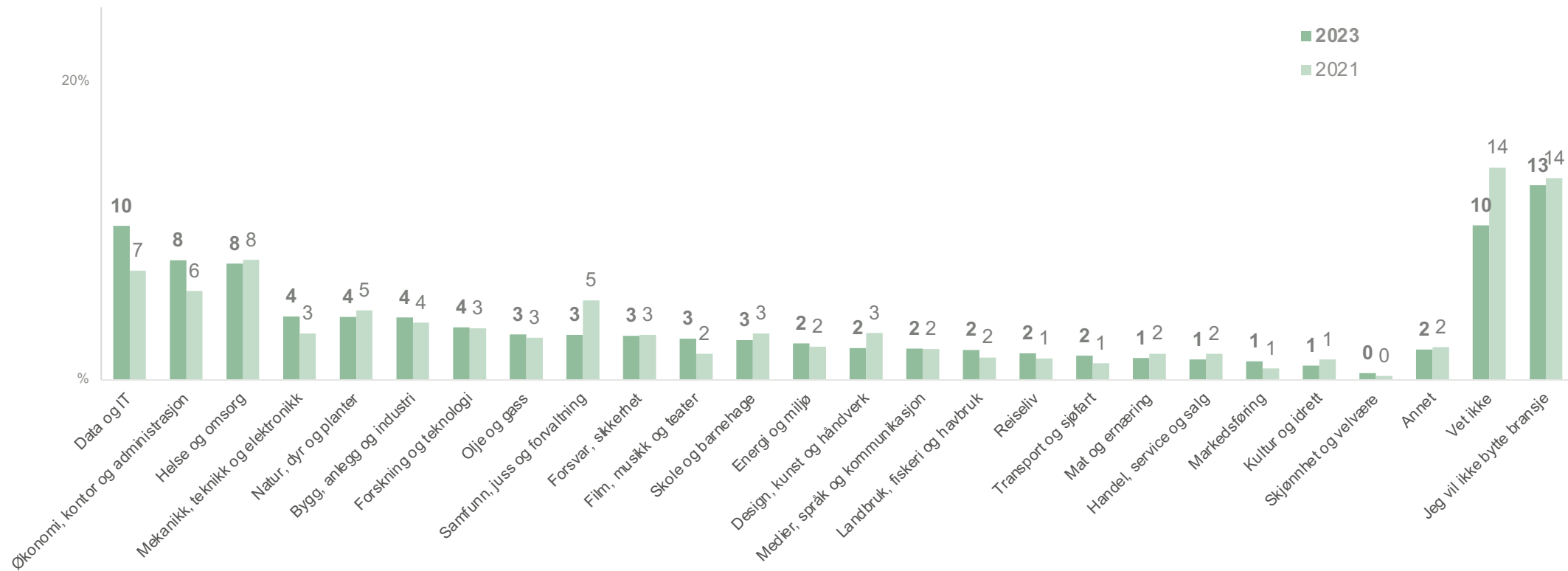
Hvordan har kriteriene endret seg?

FILTER: De som svarer at det er andre kriterier som har betydning for valg av jobb og karriere nå enn da jeg var 20 år eller yngre

Data og IT er den mest populære bransjen hvis man måtte velge på nytt, tett etterfulgt av økonomi, kontor og adm. samt helse og omsorg

Signifikant økning i andel som ville valgt data og IT fra 2021, mens samfunn, juss og forvaltning har gått ned

n= 1102

? Om du skulle valgt bransje på nytt, hva ville du valgt?

Del 3

INFORMASJON OG VEILEDNING

Informasjon og veiledning

INTERNETT FORTSATT VIKTIGSTE INFORMASJONSKILDE

Internett er klart viktigste kilde til informasjon om utdanningsmuligheter – 7 av 10 av de voksne mener dette er en viktig kilde. Deretter følger kollegaer og arbeidsgiver som meget viktige informasjonskilder.

Signifikant flere oppgir fagforening sammenlignet med 2021.

Nesten 6 av 10 foretrekker å finne informasjon om utdanningsmuligheter via nettet. 45 % foretrekker også å snakke med en rådgiver/veileder ansikt til ansikt eller diskutere det med noen ansikt til ansikt (31%). Signifikant flere svarer å snakke med rådgiver ansikt til ansikt eller via chat sammenlignet med 2021.

1 av 4 har benyttet sosiale medier til informasjon/diskusjon om karriere/utdanning. Signifikant økning i andel som har brukt nettaviser, Instagram og YouTube siden 2021.

LAV KJENNSKAP TIL KARRIERETJENESTER

1 av 5 har hatt behov for veiledning om fremtidig jobb og karrierevalg de siste fem årene. Men, svært få har hørt om offentlig e-veiledningstjeneste (kun 6 %).

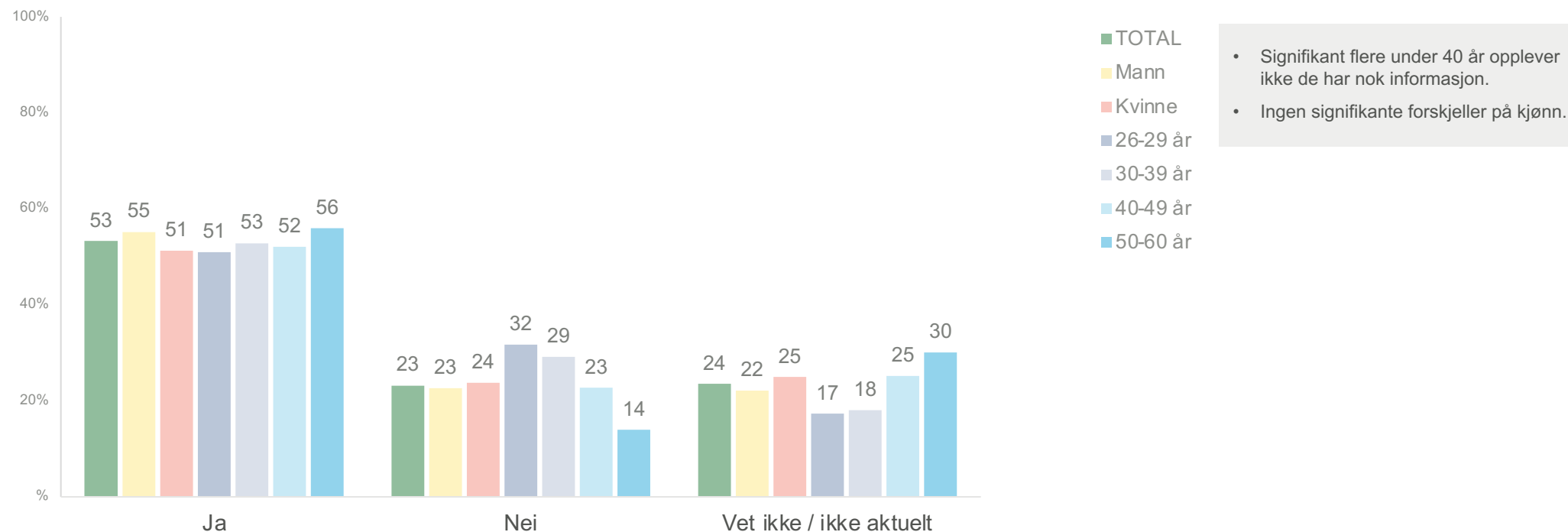
Videre har kun 16% har hørt om karriereveiledning.no, og bare 1 av 10 har hørt om et gratis offentlig karrieresenter i fylket.

Av de 10% som har mottatt karriereveiledning de siste 5 årene har flest mottatt dette fra NAV (28 %).

Den yngste aldersgruppen mellom 26 og 29 år svarer i større grad hos karriereveiledningstjenesten vet et universitet eller høgskole og folkehøgskole.

Rundt halvparten opplever at de har den informasjonen de trenger for å kunne ta gode utdannings- og karrierevalg

n= 1102

? Opplever du at du har den informasjonen du trenger for å kunne ta gode utdannings- og karrierevalg?

*Nytt spm i 2023

Mange savner mer spesifikke råd og informasjon om hva som etterspørres av kompetanse

Savnet mer informasjon tidligere, feks på videregående når man skulle velge studieretning

En enkel måte å komme i kontakt med rådgivningstjeneste

Mangler muligheter for å være i ulike arbeidsliv. Muligheten for innsyn i en arbeidshverdag for ulike bransjer. Teori og praksis samsvarer ikke med informasjon

Sliter med å finne ut om jobben kan hjelpe meg med utdanning. Klarer ikke å finne ut hvilken muligheter som finnes for å få økonomisk hjelp under utdanning. Ikke lett å finne hvilken fag jeg må ta opp.

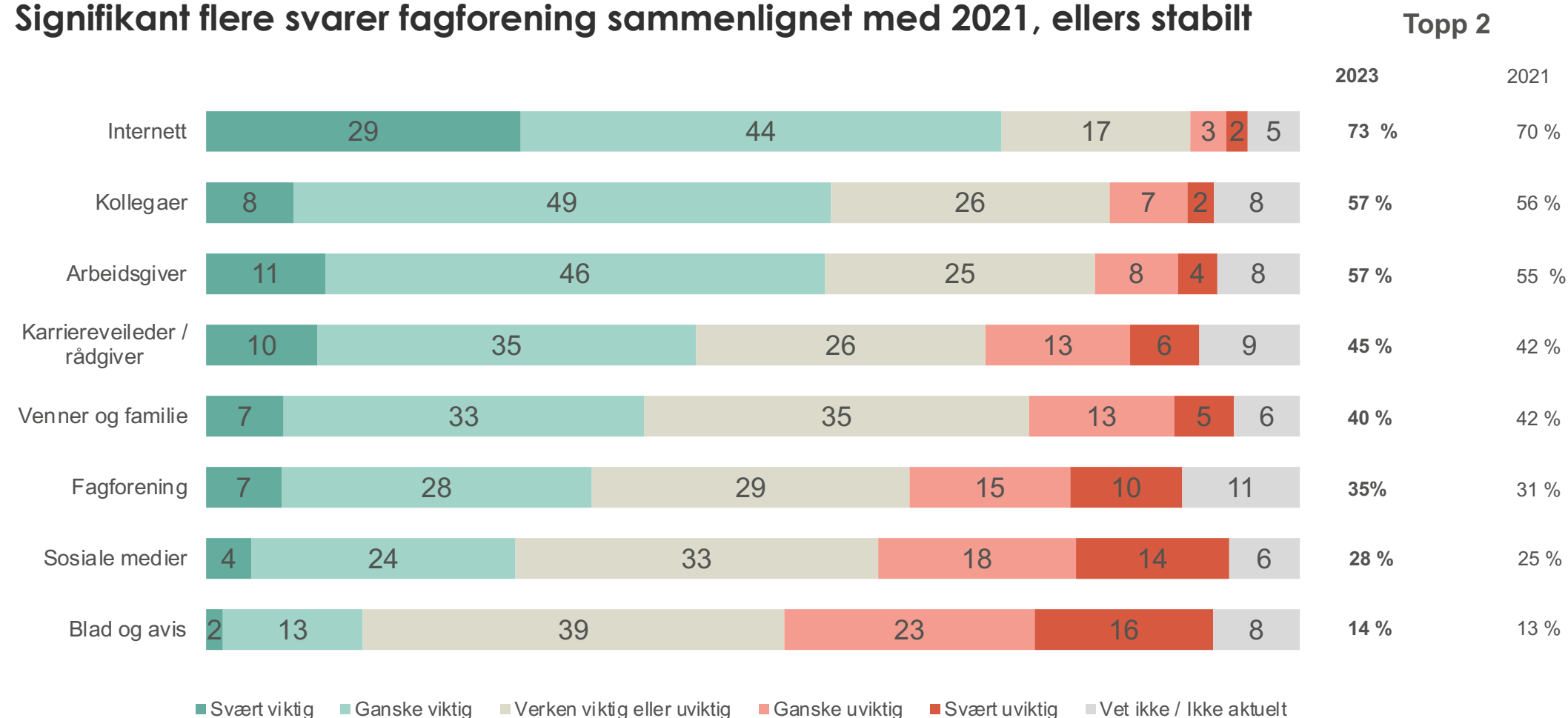
Mer informasjon rundt hva som faktisk blir etterspurt av kompetanse

Informasjon om samlingsbaserte/nettbaserte studier på deltid. Informasjon om det lønner seg å ta utdanning på lavere nivå enn det man har fra før

7 av 10 mener internett er den viktigste kilden for å gi nyttig informasjon om utdanningsmuligheter

Signifikant flere svarer fagforening sammenlignet med 2021, ellers stabilt

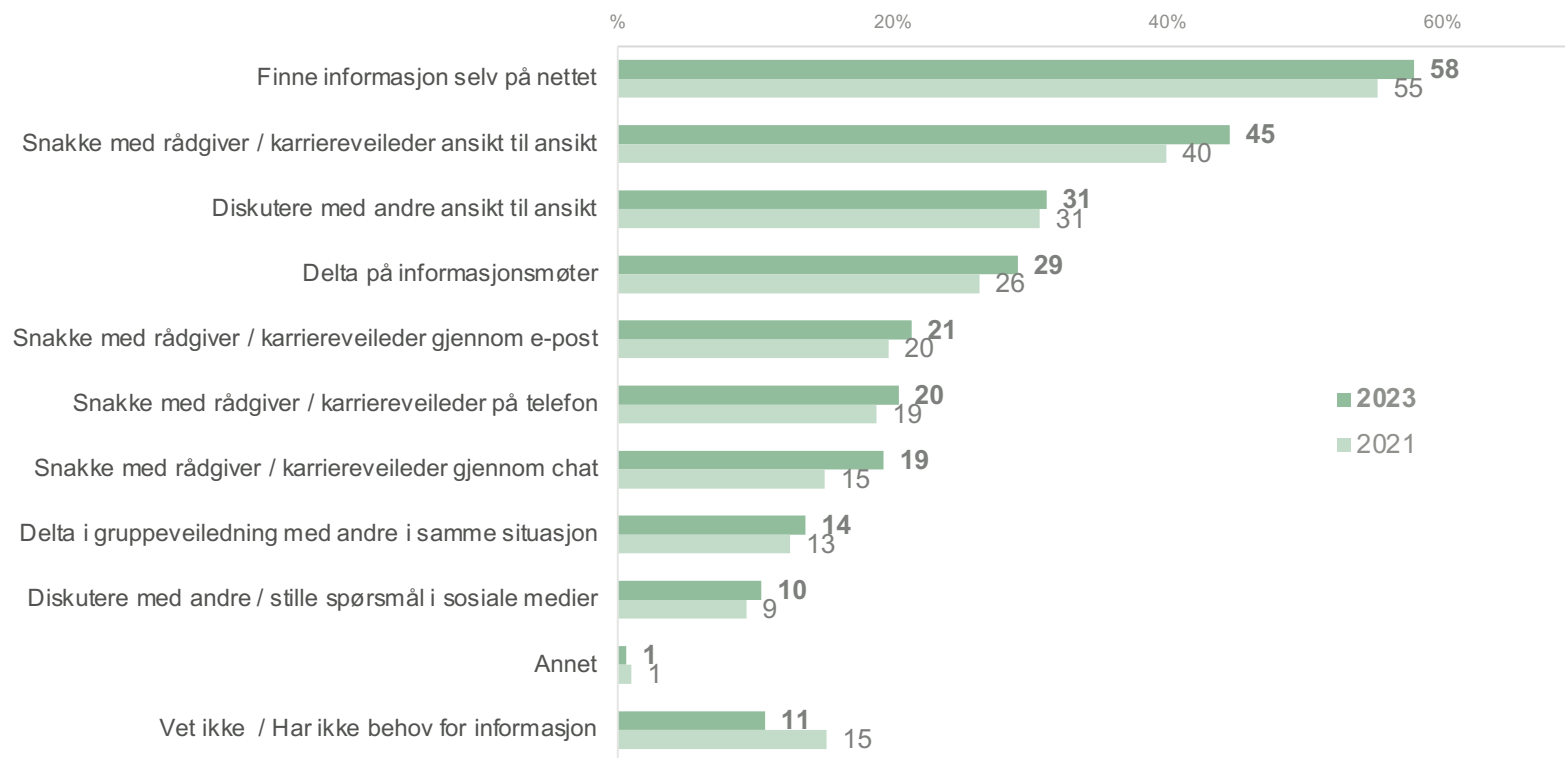
n= 1102

? Hvor viktig er følgende kilder for å gi deg nyttig informasjon om utdanningsmuligheter?

6 av 10 foretrekker å finne informasjon om utdanningsmuligheter selv på nettet

Signifikant flere svarer at de ville foretrukket å snakke med rådgiver/veileder ansikt til ansikt eller gjennom chat sammenlignet med 2021

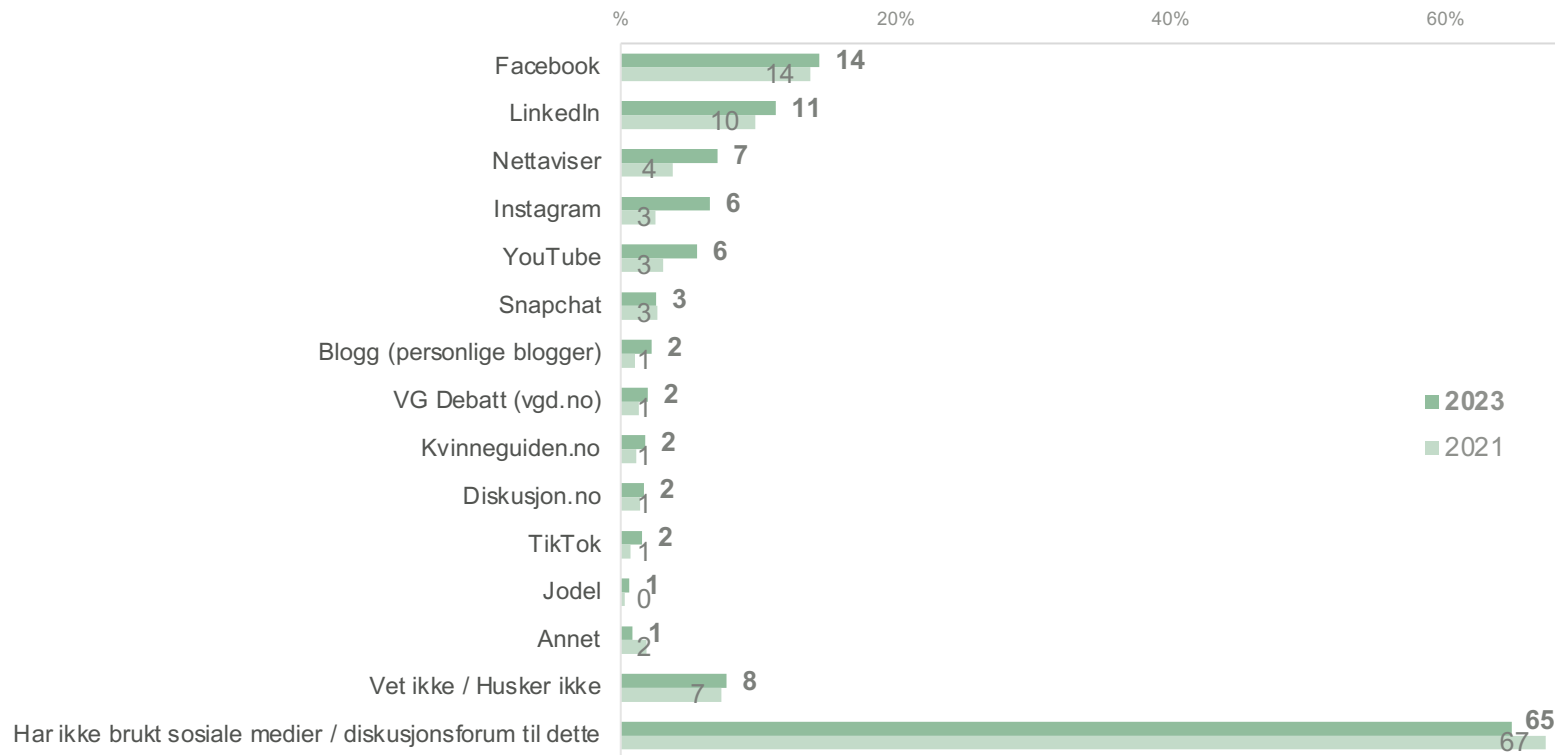

- Kvinner (44%) foretrekker i større grad å snakke med rådgiver/karriereveileder ansikt til ansikt enn menn (36%), samt å delta på informasjonsmøter (29% mot 23%) og delta på gruppeveiledning med andre i samme situasjon (15% mot 10%).
- De mellom 26 og 39 år foretrekker i større grad flere av informasjonsmulighetene sammenlignet med de eldre.

1 av 4 har brukt sosiale medier/diskusjonsforum for å få informasjon – Facebook og LinkedIn i størst grad

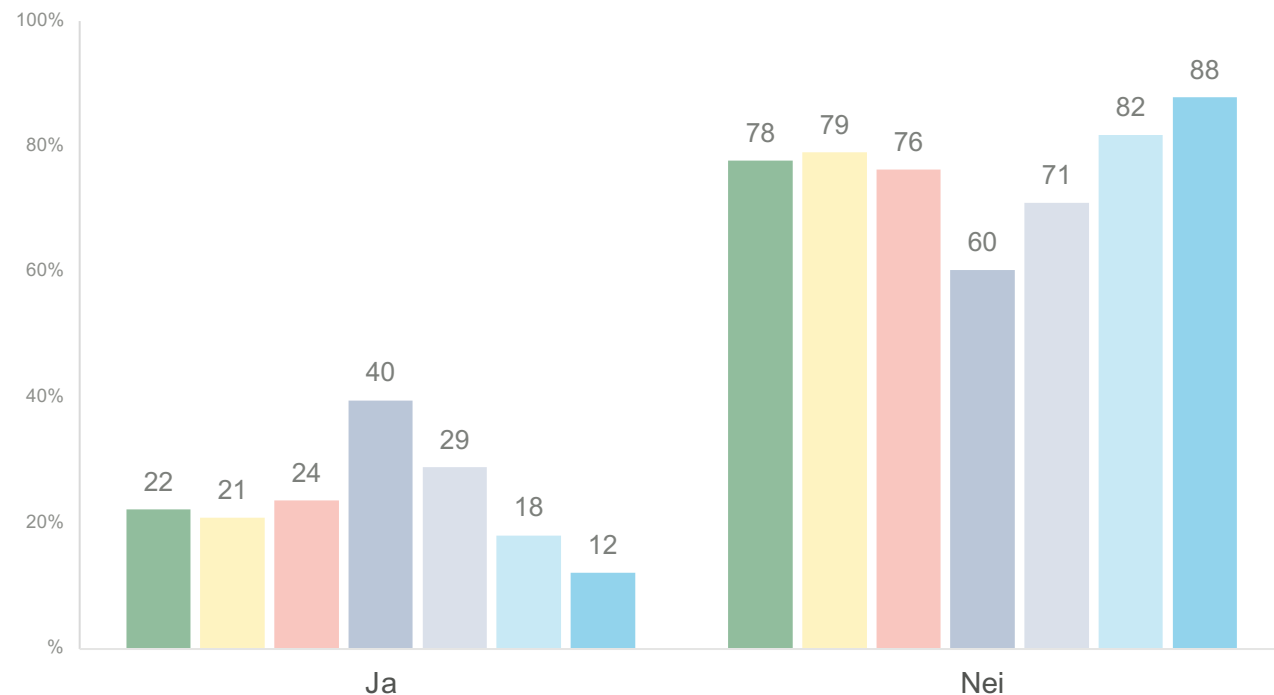
Signifikant økning i bruken av nettaviser, Instagram og Youtube siden 2021

- Ser vi på det som brukes mest svarer menn i større grad de har benyttet YouTube (hhv 7 vs 4 %), nettaviser (hhv 9 vs 5 %) og LinkedIn (hhv 14 vs 8 %) sammenlignet med kvinner.
- Aldersgruppen 26-29 år har i større grad brukt YouTube (14 %) og Instagram (18 %).

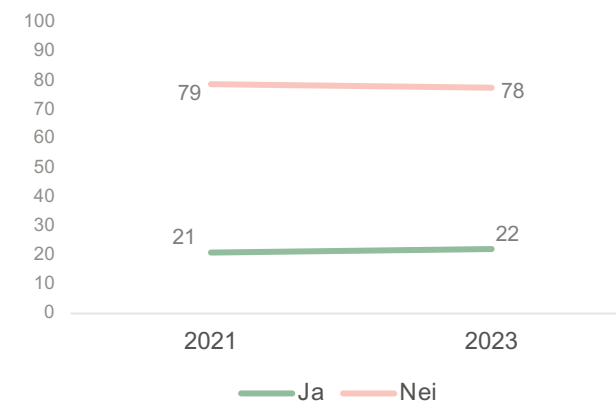

1 av 5 har hatt behov for veiledning om fremtidig jobb og karrierevalg de siste fem årene – behovet synker med økt alder

■ TOTAL
■ Mann
■ Kvinne
■ 26-29 år
■ 30-39 år
■ 40-49 år
■ 50-60 år

- Ingen signifikante forskjeller mellom kjønn
- Den yngste aldersgruppen 26-29 år svarer i større grad at de har hatt behov for veiledning (40 %). Det er også en større andel blant de mellom 30-39 år enn øvrige (29 %).
- Stabilt fra 2021.

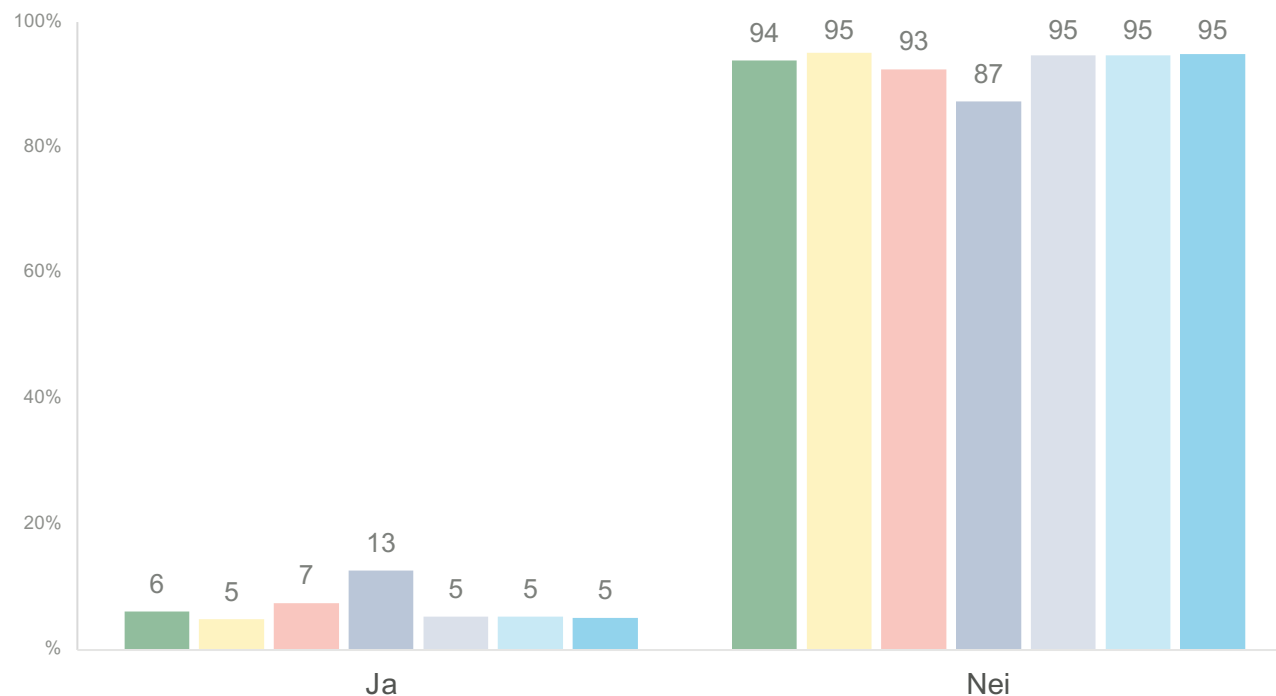

n= 1102

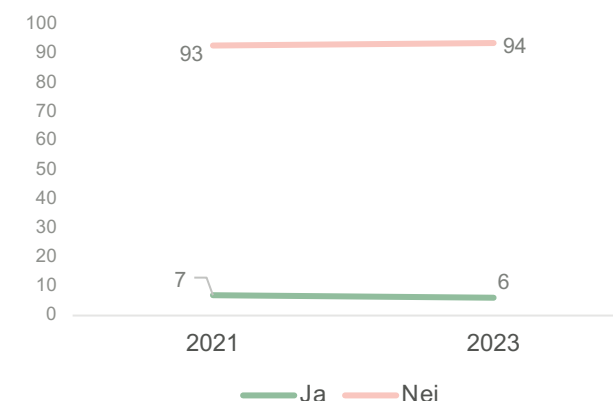
? Har du hatt behov for veiledning om fremtidige jobb og karrierevalg de siste fem årene?

Svært få har hørt om offentlig e-veiledningstjeneste

- Ingen signifikante forskjeller mellom kjønn
- Den yngste aldersgruppen 26-29 år svarer i større grad at de har hatt hørt om offentlig e-veiledningstjeneste (13 %).
- Stabilt fra 2021.

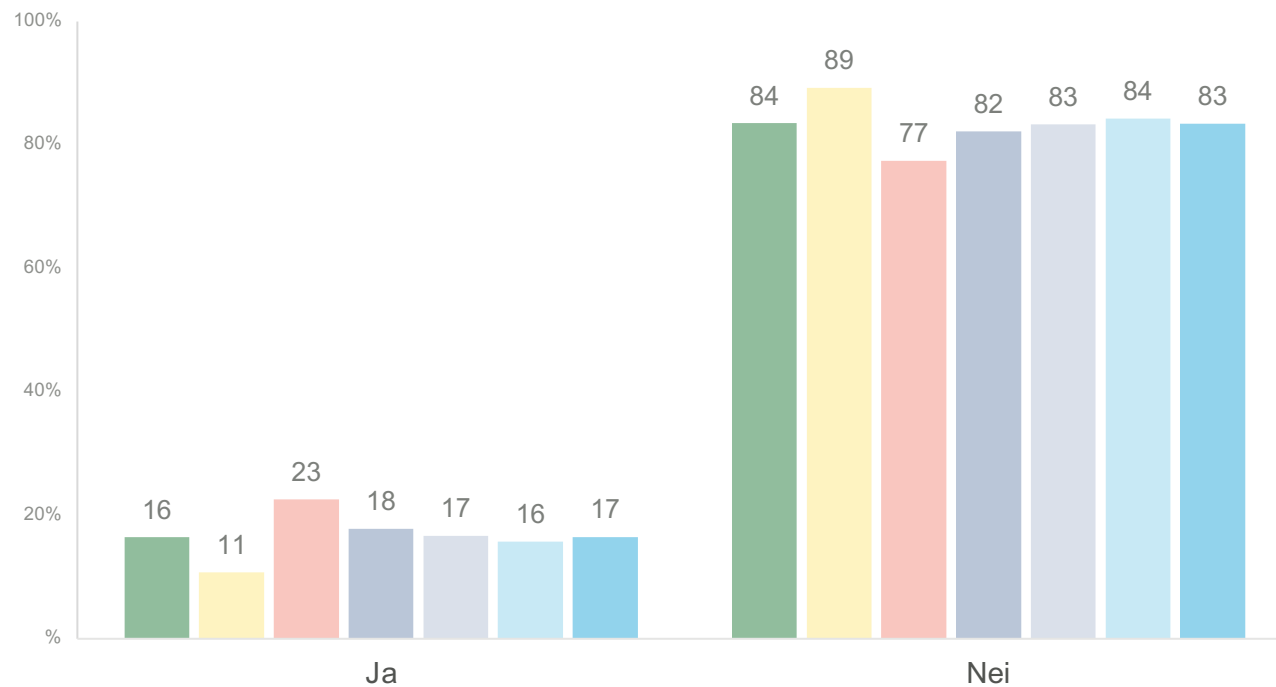

n= 1102

? Har du hørt om en offentlig e-veiledningstjeneste der du kan chatte eller snakke med en karriereveileder?

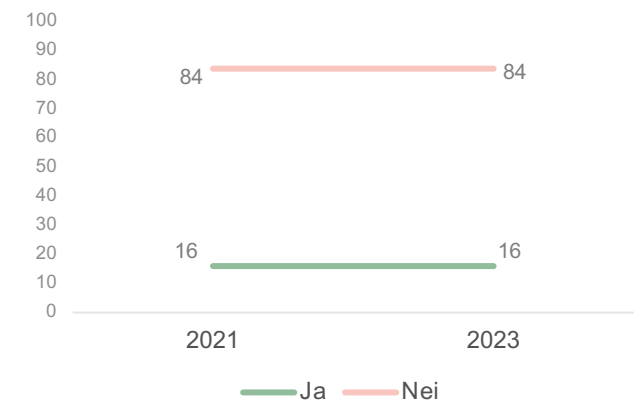

Kun 16% har hørt om karriereveiledning.no

■ TOTAL
■ Mann
■ Kvinne
■ 26-29 år
■ 30-39 år
■ 40-49 år
■ 50-60 år

- Kvinner (23 %) har i større grad hørt om karriereveiledning.no enn menn (11 %)
- Ingen signifikante forskjeller mellom alder
- Stabilt fra 2021

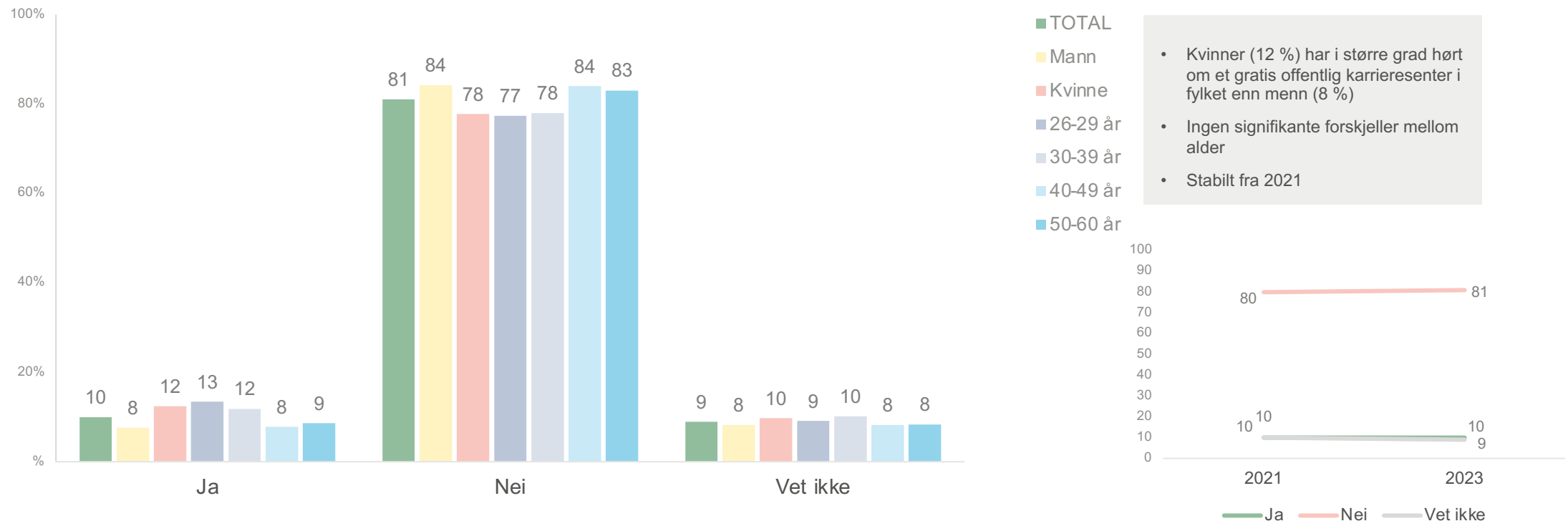

n= 1102

? Har du hørt om karriereveiledning.no?

1 av 10 har hørt om et gratis offentlig karrieresenter i fylket

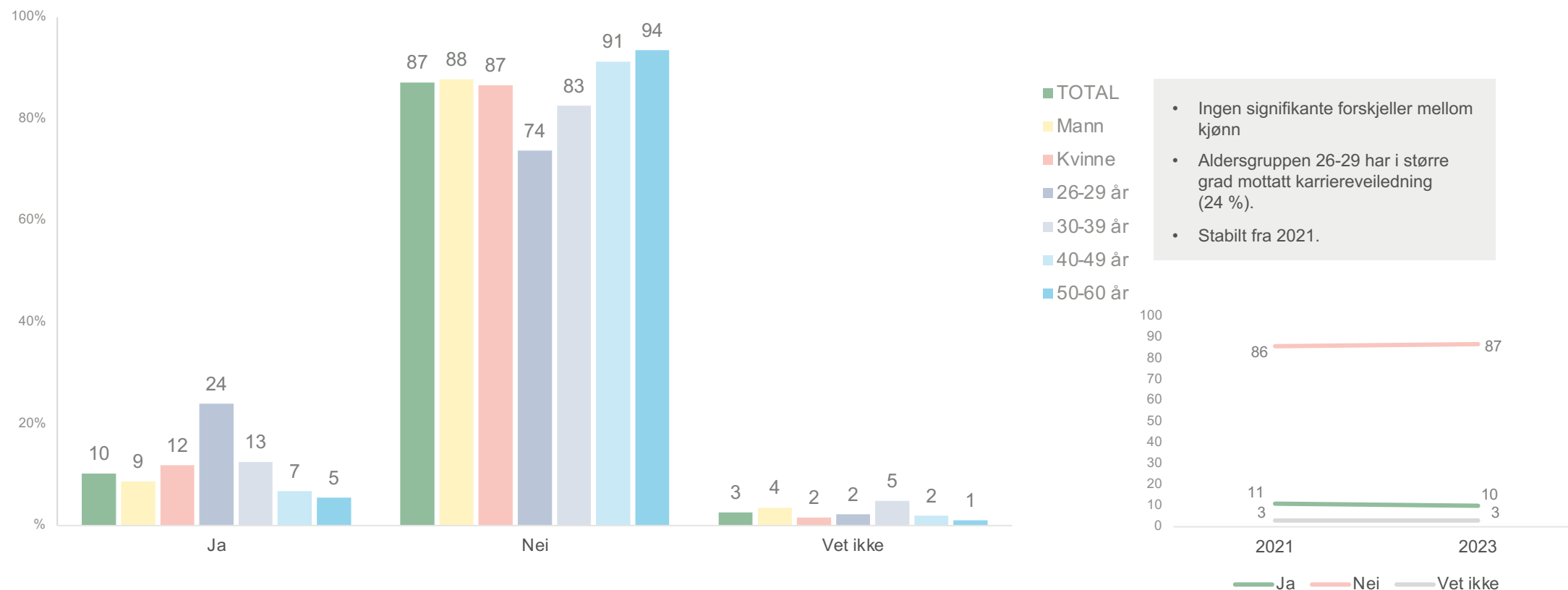

n= 1102

? Har du hørt om et gratis offentlig karrieresenter i fylket?

1 av 10 har mottatt karriereveiledning de siste fem årene

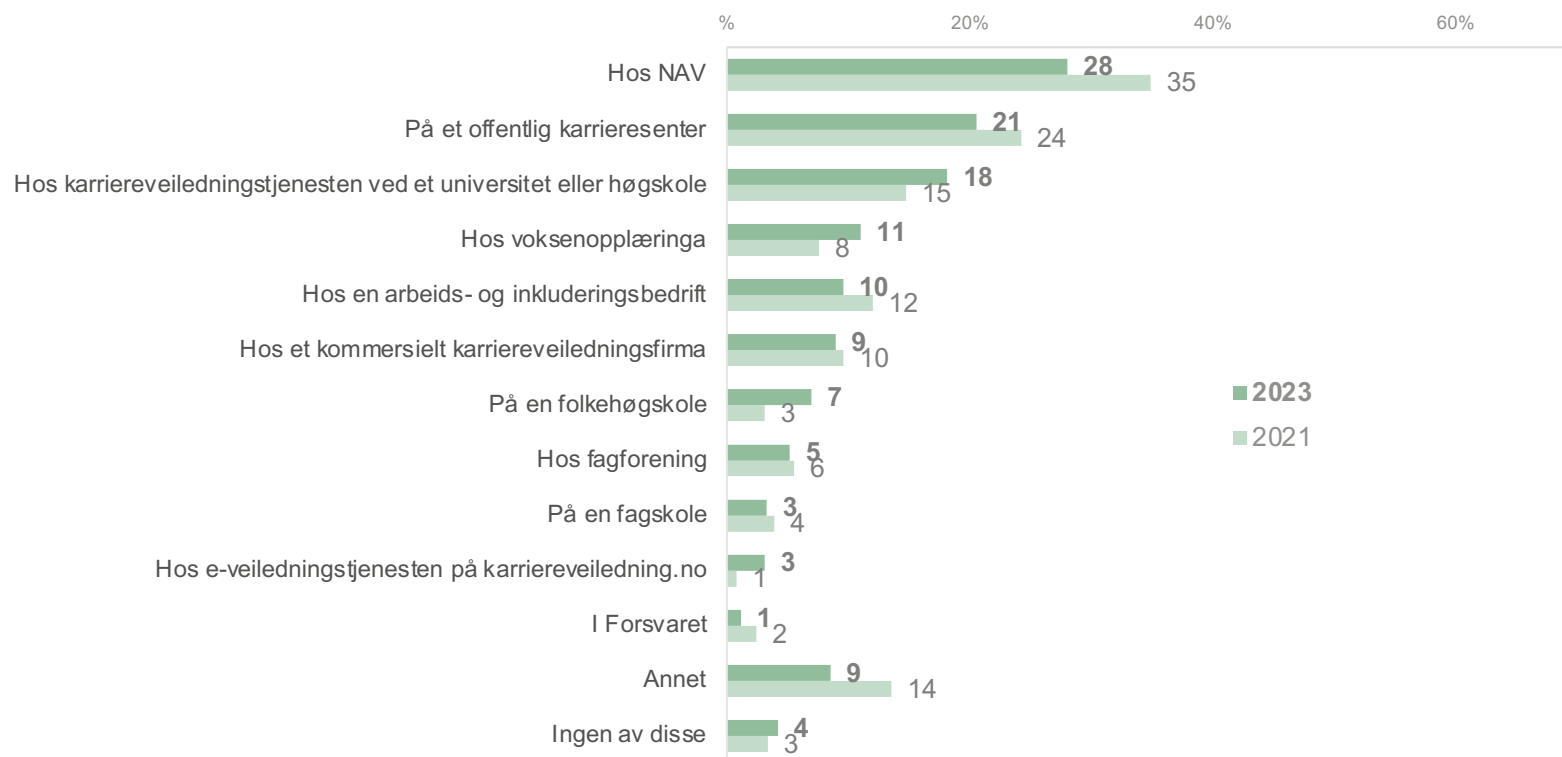

n= 1102

? Har du mottatt karriereveiledning de siste fem år?

Blant de som har mottatt karriereveiledning har de fleste mottatt dette hos NAV

- Flere kvinner enn menn svarer på et offentlig karrieresenter (hhv 30 vs 8 %).
- Flere menn svarer på folkehøgskole (hhv 16 vs 0%) eller hos fagforening (hhv 10 vs 1 %).
- Den yngste aldersgruppen mellom 26 og 29 år (41%) svarer i større grad hos karriereveiledningstjenesten ved et universitet eller høgskole, på folkehøgskole (15 %) eller hos e-veiledningstjenesten (9 %).
- Endringene fra 2021 er ikke signifikante.

Del 4

UTDANNING.NO

KJENNSKAP OG BRUK ER HØYEST BLANT UNGE

Blant 15-25 åringer er det hele 96% som kjennskap til nettstedet Utdanning.no. Blant 26-29 åringer er det 90 %, deretter reduseres andelen med alder til laveste kjennskap på 42 % blant 50-60 åringer. Totalt sett er det en signifikant økning i kjennskap blant de voksne fra 2021.

Tilsvarende forhold ser vi når det gjelder bruk av Utdanning.no til å finne informasjon om utdanninger og yrker. De yngre som kjenner til Utdanning.no bruker nettstedet i mye høyere grad (88 %) enn de eldste (44%).

Det er også signifikant flere kvinner enn menn som bruker nettstedet.

TILFREDSHET NOE NED, MEN FREMDELES HØY

Tilfredsheten med innholdet på Utdanning.no ligger i år på 82% (Svært og Ganske fornøyd) for de unge 15-25.

For aldersgruppen 26-29 år er tilfredshet på 75 %.

Tilfredsheten blant de eldre som kjenner og har brukt Utdanning.no ligger fra 65 %-72 %.

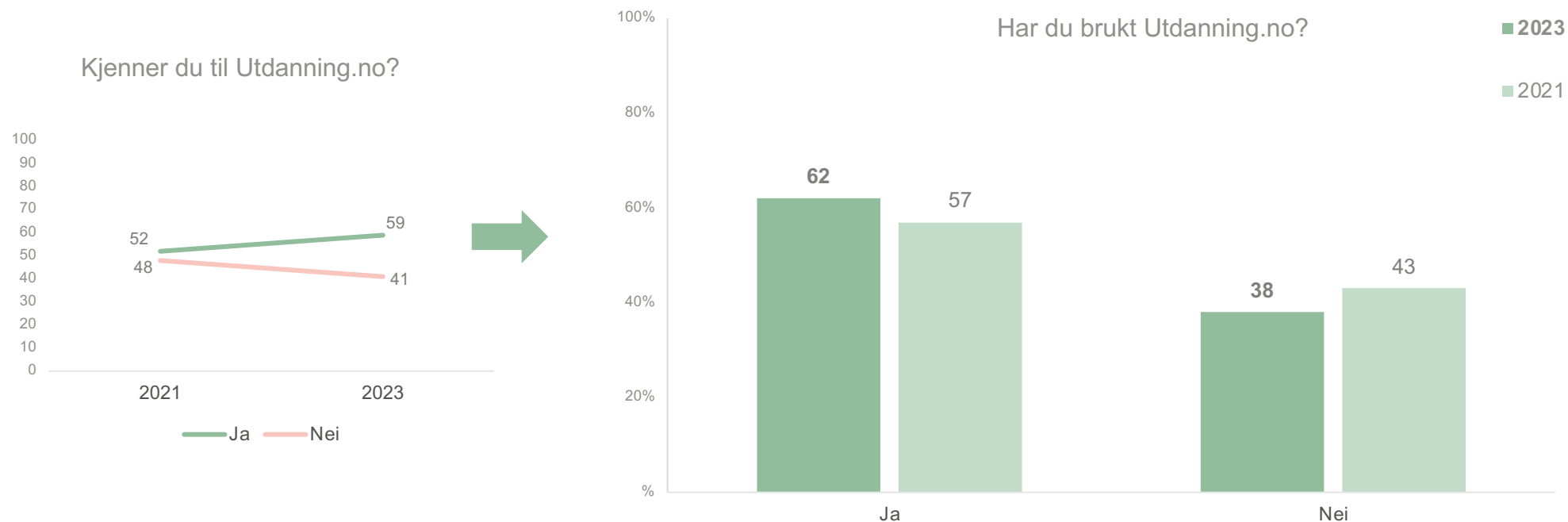
GRUNNER TIL MISNØYE

Blant de få personene som er misfornøyd med innholdet på nettsiden (19 stykker) er det kun 13 som har skrevet noe.

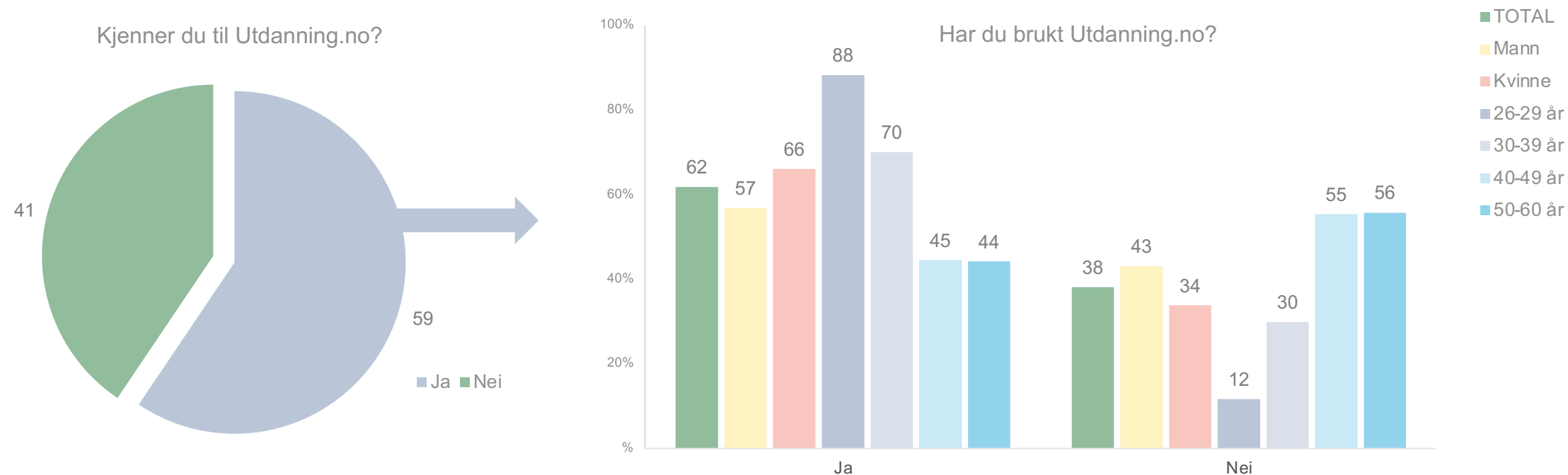
Det er ulike grunner til misnøye og det går på vanskeligheter med å finne informasjon, ikke konkret nok informasjon, mangelfull informasjon.

6 av 10 kjenner til Utdanning.no, signifikant økning fra 2021. Blant disse har 62 prosent benyttet seg av nettsiden - stabilt

6 av 10 kjenner til Utdanning.no, signifikant økning fra 2021. Blant disse har 62 prosent benyttet seg av nettsiden - stabilt

- Kinner (66 %) svarer i større grad at de kjenner til Utdanning.no enn det menn gjør (53 %).
- Aldersgruppen 26-29 år (90 %) har betydelig mer kjennskap til Utdanning.no enn det øvrige aldersgrupper har, kjennskapen synker med alder.
- Sammenfallende med dette er det flere kvinner (66 %) enn menn (57 %) som har benyttet seg av nettsiden
- Aldersgruppen 26-39 har i størst grad brukt nettsiden.

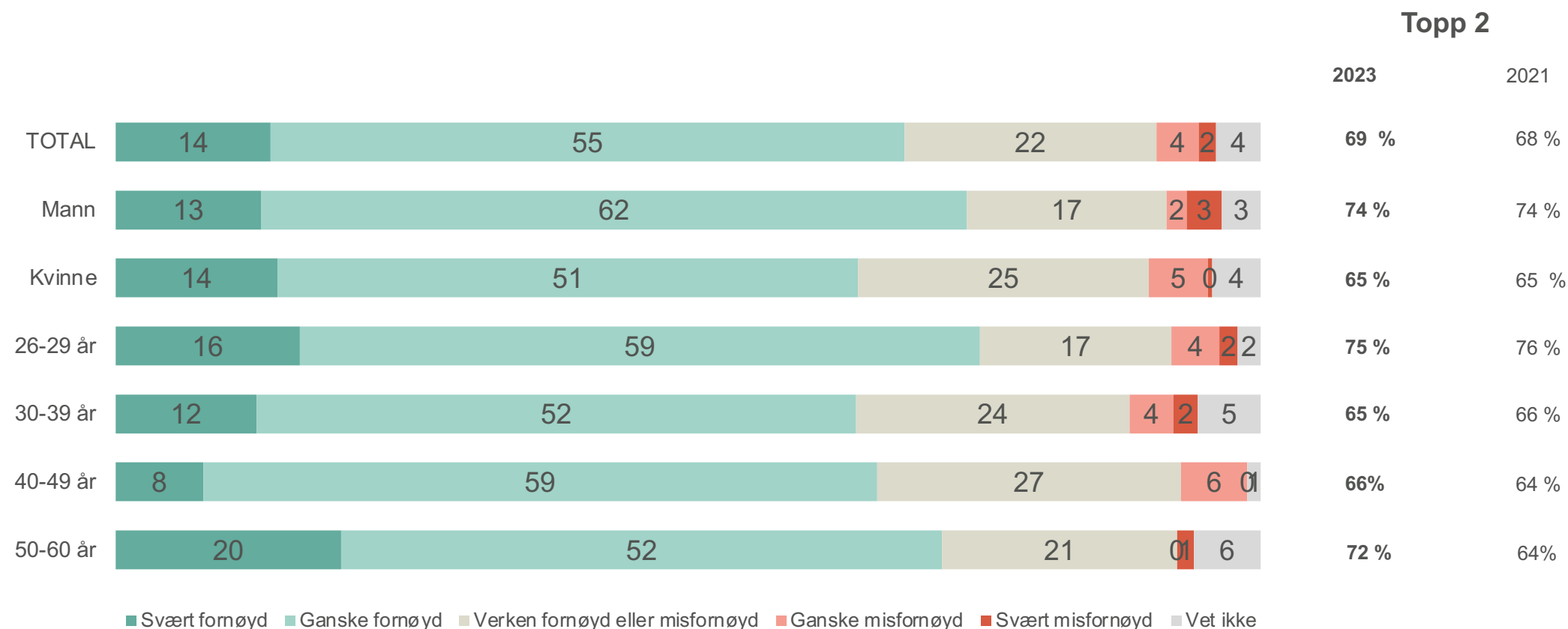
n= 1102/655

?

På Utdanning.no finner du informasjon om ulike utdanninger og yrker. Kjenner du til dette nettstedet? / Har du brukt Utdanning.no til å finne informasjon om utdanninger og yrker?

7 av 10 er svært/ganske fornøyd med Utdanning.no sitt innhold om utdanning og yrker – stabilt fra 2021

- Menn (74%) er i større grad fornøyd enn kvinner (65%)
- Ingen signifikante forskjeller på alder.

n= 405

? Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med Utdanning.no sitt innhold om utdanninger og yrker? FILTER: Kjenner til og har brukt Utdanning.no

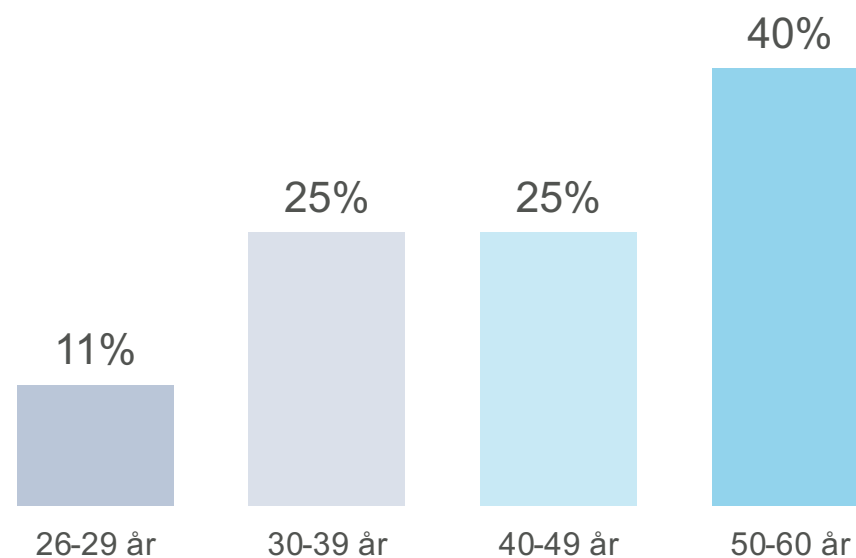
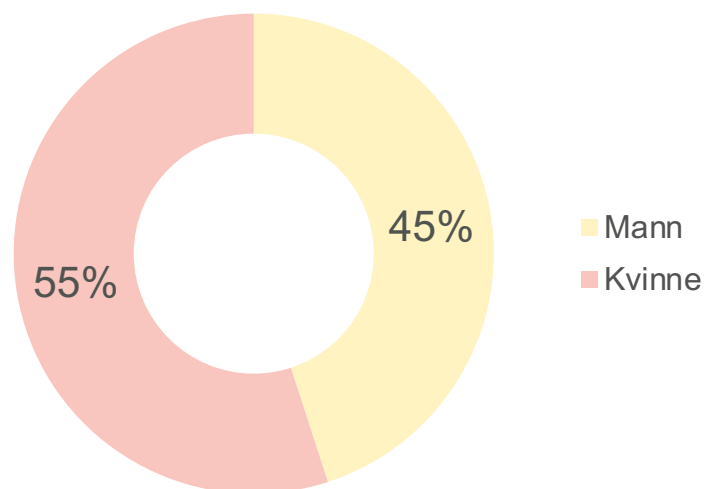
Del 5

BESKRIVELSE AV UTVALGET

Kjønn og alder

Uvektede tall

NB! I 26-29 er det kun 4 årskull mot 10 i de andre aldersgruppene, derfor lavere prosent av totalen – men, forholdsmessig mange flere under 30.

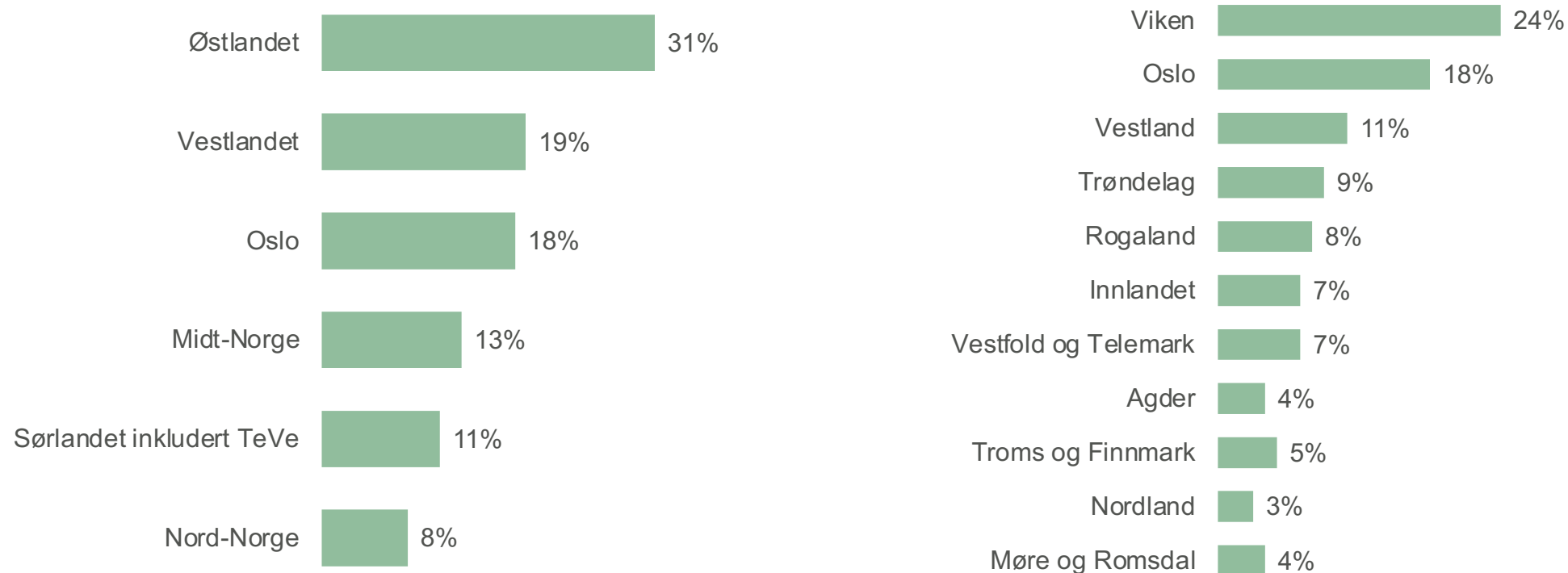
n= 1102

? Er du mann eller kvinne? | Hva er din alder?

Landsdel og fylker

Uvektede tall

n= 1102

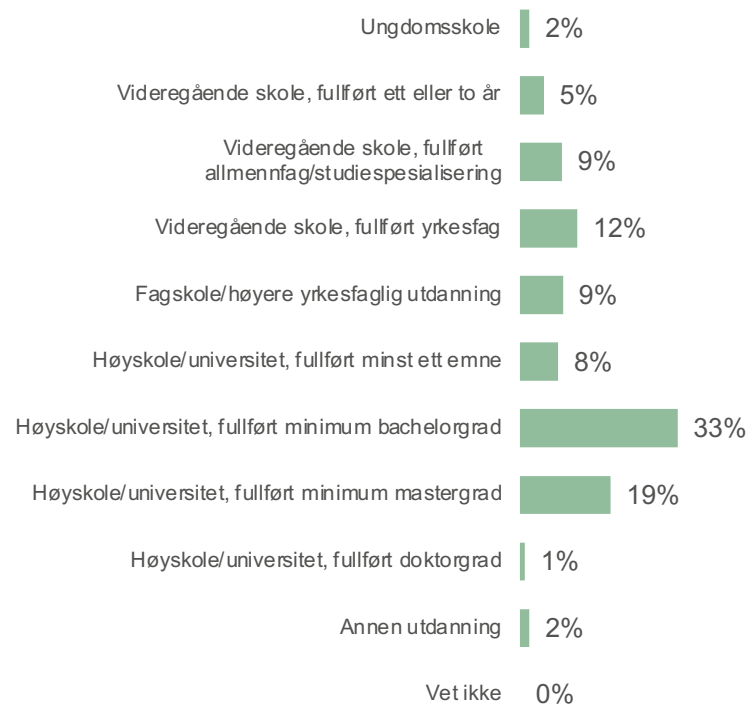
? Landsdel | Fylke

Utdanning

Uvektede tall

Høyeste utdannelse

Utdannet innen

n=1077

n= 1102

? Hva er din høyeste fullførte utdanning?

| Hva er du utdannet innen?

Syssetting

Uvektede tall

Syssetting

n= 1102

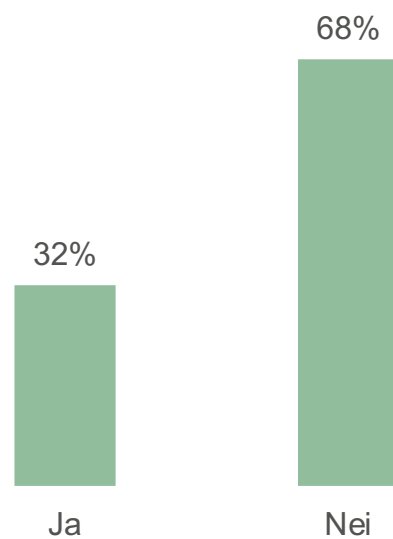
? Hva gjør du i dag?

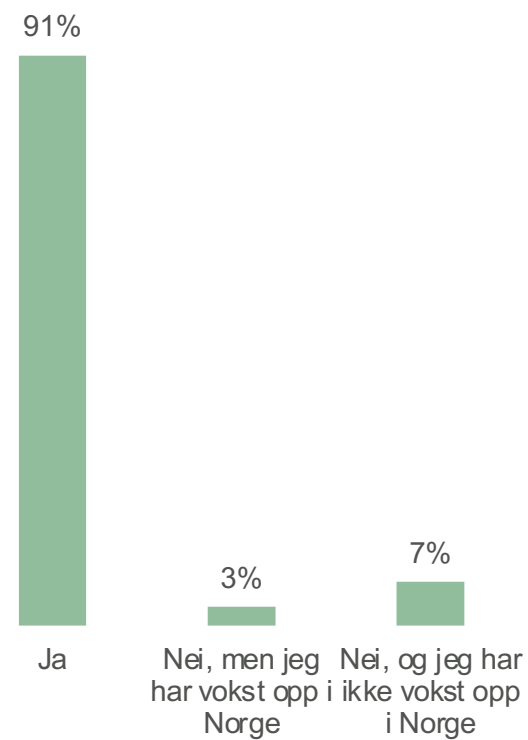
Har du barn som er under 15 år eller yngre?

Uvektede tall

Barn under 15 år

Norsk som morsmål

Bjørn Jacobsen
Seniorrådgiver

✉ bj@opinion.no
☎ + 47 900 50 355

Line Bjerke
Senioranalytiker

✉ line.bjerke@opinion.no
☎ +47 469 50 881

Opinion:

www.opinion.no

hei@opinion.no

[@opinionoslo](https://www.instagram.com/opinionoslo)